

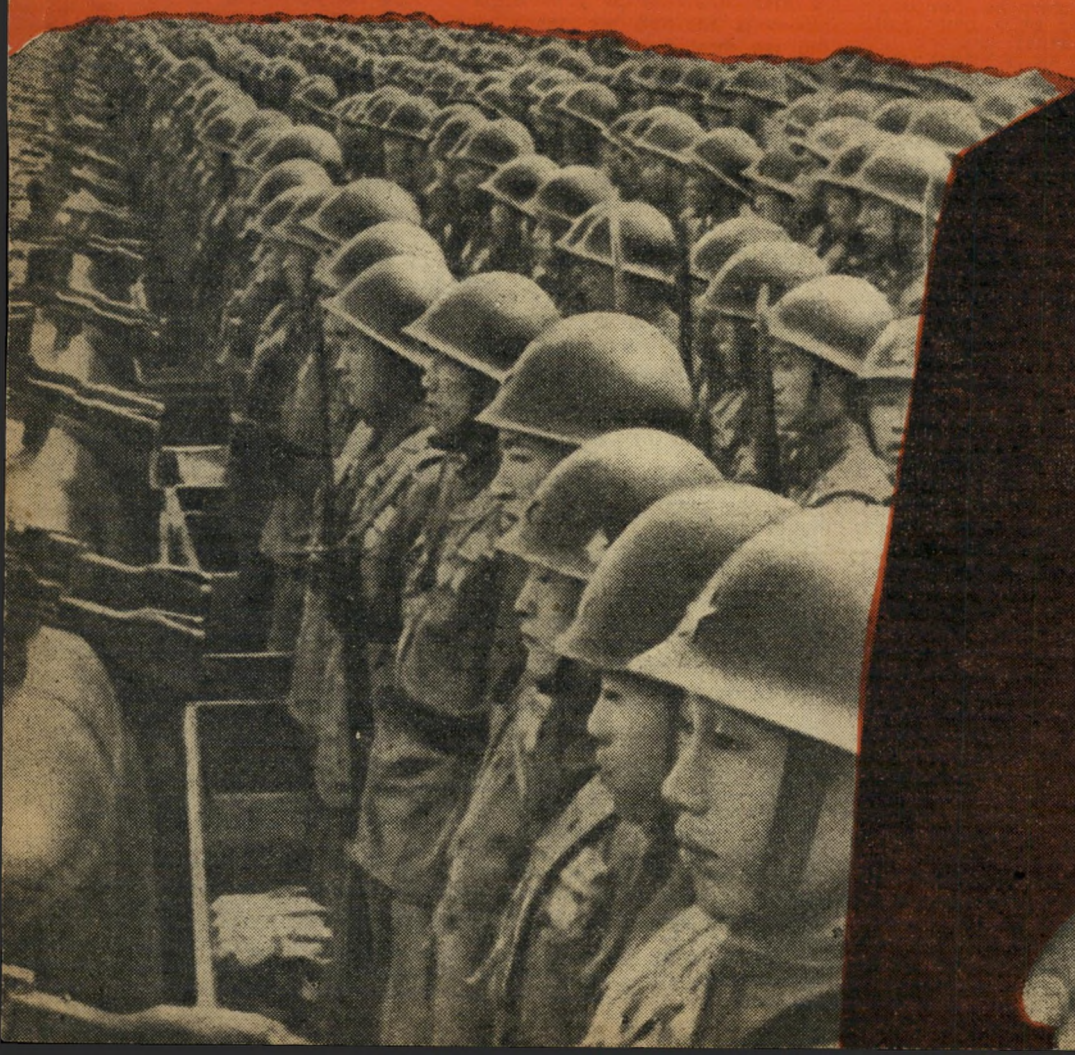
העולם הזה

הואם נילחם בדרוסים

מס' 997

י"ז כסלו תשי"ז 21.11.1956

שנה 20 המחיר 400 פרי

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785.
ת. ד. 136. מנחם לברקוביץ: "עולמנו".
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שחם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
המערכת איננה אחראית ע"פ חוקי
סודות, כולל סודות הסתמיות תחת
חוקות, ר"ח לצרכי, ר"ח לנוסע
וכו' הסוכנות ונערכות על ידי המערכת.
החפצה: דור טופל ובניו, תל-אביב,
רחוב אחיהרעם 24, טלפון סס' 56713.

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן
עורכת-משנה:
רוב איתן, אורי סלע
עורך כיתוב:
סלבי קשת
כתב בכיר:
אלי תבור
עורך רפוא:
מנחם סערבה
אריה אריאל
עורך תבנית:
אהרון צור
עלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:
ישראל ביבר, ניצח נבי, שיע נלור,
לילי גלילי, דודי חורוביץ, ורתי ורד, רוגי
וזהר, אברהם חרסון, אסתר מאובר, משה
לשם, אביבה סס, עמוס קינו, שלמה טרו.
הצייר הראשי:
שמואל ברתור
עורך רפוא:
מנחם סערבה
אריה אריאל

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.6 י"י

דעת על דברים הנוגעים לגורלו של
עם ולחיי אדם. ואני משוכנע שאם ינסה
מישהו לבדוק את הדבר, יופיע מאד ממידת
הרצינות של ציבור הקוראים לגבי נושא זה.

לפני כמה ימים התחלתי לקרוא מכתב.
כשהגעתי לפסק, "בנשיקות חמות, מבית
שב", נוכחתי לדעת בצער שאינו מיועד
לי, ושהגיע אלי בטעות. חיפשתי את ה'
מעטפה, ומצאתי רשום עליה את הכתובת
להלן:

"לכבוד ממואזל גילה בית-יוסף סגור
(אילניה), דואר נע גליל תחתון, צפון הארץ,
ארץ-ישראל, אסיה, העולם הזה."

אורנה חצורני (3:5) שמעה את הוריה
מדברים על כיבוש חציראי סיני, התעוררה
הילדה ואמרה: "אמא! למה לא כבשו את
כל האי סיני?"

מדוע לא? צוחקים? מכירים את זה כבר?
אין פלא. גם את לילי גלילי לא הצניקה
הבחינה הזאת. להיפך, היא באה אלי כמעט
בוכה בשאלה מה לעשות עם המעשייה
הזאת. 16 קוראים שלחו הסבוק באדיבות
הרבה את הבדיחה הזאת למערכת, כשכל
אחד מהם טוען בתוקף שראה זאת במו
עינו, וכל אחד בטון לחלוטין בזכותו
לפרס של 10 ל"ה, המגיע לבעל הקטע
המוצלח ביותר במדורה של לילי.

אומנם, הרקע לבדיחה השתנה קלות מ'
מכתב למכתב, אבל משה כהן, צה"ל, אמר
את החוכמה שארל הקטן (גבולו 180 סנטי-
מטר), בשיחה בין שני חיילים, בעוד שאצל
חנן בארי ממשרד-העמק הצעירה את ה'
הערה המחוכמת הזאת אחת מתברות ה'
קיובו ("שאינה בקיאה כל-כך בגיאוגרפיה").
האצ"ל-ליקשער שמעון הוא גיבור המכתב
של רות יפה מתל-אביב, וחילל ימינו צנום
ובגובה אחראי למימרה בעיניו של ידידנו
החתיק דן קפלנסקי מירושלים. וכן הלאה.
כדי להימנע מאי-הנעימות של דריקת מכ'
תביס לל, ביקשה אותי לילי להסביר פעם
מה היא בעצם רוצה מהקוראים המסתתרים
על הפרס כדי שבוע והשולחים לה מכ'
תביס. ובכן: כל הומור יירצה וכל חוכמה
נאמנה, אין טעם בשעת הסכנה. בחזאי
נוכחת כבר לדעת, כי העולם הבא הוא
מדור גמיש, ויכול להתאים את עצמו לכל
סוג של חכמה העולה בדעת משתתפיו-
קוראיו.

התנאים הם רק שניים: (א) שהחומר יהיה
קצר ככל האפשר, (ב) שיהיה מקורי ככל
האפשר. אין טעם לשלוח סמכות אינסור
פיות של הבדיחות המתהלכות ברחוב. את
אלה גם אנחנו שומעים, ואולי עוד לפניך,
כי כלנו כאן אוהבים נורא בדיחות.
לעומת זאת, נוטה לילי חיבה מיוחדת
למעשים שהיו בן ובחבריו. כאשר נודף מן
המעשים האלה אותו ריח דק ובלתי-נתפס
של אמת-החיים — מסתערת עליהם לילי
כמוצא שלל רב.

ולסיכום, אל תקבל יותר מדי בריצנות את
הבכיות שלה על ריבוי המכתבים. גם לילי
היא רק בחורה, וכל בחורה אוהבת להיות
טופלורית. כשהיא מציינת בדואר היומי שלה,
אין היא מצליחה להסתיר שעיניה מבריקות
מהנאה.

לדברי אמת, הוא אמר.
חבל רק ששמעון הוא בור.
הוא לא יתפוס את האמור."

שמעון קרא את הדברים.
שקל, היראה, לבטוף הסכים.
חבל רק על ראובן, אמר.
הוא לא יבין חצי דבר."

על דברים רציניים יש לדבר בריצנות. אני
חושב שמישהו היה רוצה שנדבר בקלות

מכתבים

מערכתו לא נעדרו מבין שורות הלוחמים,
על מנת להנציח את נבחרתם לעד...
ברוך דפני, טבריה

מכל מיבעיץ הסיכוב השני, היה המסע
למירא הסביע האדיר ביותר, כתבתי את
עמתי לנגד עיני את התור האיום, את ה'
שניים ואת רוח-העז, הנבירה, הקרבנות,
הנצחונות והראנות של כל אותם המאות
שרשמו את המרס המגורי בתולדות צה"ל
והישוב כל עוד יהיה לעם ישראל בניו
היודעים לתקוף מברך ולהכניעו — לא יל'
חידונו מעל פני אדמת הכורא.

המסע לשארם אל-שייך הוכיח את מור
יכולתו: אנשי עמל, יומה ועקשנות, המסע
נלים לא רק להתמודד עם האויב, אלא גם
עם הסכב — חילום שראו בציודם נכס יקר,
שלא הפקירו מכוניותיהם בדרך אלא עמדו
ותיקנו אותם.

כאשר כבשנו את שארם אל-שייך, הודמנו
לי לשוחה עם המפקד המצרי השבוי, שאלתי
אותו מה דעתו על צבאנו. הוא הבין סבי'
בו: בכל מקום הדרו אנשינו על רכב מצרי,
שוק לפני שעה קלה נעזב על-ידי האויב
כלא מתאים לפעולה, מה ושמ כבר חיסטו
החברה בקרבים של ברוקארייריס ומש'
איות מקולקלות, כדי להתניעם. כל זמן ש'
החילום שלכם הם גם נאונים מכניים, לא
יקום צבא טוב יותר בעולם כולו, אמר לי
המצרי. אילו ידע את המלה "מסיקסיס",
היה בורא משמש בה.

כרגע פלאת, עין חרוד

הצד השני
האם תעיו המערכת לשנות את התואר של
איש-השנה שהעניקה לנמאל עבד אל-נאצר
בראש-השנה הימורי האחרון? לדעתי, עליכם
לחזור בכס ולהעניק לנמאל את אשר הנחיל
לו צה"ל, צבא השנה, ולקרוא לו "איש ה'
תביסה ההיסטורית של ימינו".

פארס חדיד, דלית אל-כרמל
נמאל עבד אל-נאצר חולל את המאורעות
העיקריים בשנה שעברה. המערכת תשמח
מאד אם יחול לחולל מאורעות השנה.

לא לפרסום
תמהתי לקרוא בגליון האחרון (העולם
הזה 996) כי נולדה מאירסון הכטיחה לי
עורכי העתונים שצה"ל לא יסוג מכינוי. לא
קראתי מלה על כך בשום עתון אחר. ה'
הסבר היחיד המתקבל על הדעת הוא כי
הנב' מאיר אמרה את הדברים, שלא פרי'
סוג מכטיבה סגורה. אם כן, כיצר פירסמי'
חם אותם?

ד"ר מאיר לוי, חיפה
בהתאם לאתיקה העיתונאית, העולם הזה
רואה את עצמו חופשי בחלטת לפרסם דברים
הנאמרים, לא לפרסום במסיבות שאין הוא
משתתף בהן.

המושך המסורת
עד עכשיו היה בני קונה את העולם הזה
מדי שבוע. כאשר נקרא למלחמה, התלפתי
לא לשבור את המסורת, ומדי שבוע השכמי'
תי לקום ביום רביעי — בדיוק כשהוא —
וקניתי את עתונכם. וגם קראתי בו, וחנה,
נגלה לנגד עיני עולם חדש: עתון אשר לא
רק מוכר עובדות, אלא גם מנחה בבחיורה
ע"י המערכת כולה... קשה לי לקרוא עב'
רית באופן שוטף, אבל את העולם הזה
אקרא מעתה בקביעות.

איש מופת
אני מציע שתעניקו את התואר, "איש מור'
פת" לגיבור המאורע הבא. עלי לציין כי
כנות שאני מכיר באופן מיוחד את האיש
זו פעם ראשונה שראיתי בגדוד, איש גריל
של כל השנה, בחור צעיר, נשוי, שגר בכוכו.
מסוברי הוא בחור בשם עזרי, שבמסערת
הקרבנות במשלטים, בגורת אביריגלה, ירד,
למרות הפקודה שאסרה זאת, לשרה-מוקשים
כדי לחצול סיס מוססנז שמסוס הופל על-
ידי תותח המצרים, המיס היה פצוע.
ורק אומץ-לב ותעוה יכולים היו להצילו.
על כתפיו נשאו בחולות עד הביאו אותו
למקום מבטחים.

משה שביט, גבים
העולם הזה יסמח לחקור בדבר אם
יטופקו לו הפרטים הדרושים.

אורי חבל
הרי לכם סיכום המאורעות של החורש
האחרון, כפי שילמדו אותו הדורות הבאים
בנוהלי-לדים:

רוח, רוח, רוח, רוח —
פה הלכנו על בטוח:
ניפגש על הסואץ —
עבד אל-נאצר יתפוצץ!
אוי חבל, חבל, חבל:
עבד אל-נאצר לא נפל,
לא תלו אותו על עץ —
כל העסק התפוצץ.

שמעון בן-גביר, עזה
השבועון האמריקאי סיים קרא להישננו
"אפר הנצחון". כמה נכונה הנדרה זו. כי
דומני שמעולם לא היה עם מנצח רוח רע,
כל כך, עוד ביום נצחוננו... אוי לאריות
העולם שחברו יחדיו כדי לשלול מבין שינינו
את פרי הנצחון!

שמואל דואק, חדרה
בני ברית בחרנו לנו צה"ל חסון הצליח
לסתר את חציאי סיני כולו תוך כמה
ימים, ואילו שתי האימפריות — אימפריות
האדירות, צרפת ובריטניה הנדולה, לא
יכלו לכבוש אפילו חצי הרצועה שעל גדה
אחת של התעלה, ועתה, הן הראשונות ה'
נכנעות לבקור הרוסי ונבחרות אחרות, כשחן
נורות אותנו במנוסת הנסיכה שלהן.

נחמיה פולק, חיפה
כל זמן שהייתי בפעולה, בחצי תריסר איי
שמיים בסיני, הייתי מלא נאווה וחרות-חיים.
— למרות שפנינו לא מעטים שרקו מסביבי.
והנה, רק חזרתי העירה, נעברה רוחי. מרב'
רים על נסינה, על ויתורים, על חזרה אל
האמפול. והנורע הוא כי אין כל ברירה
נראית באופס...

שיחה בסיני
אחרי כיבוש כמה מקומות בסיני, הגענו
למחנה צבאי מבוצר, בו נחקלנו בהתנדות.
עלינו למחנה ובכשנו אותו. התקדמתי
עם כמה חברה אל הדג המצרי, שהיה מוגף
על ראש בניו פסואר, בראש הנבעה. החברה
נכנסו אל תוך הבניין ואני נשאיתי בחוץ,
עם המכונית. והנה אני רואה רץ לכיווני
קצין מצרי, כולו מחויך. קפצתי אל הפסקע
ורציתי לחסלו. מתאם הוא צועק — בעב'
רית: "שלום! שלום!"

עבר בי זרם חשמל ולא ידעתי אם ללחץ
על ההקד או לא. ואילו המצרי המשיך ל'
חיך ולהתקדם. פקדתי עליו, באנגלית, ל'
עמוד. הוא נעצר. אחר-כך התחיל לרבר,
ומיפר לי את הסיפור המופלא הבא:
"אני גר בקהיר, בשכונה שיש בה הרבה
יהודים. אני ירדתי היהודים. לפני שנה הי'
מה לי חברה יהודיה והיינו צריכים לזה'
חתן. או למרות באוניברסיטה. אבל לפני
שיכולנו להתחתן, קרא לי לצאב ושלחו אי
תי לקורס קצינים רחוק, כאלכסנדריה. באר'
תו זמן, עצרו את הבחורה והעבירו את
משפחתה למקום רחוק, ועד היום אינני יודע
איפה היא. אבל אני אוהב אותה מאד ולא
יכולתי לשכוח אותה."

"בשסימתי את הקורס, נשלחתי עם חברי,
בוגרי הקורס, לגופש באיפליה וצרפת. כי
קרנו בקרבים ובכתיביות, אבל אני לא
יכולתי להסתכל על אף בחורה, אפילו היפה
ביותר, מפני שאני אוהב את הבחורה היחיד'
דיו שגולו ממני. אני לא נלחמתי וגם לא
נחתי פקודה לחילוי לפתוח באש נגדם. אני
רק מקוה שהיה שלום ושאוכל למצוא את
אהובתי ושהיא תסכים להתחתן אתי, למרות
שנלחמתי בצבא ישראל."

תוך כדי שיחה, החלה לי את תמונת
הבחורה. הוא ראה לי את שצונו, את
אונקו — הכל; רק ששאיר לו את חיוני
ואת הממנה. אפתי לו שילך ויטפסר
לקבוצת השבויים שתפסנו.

יוחאי מרון, הרצליה

המשקיסטים מונצחים
קשה עריין להשתחרר מהרושם האדיר שי'
עשתה עלי כתבת-הענק של שלום כהן, על
מסע הנבירה של חטיבה 9, עד לאי סיראן
(העולם הזה 996). אשרי העתון אשר חכרי

עלילות סיני

אתה השתתפת בסיבוב השני, אולי היית נהג בשדמן, אולי טייס במיסטר, אולי
איש הנ"א, ואולי גם מנהל שקים. ראינו נוח חדש. יצאת ממסלול חייך הרגילים.
עולם של חיות חדשות נפתח לפניך.

אולם מבין כל החיות שמילאו את לבן בימים גדושים אלה, מזדקרת חוויה
אחת. בעיניך היא מסמלת את מיבעיטני כולו.

מה היא?
זאת זאת היינו רוצים לדעת, אנו ורובבות הקוראים כמון עתון זה. על כן
הכריזה מערכת העולם הזה על תחרות שתשא את השם עלילות סיני, ושמסרתה
להוציא מדך בכוח את זכרונותיך מימי המיבעץ.

ובכן: חשוב מה היתה חוויתך העיקרית בימי המיבעץ. הכחנה אינה לצייופת,
אלא לסיפורי אמת: מעשה גדול טעשית או נגישה לנגד עיניך, מקרה שקרה לך,
מיבעץ מסוכן במיוחד או יפה במיוחד. רשום אותו בפשטות (לא יותר מ-150
מלה), צרף תצלומים שלך ושל חבריך באותה שעה (אם יש), שלח את הכל למערכת
העולם הזה, ת. ד. 136, תל-אביב, וציין על המעטפה "עלילות סיני".

המערכת תפסס את העלילות הטובות והאופייניות ביותר. מבין הסיפורים
שיתפרסמו ייבחר הסיפור הטוב ביותר, שיכנה בעליו בפרס של 100 ל"י.
עבור כל סיפור שיפורסם תשלם המערכת שכר-סיפורים.

ליר לנצח

יכולים לומר: עתה הזמן להפוך את הפליטים מנשק סודי בידי שליטי ערב לנשק סודי נגד שליטי ערב.

עזה נמצאת בידנו. לפי האומדן שוכנים בה למעלה מ-200 אלף פליטים, נוסף על 100 אלף תושביהקבע. יהיה זה מעשה גדול של אצילות אם תקום עתה ממשלת ישראל ותכריז באונו העולם והמרחב על תוכנית דרמטית לקלוט את הפליטים האלה במדינה ולהחזיר אותם, אחרי שמונה שנות גיון וניצול תחת שלטון הכובש המצרי, לחיים של יצירה ועמל.

אין אף שמץ של ספק שהדבר אפשרי מבחינה כלכלית. הצד הכלכלי לא יהיה מעולם מכשול לקליטת הפליטים: שריהחון האמריקאי הדגיש מזמן את נכונות ממשלתו ונכונות הארץ לתת לישראל מלחה עצום למטרה זו, מלחה שלא רק יפתור את הבעיה אלא גם ירחיב ממילא את הבסיס היצרני של המדינה ויחזק אותה מבחינה משקית. השיקול האמיתי הוא פוליטי. מה נרוחיה מזה?

★ ★ ★

היה זה מוגזם מאד אם נומר כי הצדק והיושר שולטים בעולם. דורנו עודנו חי במצב בו מכריע כוח הזרוע.

אולם רק אדם עיוור יכול להשלות את עצמו כי בימים אלה הכוח הגס הוא כליכול. דוקא הכשלון החרון של הפלישה הבריטית-צרפתית לסואץ הוכיחה עד כמה מוגבל כוח האלימות בעולם של היום. גם ספינת הכוח הגס חייבת בימינו, אם היא רוצה להגיע לכל מקום שהוא, להצטייד במפרשים של מוסר. אחרת היא עלולה להיטרף בגלים הסוערים של דעת הקהל העולמית, גלים הפורצים מלבם של מאות המליונים, המהמים את דעת-הקהל הגלוייה והסמויה בעשרות ארצות.

דרישתה של ישראל להחזיק ברצועת עזה, בתוקף העובדה המוגמרת של כיבוש צבאי, נשענת על בסיס קלוש, ביחוד בשעה שגדולי העולם משני עברי המיתרס התיצבו בגלוי נגד ישראל. טענת אויבי ישראל, כי אין לתת פרס לתוקפנות צבאית, תוכה להרז חזק יותר.

אולם המצב הפסיכולוגי ישתנה מן הקצת אל הקצת אם תתבסס דרישת ישראל על מגמה כנה לפתוח מיד בשיקום הפליטים האומללים. אנשים רבים, המתנגדים ל"תוקפנות הישראלית"

לזו של מסכ"ל החאקי העורך את המלחמה, כי אז היתה מזמן מתגלה אמת מפתיעה:

200 אלף הפליטים של עזה עשויים להיות החומר הגולמי היקר ביותר של המדינה.

הם עשויים להיות הנשק העיקרי של ישראל לקיום שלטונה בעזה, ולשבירת ההסגר הערבי. החזרת פליטים אלה לגבול המדינה עשויה להתגלות, באחד הימים כהישג החיובי העיקרי של הסיכוב השני, ששאר הישגיו המדיניים הם כה קלושים ומסופקפים.

★ ★ ★

משך שמונה שנים, היו פליטי פלסטין הנשק החד ביותר במחסן-הנשק של אויבי ישראל, נשק שחודו המושחז היה מכון ישר ללכה של המדינה.

רובם של אזרחי ישראל לא תפסו עד היום מה גורא היה הנזק שגרמו פליטים אלה לישראל. היה זה נזק שהשתרע לאורך כמה חזיתות:

הפליטים שברו את ירחי-הדבש בין הציונות והעולם המת, שנמשך שני דורות. פעם היה זה טבעי שאיש מתקדם, ליברלי, הטוען לשלום ולזכויות-האדם, יהיה באופן אוטומטי גם פרו-ציוני.

הכתם השחור של גורל הפליטים הטיל צל קודר על זהות זו. מעטים הבינו כיצד יכולה מדינה, המורכבת מפלגים ומבני-פליטים, שרידי כל מתנות-היריכוז שבעולם, להתחייב בציונות צוננת כזאת לסרגויה אנושית כה מחרידה. תחת להיות סמל להגשמה אידיאליסטית, הפכה ישראל

הקרב הראשון על עזה היה קצר ותכליתי. הוא נסתיים בטכס כניעה רשמי, שתמונתו כבר נכנסה להיסטוריה.

הקרב השני על עזה עודנו סוער במלוא עוצמתו. איומים אמריקאים ומפציצים סובייטיים חברו יחד כדי להכריח את צה"ל להיסוג. אל מעבר לקו שביתת-הנשק. ירידיה המע-סיום של ישראל בעולם, ובעיקר צרפת, משתדלים לעזור לישראל להחזיק מעמד ולספח את הרצועה לגוף המדינה.

המיכנע הצבאי הגדול נגד מצרים, שהנחיל לצה"ל את עזה כפרו בשל, הצטיין במעוף ובכוח הרמיון. בקרב המדיני על עזה, שהוא חשוב לא פחות, מצטיינת ישראל בחוסר-מעוף מוחלט. שום רעיון חדש לא הושמע, שום סימטה חדשה לא נזרקה לחלל העולם.

אולם עזה חשובה, חשובה עד מאד. היא חשובה מבחינת המוראל: לעולם לא יסלח העם לממשלה אשר תותר על פרי זה של הנצחון הצבאי. היא חשובה מבחינה צבאית. היא חשובה מבחינה מדינית.

★ ★ ★

איש לא נכנס לעזה הכבושה ברגשות בלתי-מהולים. לא היה זה כיבוש שכולו אושר. כי הוא הנחיל לישראל לא רק 400 קילומטרים מרובעים של קרקע, אלא גם למעלה מ-300 אלף נפש.

בשנים האחרונות חדרה ללשון העברית האימרה "לך לעזה!" במקורה היתה קיצור של הציוני "לך לעזאזל!", תחליף לציוני חריף עוד יותר ברוסית-צברית. ההומור העממי קבע כי ההליכה לעזה אינה מן הדברים הנעימים והמועילים ביותר.

ישנם אנשים הסבורים כי הבדיחה כוללת חוכמה מדינית רבה. אלה הם אותם המאמינים כי כל ערבי הוא אויב בנפש לישראל, וכי יהיה כזה לעולם ועד, וכי כל מעוט ערבי בישראל הוא גייס חמישי.

אם אמנם כן הדבר, הרי נתונה לישראל במצב קשה מאד. אילו אפשר היה להחזיק ברצועה ולגרש את הערבים בשטות דירי-אסין וגילגוליה, הרי היה זה רצוי.

אולם מאחר שאין הרבה אפשרי, הכרירה היא רק בין שתי רעות: להיסוג מרצון מאדמת ארץ-ישראל ולהחזירה, יחד עם פליטיה, לידי מדינה עוינת שתהפכה שוב לבסיס נגד ישראלי, או להכניס את הסוס הטרויאני של חי-פליטים אל תוך חומות המדינה.

★ ★ ★

המדינה עצמה אינה יודעת בדיוק מה לעשות, ועל כן אין היא עושה דבר.

אמנם, כיבוש עזה לא בא כאפתעה. המדינה הכינה מראש כלים לקבלת השלטון ברצועה ובעיר. הודות להכנה זו, נכנס השלטון הצבאי יחד עם הכוח הפורץ. מלבד המינימום הבלתי-נמנע של מעשים מכוערים, הוקם השלטון החדש על בסיס נקי, טהור ויעיל.

לעניי מאות אלפי הערבים, הופיעה מדינת-ישראל בדמות שלטון שהוא למופת, מורכב מאנשים מובחרים ומעולים, נציגים שכל מדינה היתה מתגאה בכמותם במושבותיה. יעילות והומאניות, חקירות והבנה, ירדו לעזה כרוכים זו בזו.

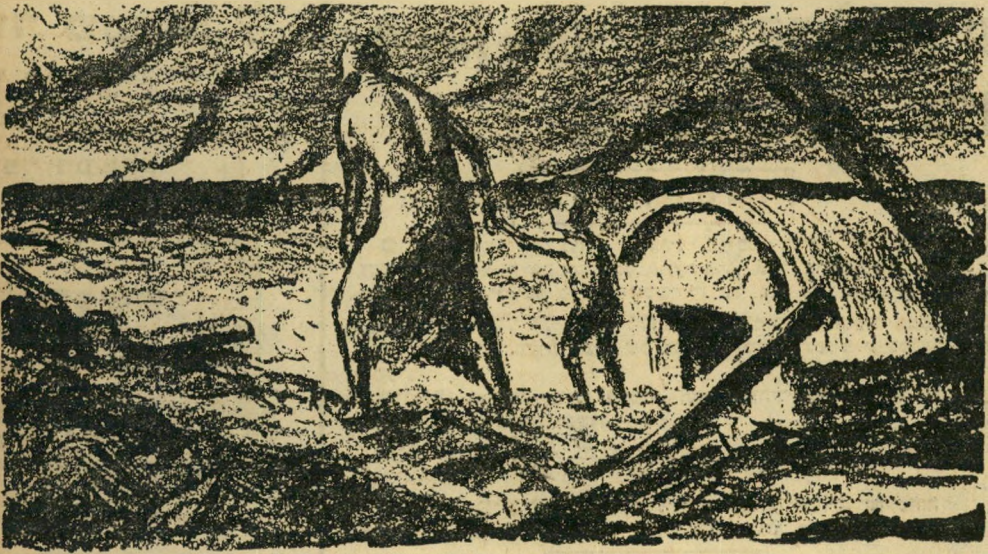
קשה היה להניח כי תושבי עזה ופליטיה יקבלו את צה"ל ברועות מושטות ובהתלהבות עמוקה. אולם היחס המצויין של השלטון החדש בא כאפתעה, שגם האויבים המושבעים ביותר נאלצו להודות בה איש באוזני רעהו. תחת השנאה בא יחס של "נחמה ונראה", יחס שהופרע רק במקרה מעצב אחד שקרה חי-שבוע ברפיח.

רק אפסותו המשוועת של מנגנון-ההסברה הישראלי גרמה לכך שהצלחה גדולה זו נשארת בגדר סוד כמסו. שום ערבי מתחזק לגבולות המדינה לא שמע עליה. שום איש מתושבי עזה לא הובא אל המיקרופון כדי למסור על כך למליונים שעל גדות הירדן, היאור והפתר.

חוסר-כשרון תהומי זה של ההסברה מצא לו מחקה באפסותו של המנגנון המדיני. הצלחת המימשל בעזה יצרה יסוד שאפשר היה לבנות עליו יצירה פוליטית גדולה. אולם שום דבר לא נבנה. הזרוע המדינית נשארה משותקת, כרגיל. המדינה רק הודתה להודיע כי לא תתן מעמד של אזרחות לפליטים, ובכנסת שברו כמה אנשים את ראשם כדי למצוא תחבולה חוקית שתמנע בעד הפליטים את הזכות לדרוש בחזרה את כרושם ביפו ובמגדל-אשקלון, אם אמנם יישאר שלטון ישראל ברצועה על כנו.

★ ★ ★

אדם זוהי טפשות. אילו היה קיים בארץ מוח מדיני בעל אותו כושר ומעוף כמו המוח הצבאי, אילו היה קיים בארץ מסכ"ל לבן לעריכת השלום, בעל רמה שהיה

הנשק הסודי

לית", יהססו בכל זאת להחזיר את הפליטים לגורלם המר תחת שלטון מצרי אדיש, אם רומות להם אפשרות ברורה ומוכחת של שיבת הפליטים לחיים אנושיים תחת דגל ישראל.

★ ★ ★

שיקול זה עשוי להיות נקודת-מוצא למסע-נצחון פוליטי גדול.

מאות אלפי פליטים אחרים, ביחוד במשולש, יוכלו לעקוב אחרי הנסיון הישראלי בעזרת הרדיו ושאר דרכי ההסברה הממלכתית. כל כפר של פליטים שיקום על אדמת ישראל יסביר להם, יותר ממליון מאמרים שהם היו צריכים להיות מעוניינים יותר מכל ציבור אחר בעולם בשלום עם ישראל. יהיה זה חומר-נפץ עצום מתחת לכס השלטון הקיים בירדן, בסוריה ובלבנון — שלוש ארצות המצוידות במספר גדול של פליטים בלתי-משוקמים.

יהיה זה צעד גדול קדימה לאיחודה מחדש של ארץ-ישראל, בשיתוף-פעולה עם ערביי פלסטין, המדוכאים כיום במשולש ובהר חברון.

עזה היא נקודת ארכימדס. הזרוע הצבאית הגישה אותה לישראל. הזרוע הפוליטית חייבת לספק את המנוחה, שיאפשר לישראל לעקור את כל המציאות העכורה של המצור הערבי מצי-ריו החלודים.

את כל זאת השיגו שליטי ערב מבלי לשלם אף פרוטה שחוקה אחת. להיפך, הפליטים הכניסו למדינות-ערב מטבע-חיוך למכביר בי-צורת פיוע בינלאומי. להם היה זה עסק כדאי. וההגיון הפשוט אומר, שכל דבר שהוא כדאי לאויבי ישראל, אינו יכול להיות כדאי לישראל.

★ ★ ★

א ניכנס עתה לויכוח התיאורטי באינו מידה גרמו הספשות וקוצר-הראות של חוגים מסוימים בישראל למצב זה, ובאינו מידה עזרו תכונות אלה לאויב. נתרכז עתה על נקודה אחת, הוועקת ממש לשמים:

עתה הזמן להשמיט את הנשק הזה מירידי שליטי ערב, וליטול אותו לירידנו. אילו רצינו להיות ציניים בענין שהוא כה טראגי, היינו

ביגיי כי תנועת-החרות שוב אינה מסוכנת, אחרי שביגיי עצמו הגשים את תוכניתה.

קלף חזק. כל זה השתנה לחלוטין שעות מעטות אחרי שהודיע ביגיי לעם, בשידורו הלילי, כי נכנע ללא תנאי לחץ האמריקאי הסובייטי וכי החליט להיסוג מכל השטח המצרי. ההודעה על כך נמסרה קודם לכן לבאירכות כל הסיעות. מאחר שבגין השיתוף תתקף אותה שעה בסניור בשדה-המערקה, היו נציגי תנועת-החרות באותה פגישה אליהו מרידור ויוחנן באדר.

למחרת היום שידר קול-ישראל הודעה כי ראשי תנועת-החרות מזומנים להתייעצות דחופה בביתו של מנחם בגין. אנשי-ביגיי הבינו כי בידי בגין נמצא עתה קלף חזק: הוא יוכל לשעון כי ביגיי חזר על פרשת אב-עגילה ואיבד ליד השולחן המדיני את אשר נכבש בדם החיילים.

הפחד מפני בגין הצטרף עתה לפחד מפני בולגאנין. אחרי הכניעה בחזית החיצונית, היה צורך בהתקפת-מחץ בחזית הפנימית.

מפרס עד אפלטון. קבוצת-המנהלים, שנשארה באוריות לנסיגה כשם שנשארה ב"אחריות לתכנון, העריכה נכונה את חומת רת האיום הפנימי. היא התגייסה כאיש אחד למסע-אפולוגיה שלא היה עוד כדוגמתו.

במות-ההסברה כיסו את הארץ לאורכה ולרוחבה. שום במה בישראל לא היתה קטנה מכדי שיופיע עליה מרצה שיסביר את ה"הישג הפוליטי הגדול שהושג. אפילו עתוננים מוסחיים של מפא"י, שאופיים האמיתי ומ"קורות-המיומן שלהם נשארו בס"ד כמוס לעת מצוא, הוצפו עתה בראיונות מיוחדים של שמעון פרס, אהוד אבריאלי וחבריהם, שהתמזגו מרוב התלהבות על גדל הנצחון. בה בשעה שנאסר על עתוננים לרדת לסיני, כדי שלא יעוררו את תיאבון קוראיהם ל

נדמה כי כוכבו של דוד בן-גוריון גדל עד כדי כך, שהוא כיסה ממש את כל שמי ה"מדיניות הישראלית. הנצחון היה אישי — אף לא אחד משרי הממשלה וסגרייה (ראה להלן) שותף במלאכת-המחשבת הפוליטית ששימשה יסוד למיבצע הצבאי. כל המלאכה כולה נעשתה בידי בן-גוריון וקומץ נאמניו האישיים — "קבוצת-המנהלים" שהתארגנה מאחורי גבו הרחב של ביגיי והסכה מזמן לממשלה-בתוך-הממשלה.

המשימים המקצועיים מיהרו להסיק מס' קנות שליליות לגבי המדיניות הפנימית. היה ברור להם כי אחרי מלחמה זו שוב לא יהיו איש או מפלגה שיוכלו לעמוד מול ביגיי. קבלת חוקרי-החירום למיניהם, שנועדו באמתלות שונות לחסל את חופש-העתונות, נראתה חדאית. לא היה אף מן הגמגע כי ביגיי יסלק ממשלתו את מפא"י, שלא הצביע עה בממשלה בעד המיבצע, וכי יכריז על בחירות חדשות כדי לזכות בהן ברוב יציב.

"ישר כוחך!" היה נדמה במשך ימים שיעלה בידי ביגיי להמית את תנועת-החרות בנשיקה. מאחר שכל מיבצע סיני נערך לפי המתכונת שודרשה מזה שנים על-ידי מנחם בגין ("מיבצע-שיחורור בשעות-כושר", חר פוט בעלי ברית בכל מקום אפשרי), לא היה כל קושי לשתף את בגין באוריות. הוא הוזמן כמעט יומית לשחות עם ביגיי, דבר שקשר אותו לאחריות מכלי לתת לו כל טובת-ההנאה פוליטית. מאחר שהוטל איפול חמור על פגישות אלה ולא ניתן ל"פרסכין, היתה זאת אהבה יפה אבל חשאית.

לשיא הגיע ירח-הדבש עם הודעת-התמיר כה הנלהבת של בגין במיבצעו של ביגיי. אחרי הודעה זו ניגש נושא-כליו של ביגיי, אהוד אבריאלי, לבגין במזנון הכנסת, לחץ את ידו וקרא לעומתו: "ישר כוחך!"

ידידות זו שיקפה את הערכתם של שמשי

העם

פצי ניר

מי שרצה השבוע לעמוד על מצב-רוחם של אזרחי ישראל, די היה לו לטייל ברחובות הראשיים של עריה, הוא יכול היה למצוא את התשובה בחלונות-הראווה.

עם ראשית האיום הסובייטי בהפצצת ערי ישראל (ראה עמודים 101-102) נאלצו התחנות להגן על זוגיות חלונותיהם, מתוך חשש הן מפני חיל-האוויר האדום והן מפני מש"ט טרט ישראל, שתבעה לדין את המשתמטים מחובה זו.

אולם צורת ההדבקה נשארה לפי עצמו האישי של כל תחנה. היו רואי-שחורות, שכיסו את חלונותיהם ברשת עבה וסמיכה, שכמעט ולא איפשרה לעוברים ושבים לראות מבעדה את כובות-השעוה החמורות, עסופות שמלות-הא פנה. היו אופטימים שהסתפקו בכמה פסים, רחוקים זה מזה.

הפאציפיסטים סירבו בכלל להשתמש ב"פסים הגסים והעבים, העדיפו פסים שקופים שכמעט ולא נראו לעין. ההידיסטים, לעומת זאת, הרביקו את הפסים בצורת מגן-דוד או מנורת-המדינה.

פסי-הגנר היו סמל מתאים למאורעות השבוע — למלחמת-הגנר שחבקה את כדור-הארץ ובהא במקומה של מלחמת-המכתח בחצי-הארץ סיני. האיש הפשוט עמד בה בגבורה: הוא החלים מהתקפת-ההתלהבות הראשונה, שנמוגה עם שידור-הנסיגה של בן-גוריון, אולם הוא גם לא נפל קרבן לתבוסות. שום קליע מונחה לא הטריד, לפי שעה, את מנוחתו.

מדיניות

בין בגין ובולגאנין

בימים הראשונים של מיבצע סיני היה

עוד משחק?
כן, אבל...

לפני המשחק
נשתה עוד
כוסית של

ברנדי
אקסטרה פיין

נומל מזרחי

האשון לציון והתנועה

פרווה לגשם

הוכחה לכך כי דבר שימושי יכול להיות גם נאה נתנה הפעם חברת מצקין. היא הראתה כי מעיל גשם איננו רק כסות נגד הגשם, אלא יכול להיות, נוסף לכך, גם מעיל יפה ואלגנטי.

אריגים חדישים, צבעים מרהיבים וזוגות אופנתיות עשו את כל 40 הדגמים החדשים של מצקין עוד בראשית השנה לשם-דבר בשוק העולמי: בכמעט תריסר ארצות (מפינלנד עד דרום-אפריקה) הפך הסמל המסחרי של מצקין לסמל האיכות במעילי גשם, הביא השנה ליצוא מעילי גשם מצקיניים כרבע מיליון דולר כמעט.

כשגילתה חברת מצקין עובדות אלה בתצוגת אופנה שערכה השבוע לא שכחה גם את האשה הישראלית. לה הציע מצקין, בין השאר, מעיל גשם מיוחד במינו. מעיל העשוי מבד שהוא חיקוי לפרוה, משהו למעיל הגשם צורה של מעיל פרוה ממש.

טיפות מתוך מבול המאמרים והכתבות שהתפרסמו בעתונות מה הם כתבו על:

טיים (ניו-יורק): חיל הרגלים הישראלי התקדם (בגזרת אבו עגילה), כשהוא סבל אבירות תותחים כבדה. בשעה אחת, אמר משה דיין למפקד היחידה כי עליו לקחת את אבו עגילה עד שעה חמש, לפני רדת החשיכה. הוא אמר כי אם יתקרב אל המוצבים, לא יוכלו המצרים להפעיל את תותחיהם נגדו. בשעה שש, עוד עמדו המפקד ויחידתו תחת הפגזה. דיין הזליף אותו בו במקום, בקצין שיוביל את אנשיו אל תוך אש התותחים. תוך שעה, היתה אבו-עגילה בידי הישראלים.

דילייר ניוז (ניו-יורק): חיילי המילואים לא היו זקוקים לזמן רב, או לתקופת מעבר כלשהי מחייהם האזרחיים, כדי להיכנס לפעולה מהירה ומוחצת.

המצרים

טיים (ניו-יורק): השיבו להתקפה הישראלית בעיקר בבילוי-טיגים רברבניים, בגיחות אחר חסרות-ערך ובנסיון סראגיקומי של פריגטה להפגין את חיפה.

ג'ואיש אוברבר (לונדון): לא ידוע מי נתן פקודה למשחתת המצרית להפגין את חיפה, אך הדבר אינו אומר טובות על הפיקוד המצרי.

משה דיין

טיים (ניו-יורק): תלמיד עקבי של פון קלאוזוביץ ושל המיבצעים המוסטים של ארצות-הברית. היה מוצדק יותר מהאנגלים והצרפתים בשיעור-הצונן.

ניויר קוריר (חיפה): בן איכרים שהי עם מעדר ביד אחת ורובה שניה. הניח את המעדר סופית ומגיל 18 הקדיש את חייו למטרה אחת: מלחמה.

ג'ואיש אוברבר (לונדון): מבחינות רבות, האדם האחרון שמישהו היה חושב עליו כרמטכ"ל מוצלח, לפני המלחמה... הינו לא רק המכתנן, אלא גם הרוח החיה של צה"ל.

מידל איסט רבין (לונדון): איצמן את צבאו במשמעת ברזל, שאיש לא התנגד לה, מכיוון שהוא עצמו וכל קציניו היו נתונים לה. בכל פעולה — קטנה או גדולה — דרש ממפקדיו לעמוד בראש ולהוביל את אנשיהם לקרב.

פראנטייר (פאריס): גנרל מן הסוג שהיו פעם מובילים את צבאותיהם לשינוי פני יבשות.

ניו-יורק (ניו-יורק): אין בכל בני ישראל אדם המתאים יותר לשאת את השם "צבר" — אותו פרי עוקצני, הגדול על אדמתה הצחיחה של ארץ-הקודש.

תכנון ומקטיקה

טיים (ניו-יורק): נצחון קלאסי, מבוסס ברובו על עקרונות האפתעה... אותה טקטיקה של תנועת-בוק, אשר בה מוטט גורבי פאטון את הגרמנים, בוינקו המשווין על פני אירופה, ב"1944.

לא דומיניקה דל קוריירה (רומא): מיבצע שהוכיח כמעט בכל פרטיו את תנועות הבזק של צבאות רומל ומונטגומרי, במדבר המערבי.

פיגארו (פאריס): גישה דינמית, תכנון מזהיר וגמישות של כל שלבי הפיקוד, במטה ובשדה.

אובזרב (לונדון): מערכה שנועדה — והצלחה — לפרוץ את הקוים המצריים ולחדור במהירות רבה עד התעלה.

ניוירוק טיימס (ניו-יורק): מערכה קצרה, מהירה, שהוכיחה כי הושקע זמן רב בתכנון והכנת המלחמה נגד המצרים.

מודיעין

ניו ספייטסמן אנד ניישן (לונדון): הישראלים הצליחו להעלים עד הרגע האחרון מעיני העולם מהי מטרת התקפתם.

טיים (ניו-יורק): חיל המודיעין הישראלי הוא טוב מאד בדרך כלל.

צבא ההגנה

טיים (ניו-יורק): מכונה קסלנית, מלאה עוצמה ממושמת. **פיגארו** (פאריס): פועל כמי שבוסס באלימותו; הוכיח את עוצמתו הנצורה במיבצע בוק לדוגמה.

וולטפרס (וינה): מכונת-המלחמה הטובה ביותר בעולם, בהשוואה למספר חיילים ולציווד העומד לרשותה.

ניוירוק הראלד טריביון (ניו-יורק): הוכיח מה שהיה ידוע מזה שנים: שהוא הצבא הטוב ביותר במזרח התיכון.

דילי ניוז (ניו-יורק): השתלט על העקרון היסודי של מלחמת מדבר מודרנית, הודות לחיילים משכילים, בעלי רמה מערבית.

מיבחן הקרב

טיים (ניו-יורק): יחידות ישראליות לחצו קדימה. כל עוד נשארה להן תחמושת, ולפחות גודד אחר לחם משך יומיים ללא מזון.

ג'ואיש כרוניקל (לונדון): הצברים, הקיבוצניקים והעולים החדשים הוכיחו, בעת הקרב, כי אינם רק בונים, אלא עם שהשכיל ללמוד את תורת המלחמה ולבצע באופן המזהיר ביותר בשדה.

● **המצב המדיני המסוכן במרחב יסתכן עוד יותר.** אחד מגורמים הנראים עתה באופק: הצעה בריטית שתוכננה בתמיכה אילמת מצד צרפת וארצות-הברית, להקים אזורי-חץ מפרוץ בין ישראל ומצרים. אזור זה יהיה מורכב ממדבר סיני ומחלק של הנגב הישראלי. בריטניה תעמיד את ההצעה כאפשרות יחידה להפריד בין שני אויבים, ולהוביל להסדר שלום קבוע.

● **הצעה זו תעמיד את ישראל במצב מדיני קשה.** לאחר כיבוש סיני, השמיעה ישראל באזני המעצמות הגדולות את דרישה להפוך את אזור הכיבוש לאזור מפורז, בו לא יורשה צבא מצרי לחנות. אזורי-חץ כזה, מענה ישראל, יבטיח שקט בגבולות ועשוי לקדם יחסי שלום בין ישראל ומצרים. עתה, לכשיושמעו נימוקיה נגדה היא, תועמד ישראל במצב של זורשת מסדינה אחרת, מה שהיא אינה מוכנה לתת בעצמה.

● **הגלולה המתוקה שתצורף לתוכנית זו:** הבטחה כי כל עוד יחזיקו צבאות הברית בבסיס המפורז, שיתרע מעקבה עד גדות חסואן, יתן מעבר חופשי לאניות ישראל בתעלת סואץ ובמיפרץ אילת.

● **אין סיכויים רבים לחתימת ברית צבאית בין מצרים וברית-המועצות.** נמאל עבד אל-נאצר, שנהנה עד כה מיחס של נייטרליות אוחזת מצד ארצות-הברית במלחמתו עם צרפת, בריטניה וישראל, חושש כי ברית צבאית פורמאלית עם מוסקבה תחזיק את ארצות-הברית לפעולה ממשית נגדו. עתה מרכז רודן מצרים את כל מאמציו הדיפלומטיים להניע את אמריקה להושיט לו עזרה פעילה ממשית, בראש וראשונה בהוצאת שלושת חצבאות שפלוש לשטח מצרי.

● **מוכיר האו"ם ראג האמרשילד פועל מאחורי הקלעים הבינלאומיים למען הסיכח יסודי רית של סדרי הגבולות בין ישראל ושכנותיה.** אחרי כניעתה של ממשלת ישראל ללחץ האמריקאי סובייטי, להחזיר את שטחי הכיבוש ולסגת לקו שביתת הנשק של 1950, עשויה להתפתח דרישה שישראל תקבל את עקרון הנסיגה לגבולות החלוקה של האו"ם. ישמע זאת ראש ממשלת חודו, ג'ואהרלאל נהרו, אולי גם בתמיכת נשיא יוגוסלביה, המרשאל טיטו. האמרשילד אינו מסתיר את תקוותו להסדרת שלום בין ישראל ומדינות-ערב, על-ידי הקמת מדינה ערבית-פלסטינית חדשה, בערך בתחומים שנקבעו על-ידי החלטת ח' חלוקה משנת 1947.

● **שתי איגרות האימים של המרשאל בולגאנין לישראל אינן המלה האחרונה במערכת האימום הסובייטית נגד ישראל.** הסובייטים לא יוותרו על הקרק הישראלי, במסעם לכיבוש אחות הערבים. מאחר שאינם מעוניינים בסיכסוך מזויין עם המערב, דבר שרוב המנהיגים הערביים היו רואים בעין יפה, ינחמו מנהיגי ברית-המועצות את הערבים על-ידי תחליף מילולי של אימים קיצוניים נגד ישראל.

● **אם רצועת עזה תשאר סופית בידי ישראל, תתעוררנה בעיות חוקיות ומדיניות על עתידם של תושבי הרצועה.** לפי שעה, נראו אפשרות ההחלטה כי מדינת ישראל תעביר את תושבי הרצועה הקבועים, שישבו בה עוד לפני 1948. הפליטים, שנאספו סבל קצות הארץ, ימשיכו להחשב כפליטים ויוחזקו על-ידי מוסדות האו"ם, עד להסדר שלום עם מדינות ערב, הסדר שיכסה את שאלות הפיצויים, הרכוש הנטוש ויישובם של הפליטים בבתים חדשים במרחב.

● **משבר מאיים על ענף ההדרים.** בשלוש השנים האחרונות ספגה ברית-המועצות כמיות גזות וחוללות של פרי הדר ישראלי, אשר לא היה לו שוק נוח באירופה המערבית, מול ההתחרות של ספרד, איטליה וצרפת. אפריקה, עתה, לאחר שברית-המועצות ביטלה את סחר-החליפין בנפט גלמי שהיה קיים בינה ובין ישראל, קיים חשש רציני כי היא גם לא תרצה לקנות פרי הדר.

● **המפלגות שהזדרזו לבנות ארמונות-קלפים פוליטיים, המבוססים על משבר קואליציוני בין מפא"י ומפ"ם, ינחלו אכזבה.** הרוגו ששרר בקרב צמרת מפא"י על עמדתה השלילית של מפ"ם לגבי פתיחת המלחמה, פג. סייעו לכך: רצונו של ביגיי ליצור חזית לאומית רחבה ככל האפשר ונשיאתה של מפ"ם בעול שסימחה לאת כל סייג, מן האם עד הוועל עליה.

● **האם ער כה חיות מנותני העצות וממותחי הביקורת על ניהול החסברה הישראלית בחוקי-הארץ, תוכל אולי לעשות משהו מעשי יותר בשטח זה.** אחרי כשלונו המוחלט של סגנון ההסברה הישראלי בעולם, שתהבסא בציור תמונה פרוסצרית בעולם כולו, החליטה הממשלה לערוך בדק-בית יסודי במנגנון ההסברה. הוחלט גם להרחיב את חמגנון ולבנות רשת ענפה שתדע להציג את דברי ישראל בצורה משכנעת ויעילה יותר.

● **מדד יוקר המחיה לא יעלה בחודשים הקרובים.** ישנם אפילו סיכויים כי הוא ירד, לאחר שהממשלה תחדש את מדיניות מתן הסובסידיות למיצרכים המוניים רבים. התוצאה המידית: לא תהיינה עוד קפיצות ניכרות בתוספת יוקר המחיה.

ח"כ מאיר ארגוב (שמאל) אוי לאזניים שכן שמעו

הסוכנות, שהצטיינה בשילשול של פרטים חסרי-חשיבות ובעצירות מוחלטת של מחד שבה מדינית.

בינתיים מסרבים גם אליהו ששון וגם מוריס פיישר לחתר על פעילותם הסודית. מאחר ששרת-החץ כבר מינתה את גדעון רפאל לציר באנקרה, במקומו של פיישר, עליה לחפש לו עתה מינוי אחר.

מעוטים

פשעים נגד המדינה

במשך שבועיים לחשו על כך במסדרונות הממשלה והכנסת. שרי-הפנים הביעו בסובי את הודעותיהם, הממשלה מינתה ועדת חקירה, הציעה לשלם מפרעה של 1000 ל"י לכל משפחה "נפגעת". נכבדים ערביים הודו כי כופר-הנפש הנהוג עתה בין ערביי המשולש הוא בגובה של 5000 ל"י לכל הרוג. הממשלה הודיעה כי מפקד גדוד של משרה-גברל יועמד לדין צבאי.

איש לא הוכיר מה קרה. אמר השבוע בכנסת ח"כ גרשום שוקן, עורך הארץ, בויכוח על חוק הבגד והריגול, כלי להוכיח אף הוא את המקרה עצמו: "קיימות אפשרויות אחרות של פשעים נגד הכלל ונגד המדינה, שבנסיבות מסוימות אינן פחות מסוכנות מאשר בגידה וריגול."

שטחי חצי-האי, מסר שמעון פרס לעורכי העיתונים היומיים תיאורים לוחמים של עוצמת השלל שנתפס.

כל הכוחות גויסו. דבר פירסם רשימה אנטישית גדולה, בה תואר שבוע-העבודה של בן-גוריון החולה, בצבעים הנוגעים ללב. וכאילו כל זה לא הספיק, גייס בן-גוריון עצמו גם את ידידו הגדול ביותר: בתשובתו כי כנסת להצעת הגזע-החרות לסדר-היום, הטיע בדברי אפלטון, שאמר כי "אומץ-לב הוא סוג מסוים של דעת, והסוג הוא לדעת לפחד ממה שיש לפחד, ולדעת שלא לפחד ממה שאין לפחד."

כאשר שכנו הרגשות הראשונים, היה כמעט ברור כי מרבצי-סיני לא שינה בהרבה את מערך הכוחות הפנימיים במדינה. כמעט כל הצדדים, מחרות ועד מפ"ם, יכלו לסעון, בצדק מה, שקרה בדיוק כפי שניכאו מראש.

המושכים באף

בין המתגייסים למסכה-אפולוגיה הגדול של ביגיי (ראה לעיל) היה גם חבר-הכנסת מאיר ארגוב. הוא מצא פתרון פשוט מאד לבעיה הפסיכולוגית. בהרצאה בפתיחת-הקדו הכריז נמרצות שאיש אינו מתכחץ כלל להרי סוג מחציה-סיני, וכי הודעתו של ביגיי על הנסיגה לא באה אלא כסכסס, כדי למ שוך את המעצמות הגדולות באפן.

לרוע המזל, אין מאיר ארגוב אדם פרטי. הוא מכהן, בין השאר, כיושב-ראש ועדת הכנסת לעניני חוץ ובטחון. כתבי-החץ, עטו מעור מילאו אותה שעה את הארץ, עטו כציפ-רטרף על הודעתו של איש מוסמך כזה. עוד באותו ערב הבריקו לכל קצות תבל כי ממשלת ישראל אינה חולמת כלל להיסוג מהשטח המצרי.

● **ניזיפת השרה.** שרת-החץ, שעמדה באותו רגע במערכה קשה כדי לשכנע את דודי העולם כי ישראל אמנם תיסוג, וכי על כן אין להרשות לברית-המועצות להח ריב את ערי ישראל או לשלוח נגדה את מאות אלפי מתנדביה, נודעוזה. שגרירה בבירות העולם נאלצו להכריז בקולי קולות שהודעת ארגוב אינה מוסמכת, וכי אינה משקפת את דעת ממשלת ישראל. גולדה מאיר עצמה נופה קשות בחבר-הכנסת ה ממושקף, בן ה"ו.

רק על דבר אחד יכלה שרת-החץ לש- מוח: נאום דומה מאד של מוכיר מפא"י, גיורא יוספסל, בחיפה, לא עורר תשומת לב דומה.

יחסי חוץ

ערב בלונדון

שעות מעטות אחרי שהנשיא אייזנהאואר תבע לראשונה מבן-גוריון שיפסיק את גיוס חיילי-המילואים, פנה משרד-החוץ הבריטי אל שגריר ישראל בלונדון, אליהו אילת, כדי לברר מה האמת בשמועות כי ישראל עומדת לצאת למלחמה נגד מצרים. אליהו אילת (53) שחזר רק ימים מעטים לפני כן מיש-ראל, השיב תשובה חרמשמעת: אין כל אמת בשמועות אלה.

לא פקדי משרד-החוץ הבריטי ולא ה- שגריר הישראלי ידעו את אשר ידעו כבר מפקדי צה"ל וראש-ממשלת-ישראל: שתוך כמה שעות יעברו חיילי צה"ל את גבול חצי-האי סיני. כאשר קרה הדבר, הודעוץ אילת. הוא נעלב קשות על כי לא נמצא ראוי להיות שתוף לסוד, הגיש את התפס-רתו.

לא קל היה להמריץ את השגריר הנרגז לחזור בו מהתפוררותו. רק גימק אחד שיכ נע איתו, לבסוף: גם אבא אבן, השגריר בארצות-הברית, ויעקוב צור, השגריר ב-צרפת, לא ידעו דבר על המיבצע. אילת נרגז.

● **קפה ברומא.** בינתיים נתקלה גולדה מאיר בבעיה אחרת, אותה דחתה משך כמה חודשים: כיצד להיפטר מאנשי-שרת במשרד החוץ, התופסים עמדות-מפתח. בין אלה בול-טות עשירי שניינים, ששרת-החץ היתה רוצה מוזמן לקחת אותן מפ משרד-החוץ. מוריס פיי-שר (53) הציר באנקרה, ואליהו ששון (54) השגריר ברומא.

ששון, יליד דמשק, הוא מלאך-שרת אופ-ייני במיוחד. הוא היה אחד ממנהיגי היסוד של שיתוף-החיים במחלקה המדינית של

• דעתו של חכם מודרני יותר על אותו נושא: הנשיא פראנקלין רוזבלט יצר את האיסרה כי "אין לנו ממה לפחד, זולת סן חפחד עצמו."

אם, למשל, חברים של הכוחות המזוינים של המדינה משתמשים לרעה בנשק הגיתן בידיהם...

חברי הכנסת הבינו, ניעצו ברובם את ראשיהם לאות הסכמה.

חרות יכלה לסעון כי תוכניתה היתה מצליחה, אלמלא הובס ביגיי במלחמת עצבים. מפ"ם יכלה לסעון כי הוהירה מראש מפני התקשרות עם האימפריאליסטים, וכי חששו-תיה התממשו. הפרוגרסיביים הזהירים יכלו לסעון כי ההחירות היא תמיד במקומה. ואילו מעריצי ביגיי יכלו להמשיך ולהעריך את האיש שהקים (כמעט) את מלכות ישראל השלישית.

• עובדי משרד-החוץ הציניים רגילים עד היום לספר כי פעם הגיע לשרת הדויד הבא של ששון: "אל שר החוץ. מאת השגריר ברומא. הבוקר ב"8.30 בא אלי לביקור השגריר הפאקיסטאני. בהופיעו בדלת נפל על צווארי והתחבק והתנשק איתי במשך חמש דקות רצופות. לאחר מכן הזמנתי לחדר קבלת-האורחים שלי, ושאלתי אם הוא יסיים לשתות קפה כפי שנוהגים להכין אור-חו בקאראצי. מוכן שהוא קיבל את הצעתה. בשמחה, ומיד הוגש הקפה. הוא אישר כי אכן טעמו וסיבו של הקפה אינו נופל מזה המוגש בסולדתו. לא איבדתי זמן והחליתי לספר לו אגדות ובדיחות הנהוגות בצרפת. הדבר עשה עליו רושם. דמעות ניצצו ב-עיניו. הזמנתי לו גם מיני מתקפה מיוחדים משל ארצו. התרגשותו הגיעה לשיאה. ש-אלתי אם ישתה ספל קפה נוסף. הוא הסכים ברצון. כך ישבנו, כשאנו מחליפים קפה בשיחה, ושיחה בקפה, במשך שעות רבות. נישתי לזכר עמו גם על רעינות מדיניות, אבל בשטח זה מצאתי את לבו סגור לגמרי. אף על פי כן, איני מיואש. אני בטוח ש-נפתח לפנינו שער רחב לידדות עם פא-קיסטאן. עלי לציין עוד כי בחיפרונו ממני, תוך כדי נשיקות והתרגשות, אמר האיש שיסכים לברקני לעתים קרובות."

ראתו: אבא מה הבאת לנו? הרופא הציג בפניהם את סיניה המחייכת, "זה מה ש'הבאתי'."

מפלגות

שעת הכושר

אחד הפקידים הגבוהים בירושלים הרשה לעצמו השבוע הלצה בשיחה פרטית, "לא לפרסום". אמר האיש, מנאמני דוד בן-גוריון: "היו שלושה גורמים שהפכו את סוף אוקטובר לשעת-כושר היסטורית למיב' צע סיני: הבחירות שהעסיקו את נשיא ארץ-צות-הברית, המהומות בבודפשט שהעסיקו את מנהיגי ברית-המועצות, והימצאו של משה שרת במזרח הרחוק."

ההלצה לא היתה כל כך משעשעת. כי אחת השאלות המסקרנות ביותר שריחפו השבוע בארץ היתה: מה קרה עם משה שרת? כיצד נמצא בחוץ-לארץ בשעה ה' גדולה — וכיצד לא הוצע חזרה?

הגשרים לא נשרפו. אין ספק ש'למשה שרת לא היה כל מושג על המיבצע העומד להתחולל, ויתכן מאד שהוא שמע עליו לראשונה מן העתונות. מתקבל על ה' דעת שלא היה זה מקרה: אילו נסתים ה' סיכוב השני, כמקרה בידי מתכנניו, בנצחון פוליטי מזהיר של דוד בן-גוריון, הרי סי' לוקו של משה שרת מכל אחריות היה יכול להחת פסק-דין מוחת על הקאריירה הפוליטית של ראש-הממשלה לשעבר.

הפיכת הגלגל הפוליטי גרמה עתה לתוצאה הפוכה. במידה שתהיה, בתודשים הקרובים, ריאקציה ציבורית נגד התיכונן הפוליטי של ה' הסיכוב השני, יהיה משה שרת האיש ה' יחיד שאינו נושא בשום אחריות לכך. כי אדם שהיה עסוק באותה שעה בהסברת עמ' דת ישראל לגדולי אסיה, יכול שרת עתה

המלחמה

סיפור השבוע

קומאנדקאר צבאי עמוס חיילים דהר על דרך העפר, המובילה מנוה המדבר תמך ב' מדבר-סיני לעבר נחל. היה זה יומיים לפני תום המערכה בסיני. הקומאנדקאר היה ב' סיור שיגרתי. לפתע הרגיש אחד החיילים בתנועה חשודה על אחת הגבעות. המכונית נעצרה והחיילים קפצו מתוכה, התפרשו למרגלות הגבעה והחלו עולים עליה במבנה קרב.

מראש הגבעה נפתחה עליהם אש רובים חלשה. החיילים השיבו אש. כעבור דקות ספורות השתרר שקט על הגבעה. סיפר אדגר הירשביין, צלם צבאי שנילוה אל ה' פטרול: "בשטח של 15 מטרים מצאנו שבע גופות של חיילים מצריים. הם היו חגורי חגור ורובם נעולי נעליים."

"מתחת למכונית שניצבה על הגבעה ה' גלתה לעינינו תמונה זועתית. נערה בידר אית כבת 16, לבושת שחורים ורעולת פנים, היתה מוטלת בפישוק אברים. היא היתה מתה. בידה היתה חבילה לבנה. לאור פנס נפתחה החבילה. מצאנו בתוכה ילדה קטנה, כבת שנה, עטופת סמרטוטים. היא היתה חיה. לראשה היתה מחרוזת של מטבעות כסף מצריות."

לחיילים לא היתה ברירה אלא לקחת את הילדה עמם, להמשיך הפטרול. הם עטפו אותה בשמיכה, השקו אותה תה ממותק, והקומאנדקאר המשיך לדהור לתוך הלילה.

כדור בריאה. לאחר שעתיים חזרו ה' חיילים לבסיסם. הם מסרו את הילדה לבית-חולים השדה הקרוב. הרופא התורן, ד"ר אלברט בכר, רופא ירושלמי בן 35 העובד בהדסה ירושלים, בדק אותה. כשהוריד מ' מנה את הבגדים גילה לתמהונו כי הילדה,

הוא צעיר ובעל דמיון. בחושו הדק מגיע תמיד להחלטה הנכונה.

מובן מאליו:

נלסון הוא מעשן!

1170

נפלו למען תחי המולדת

"כפירי ישראל אלה, דמותם תעמוד לעד, כלוחמים העשויים ללא-חית, שאין גבול למסירותם, אין סייג לנאמנותם ואין מכשול וקושי המרתיע אותם. אהבתנו ויקרנו שלוחים לחורי הלוחמים שנפלו. אשרי האמהות שילדו בנים כאלה!"

במלים אלה ביטא בשבוע שעבר ראש-ממשלת-ישראל את רגשותיו של כל אדם במדינה כלפי נופלי הסיכוב השני ומשפחותיהם.

רב חפצו של העולם הזה לתרום את תרומתו הצנועה להנצחת זכרם של הנופלים למען המולדת, כפי שעשה זאת בחודשים הארוכים של מחמת תש"ח. על כן פונה המערכת אל קוראיה, וביחוד אל המשפחות השכולות עצמן, לסייע בידה במשימה יקרה זו.

חברי הנופלים ובני ביתם, מתבקשים להמציא למערכת, תוך שבוע ימים, את תמונתו של יקירם, בצירוף רשימה על חייו, אופיו ופעלו. נא להקפיד כי הרשימה תכלול, במידת האפשר, את הפרטים הבאים: שמו המלא של הנופל, מצבו המשפחתי, תאריך לידתו ומותו, הנסיבות בהן הקריב את חייו, מעשיו בחיים האזרחיים. על גב התמונה נא לרשום את שמו, וכן את הכתובת שאליה יש להחזיר את התמונה. המערכת תספל באהבה בחומר זה, ותקפיד על החזרת התמונות לתעודתן.

את כל החומר נא להמציא בהקדם האפשרי, תוך שבוע, למערכת העולם הזה, ת. ד. 136, תל-אביב, על המעטפה נא לציין: "נפלו למען תחי המולדת."

סיניה

אבא, מה הבאת?

לטעון, אם ירצה בכך, כי הוא המנהיג ה' ישראלי היחיד שגשריו אל עמי אסיה לא נשרפו על-ידי פצצות-התבערה של צה"ל בחצי-האי סיני. יתכן שבאחד הימים יהיה זה שיקול חשוב.

הסברה

מסר הברזל

רוב העתונאים הזרים המפורסמים כבר יצאו מישראל, כשהם מלאים סלידה גלויה מדרכי-הסברה הממוקשות של ישראל. בין ראשוני היוצאים היו ראנדולף צ'יציל, בנו של המנהיג הבריטי, שגטות-רוחו הפכה כי מעט לאגדה בין חבריו למקצוע, ואד מורו, איש הטלביזיה.

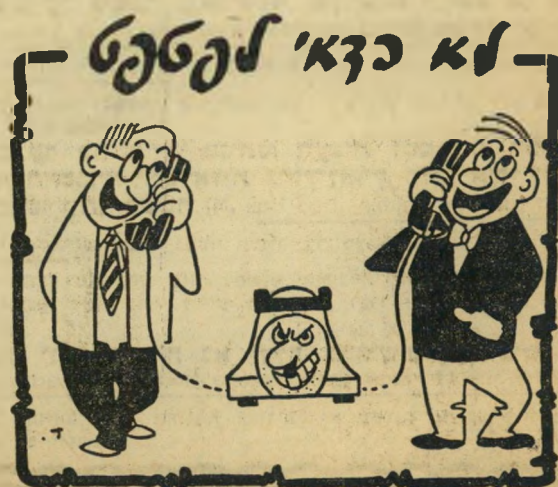
רוב היוצאים עברו לקפריסין, כדי לנסות את מזלם באזור תעלת-סואץ הכבוש בידי (המשך בעמוד 8)

שהתנגדה כל הזמן בשקט, נפגעה מכדור שחור לתוה. מיד נערך צילום רנטגן לסיו התברר כי כדור של תת-מקלע חדר לריאת הילדה. המנתח ד"ר רומנוב ביצע מיד ניתוח ב' מקום. התברר לו כי הכדור, שחדר לריאה, לא הויק לה. תאים החלו להירקם מסביבו ולסגור. המנתח החליט להשאיר את הכדור בריאה.

הבעיה השניה שהתעוררה היתה מה ל' עשות בילדה. ד"ר בכר החליט לאמצה לו כבת. הוא מיהר לישוב העברי הקרוב, מסר את הילדה לידי מכרתו, מטפלת בקיבוץ. בו במקום נקבע לילדה שם: סיניה (מתחרו, בערך, עם ישעיה).

כאשר שוחרר השבוע ד"ר בכר משירותו במילואים, מיהר לקחת את הילדה. היא הבריאה כליל, חייכה וצחקת.

ד"ר בכר הגיע לביתו כשהוא נושא שתי חבילות, את הקיטבג ואת הילדה. אשתו ובתו ריבה (8), פתחו את הדלת, צהל לק-

הפעולה היתה הכי חשובה, מיני שהעולם מלא בעיות שרק ילדים מסוגלים לפתור אותן: מדוע לא נותנים ליהודים לבוא ארצה? ומדוע לעשירים יש כסף?

שירים שלא גיקו עליהם

- מאת עמוס קיין -

שם לימדו אנגלית. הסבתא ידעה אידיש ואת כל הבדיחות על הרשלה היו מספרים בי אידיש. היקס התחילו או להגיע בהמיניהם, יסדו להם מושבות קטנות לגידול תרנגולות והביאו אתם את בטהובן. וברחובות עברו הערבים ומכרו מישמיש. מין תחנת רכבת בינלאומית קטנה. מקום מרכזי מאד להכרת העולם. כמו בימי ישעיה וירמיה.

לעשות כדי לשנות את כל הקצב הזה. כל זה ההרחש בתל-אביב. תל-אביב היתה גם באותם הימים מקום טוב להרהר בו על

שרק הילדים מסוגלים לפתור אותן. מדוע לא נותנים ליהודים לבוא ארצה. ומדוע אינם רוצים לבוא. ומדוע לעשירים יש כסף

די יינו נערים בשומר הצעיר. לא חשוב, ויכול היה להיות גם בצופים, או במחנות העולים, או בכל מקום אחר. נכנסו לשם בני עשר, ולא יצאו מעולם. היינו מתכנסים על עץ השקמים שליד בית הבימה, שטרם נבנה, או על זוג ספלייץ, או על מגרש ריק, או בכל מקום

★ ★ ★

ציור בצורות

א תריכך גרדנו כולנו. היו כאלה שחלמו לבנות בתים גדולים. או גשרי ענק, כבישים ארוכים עד אין קץ ומסילות ברזל. או להיות פסנתרנים וקומפוזיטורים, משוררים וציירים ופסלים. מספיק לפחות בשביל כל המרחב, אם לא למעלה מזה.

אבל קשה מאד להביא את כל הטוב הזה לעולם, אם העולם בכלל אינו רוצה. אם העולם דוחס אותך כולך בפינה אחת קטנה ומצוחה עליך לא לצמוח ולא לגדול ולא להתרבות. בתי הענק הופכים לשיכונים. הכבישים הארוכים עד אין קץ מתפתלים מסביב לנקודה. הפסנתרנים נוטלים את הי רובה ויוצאים לקרב. הציירים מציירים בי צורות על גוף מזרחי העולה בעשן. ר הנפש, שרצתה לחבוק את העולם, מת ייפחת בשקט בשיר קטן.

זה היה הספד על עמוס לב, שהלך מעם בולנו לבלי שוב. הוא נפל בקרב על סיני.

היה לו חיוך מעודן, מפוכח ועצוב, וחוש הומור מופלא ועמוק. הוא לא הותיר אחריו שום רכוש, רק ידיים רבים שאהבו אותו. לידיים היה עמוס מחבר מפעם לפעם שירים קטנים, שרק בחוג המשפחה היו מפוזרים אותם במנינה. היו אלה שירים קצרים מאד, ללא מוסר-השכל, עם בדיחות פרטיות קטנות וזרועות פרע מחוץ לחרוזים. עם פארודיות על כל מה שאפשר וצריך היה לומר במקרה כזה, וגם על הי פארודיות המקובלות במקרה כזה. הוא יכול היה להיות ברטולד ברכט שלנו, אילו היה העולם מניח לנו להתעסק בעניינינו הפרטיים. אך לא זכינו. וכמו תמיד, נותר עוד שיר אחד קטן של מי שניסה לתקן את העולם ולא הצליח.

דברים העומדים ברומו של עולם, כי היא שוכנת במקום מרכזי. ההורים באו מרוסיה, עם טולסטוי ודוסטויבסקי והמהפכה. בבתי הספר היו מורים ששירתו בצבא התורכי ו-

ולעניים אין. ומדוע משליכים בברזיל את הקפה לים, ומדוע אין בסין מספיק אורז לילדים. ומדוע אין בעולם מספיק שלום ומספיק דברים טובים לכולם, ומה צריך

שהוא, לשיחות חשובות. לאותן שיחות חשובות קראו אז "פעולה". כי באותו גיל סבורים שגם מחשבה היא פעולה. לא כדאי היה לאחר לפעולה, זה היה הפסד.

בהתחלה היו שרים. בקול ענות, קול גדול, בשנים, שלושה ועשרה קולות. לא ידענו לשיר בשקט. השירים היו חשובים מאד. היו אלה שיריהם של כל אלה שניסו לתקן את העולם לפנינו ולא הצליחו. צו-אות של דורות שהלכו לבלי שוב, מבלי לראות את הטוב שלא בא ואת הרע ש-נשאר.

היו אלה השירים של כובשי הארץ, מיבי שי הביצות, חלוצי גודד העבודה או גודד מגיני השפה, ושל פועלי וינה ושל מתנדבי הבריגדה הבינלאומית בספרד והעולים על הבריגדות מאז ומתמיד, ושל אלה ששכבו בבתי-חולים אחרי מלחמת העולם הראשונה עם ריאות אכולות גוים. השירים היו יפים מאד.

★ ★ ★

עם טולסטוי והרשלה

א תרי השירים היינו משחקים בי כדורגל, או מחניים, או בתופפת או במחבואים. גם זה היה חשוב. נפש בריאה בגוף בריא.

אחר כך היתה באה הפעולה עצמה. זה בכלל הכי חשוב. מפני שהעולם מלא בעיות

הירושימה

מאת עמוס לב

את העיר פצצה הדחימה.
זה קרה בהירושימה.
בחצות היום.
הנשים רחצו בנחל.
הגברים יצאו לשחל.
זה היה איום.
אך מה לעשות.
אך מה לעשות.
העם הזה הוא באמת
מזור מאד.
ובנגבם את הזיעה
חשבו: אח, איזה חום.
כי לא ידעו שסבנטין
זרק פצצת אטום.
היפנים פרטיונים,
היפנים פרטיונים.

זה קרה בהירושימה.
את העיר פצצה הדחימה
בתחילת הסתיו.
בבתי-קפה ישבו למ
היפנים וחשבו למ,
מתי אם לא עכשיו.
בקאבארטים
על הבמות.
רקדו להן נשים יפניות
עירומות.
והקהל מחא כפיים
ולא היה ביישן.
ובראותו את השוקיים
צעק: אנחנו כאן.
היפנים פרטיונים
היפנים פרטיונים.

יום אביב בהירושימה,
עוד יבוא, הו, ויהי מה,
הם חשבו בתום.
רקפות ברחוב תפרחנה,
ובנותינו תתפתחנה,
בלי פצצת אטום.
כי חיי מין
כי חיי מין,
זאת המסורת של כל עם
עתיק יומין,
המבלה בקאבארטים
עד חצות הליל,
וכשאומרים לו הירוש
מתחיל להתפלל.
היפנים פרטיונים,
היפנים פרטיונים,
אל נא תאמר הנה דרכי האחרונה,
אמר יפני ליפניה קטנה,
באותו יום שלעולם לא יישכת,
כשהיפנים התגייסו אל הפלמ"ח.

(חמש עשרה)

דברים. מותם של שני צלמים בעלי שם עולמי, שנהרגו ליד קנטארה בידי לוחמים מצריים. עורך, בלם את התקפה שהפיקו הבריטים, בניגוד לשלטון הישראלי, אינו רוצה את עיקר תפקידו בשטח העתונות בחסות הדרכים בפני העתונאים.

העתונאים הממורמרים שנשארו במלון דן קיז, בניגוד לכל הגיון, כי אין שהוא יש להם יחס המחפיר של השלטונות הגבוהים גבי הכיסוי העתונאי של שדה-המלחמה. (העולם הזה 996). הם טעו: השבוע ירד מסך של ברזל בין ישראל וחצי-האי סיני. לשום עתונאי זר או מקומי לא הורשה לרדת לשארם אלי-שייך. עתונאים התרוצצו ומים ויללות במוסדות השונים כדי להשיג היתר להגיע לקו הראשון מול התעלה. איש מהם לא זכה.

ניחש עתונאי אחד: אחרי שבגוריון החדש לטג מסני, אין אנשי מעונינים שהעתונאים יכתבו מלהיבות על חצי-האי. זה רק יגביר את התיאבון.

פלאו חוואתיקאן. התבוסה המוחצת שנחלה ישראל בשטח ההסברה עוררה בראשית הדים עולמיים. רוב העתונאים הגדולים בעולם הגיבו בחריפות על המכשולים שהושמו בדרך עתונאיהם. אפילו ג'וזס פוסט מלח"ה הפיכה הקדיש מאמר ראשי לכשלושן ההסברה הישראלית.

כאשר נסתבר כי מלבד בריטניה וצרפת ישנו רק גירם בינלאומי אחד המגלה אהדה לקו הישראלי, ושגורם זה הוא דווקא ה"דאחיקאן" שהחל נושט לפתע את עמדתו ה"רעיונית" כלפי ישראל, קבע עתונאי זר אחד בפסקנות: "זה רק הודות לכך שאין לישראל שום נציגות בעיר-הוואתיקאן".

קיבוצים החוזרים בתשובה

בין הפורצים ראשונה לעיר עזה לאחר כיבושה, נמצאו גם חברי אחד ממשקי ה"ספר". הם לא הסתפקו בשמחה המופשטת על חיסול אימת הגבול ומסתננים, והרחבת הרבונות הישראלית. כמה מהם החליטו ל"פיק תועלת ממשית יותר מן המבצע.

אולם בחלוף סערת-ההתרגשות הראשונה, התעורר מוסר-הכילות. באסיפת קיבוץ, ש"ערכה כרגיל במוצאי-שבת והוקדשה לבעיית השלל, קם אחד מחברי המשק ומחה נמרצות על מיקח-השלל. "אם לא יוחזר הכל", איים החבר, "אני קם ועוזב את המשק!"

איש לא התנגד. למחרת החזיר המשק את כל השלל, מחוט ועד שרוי-נעל, לידי של-טונות הצבא.

הגבול

פגישה עם נציג ישראל

קראד אל-בקר, אמר פעם פקד ישראל, הממונה על ענייני הגבולות, "הם עצם ב"רונ המדינה".

500 תושבי הכפר הקטן, שעל הגדה ה"מצרית" של הירדן, ליד גשר בנות יעקב, נכלו בדבר חשוב אחד מיתר בני המיעוט הערבי בישראל: הם היו חושבי אזור מפורז. בזכות עובדה זו, ראו את עצמם חופשיים לא להתחשב במדינת ישראל ובמוסדותיה השונים.

בני הכפר, ברובם רועי בקר וצאן, ברחו עם קרבות תש"ח אל מעבר לגבול הסורי, וזוהר למקומם רק אחרי שהסורים כבשו את מזמר הירדן. הסכם שביתת-הנשק של 1950 הכיר בזכותם לשבת במקום, שנכלל בתוך שטח המדינה. מבלי שהיו אורחי המדינה. הם נהנו מגישה חופשית לסוריה, עסקו ב"ברחות ובאיסוף ידעיות בקנה-מידה גדול. עד כדי כך, שבמסר 1951, כאשר נערך קרב תל אל-מוטילה עם הסורים, ניצלה יש"אל את ההודמנות, החרימה את תעודות-האזנים בהם היו מצויים תושבי קראד אל-בקר, העצירה אותם לשעבר, בפנים הגליל.

רועי הבקר המפונים הרעישו עולמות, פנו לאו"ם, וזו לבסוף להתלטה התובעת מישראל להחזירם לכפרם. אך לא כל התורשים חזרו: חלק מהם בחר להישאר בשטח, לקבל אזרחות ישראלית. השאר ניסו מדי פעם לגרום לסיפוח אדמותיהם לסוריה או,

• שם כפרם פירשו הכורדים רועי הבקר.

לכל הפחות. לעבור לאדמות חדשות בפנים סוריה. אך דמשק סרבה: תפקידם של בני קראד אל-בקר, הודיעה, לשרת את סוריה מעבר לגבול ישראל. ואכן היטיבו אנשי הכפר לשרתה. בהתפרצויות, פגיעות ב"חשודים על אהדה לישראל התאוננויות תכור מות באזני הא"ם ושמירה על תסיסה נגד ישראלית מתמדת באזור.

עם פרוץ קרבות סיני, נפל פחד נורא על בני הכפר. גם מדינת ישראל לא היתה מעוניינת בהישארותם. הם ארזו את חפציהם, ריכזו את העדרים ועברו את הגבול, שם הכינו להם הסורים מקום ישוב חדש.

שלושה ימים בלבד לפני כן, באו התורשים במגע רשמי עם שלטונות ישראל: הם פנו למשטרת ישראל לשלוח להם מוהל, שימול את כל בני הכפר הצעירים, אשר לא נימולו בעת ביקורו של המוהל היהודי בכפר, לפני שנה תמימה.

כתב "העולם הזה", שגלוה אל המוהל ואל קבוצת המשטרה שי יצאה אתו, מתאר את המאורע:

הובילו אותנו ישר לאחלו של המוכתר, איברהים עיסמן. איברהים הוא בעל בעמיו ליתר דיוק: הוא בעל לשבע נשים ואב ל-15 בנים וזרים. הוא לבד הציג כשלושים נכדים, מועמדים לסכין המוהל. באדיבותו, הזמין אותנו לספלי קפה ושלח כרוז שיר דיע לתושבי הכפר: "איסמעו, איסמעו יא ג'מאעה! כל מי שיש לו ילד למילה, יביא איתו מיד לבית המוכתר. כל השבאב ה"רוצים להימול יגשו בלי דיתוי. הזמן קצר והעבודה מרובה!"

חיש מהר נאספו במאהלו של המוכתר כ-70 ילדים טעונים מילה. מגיל שבוע שבועיים ועד לבני 15. לא חסרו גם גברים חסונים בני 25, לפחות.

"בשנת 1951 בא אלינו רופא מדמשק, שנשלח למול את בני הכפר על-ידי הממ"שלה הסורית הוא ערך את הבטית על הגבול, באמצע גשר בנות יעקב, נזכר ה"מוכתר, והוסיף: "מאז אסרה עלינו אישור להיכנס לסוריה, לא נמולו הילדים שלנו". כי הסכמה לקבל רופא ישראלי נראתה להם כהכרה במדינת ישראל.

על אדונקות. לפני שנה, לא יכלו בני קראד אל-בקר לשאת יותר את המצב. ה"שבאב, שהגיע לגיל הנשואים, לא יכול היה להתחתן. כי לפי המסורת המוסלמית, שאינה מחייבת מילה בגיל מסוים, אין להשיא אשה לגבר ערל. הכפר נכנע: משטרת יש"אל נתבקשה לספק מוהל יהודי.

המוהל היה זקן, ומשום מה נדמה היה לבני הכפר כי הכאיב להם יתר על המידה. "כשיצא", סיפר המוכתר, "השאיר אחריו מקהלה מיללת, שקולה נשמע עד לב ה"שמים".

הפעם, נשלח להם מוהל צעיר יותר, הרב דויד גץ, בן 33, איש מושב כרם בן-זמרה שבגליל. בני המקום הלעיטו איתו בקפה ובחמאות, כמס-שלמים. המוהל ישב בשל-זה, הרגיע את מארחיו.

כעבור שעה קלה, החלה המלאכה. ראשו נים בתור ניצבו, כמובן, נכדי המוכתר. אחריהם: תינוקות, נערים וגברים, לפי קיר בתם למוכתר. הנשים עמדו מאחרי המאהל ופתחו ביללות שמחה, כשהן יוצאות במ"חול ובשירה לקראת כל נימול.

בתוך המאהל, נכפתו הנימולים בחבליים ע"בוחים, כי המילה תבוצע ללא זריקות הר"דמה. אחד אחד, הובלו הזכרים לשולחן ה"ניתוחים — חבית מים גדולה, שעליה נס"רשה מחצלת.

עוד לפני שנגעה בהם סכין המוהל, פתחו לקוחותיו בצחחות וזועה, כשכמה בעלי שריריים אוחזים בהם מכל עבר. כמה גברים חסונים אף לא התיישבו על התעלף, למראה הדם הניתן מהם. אחריים בעטו וגידפו בקול. נשבעו כי מוטב למות רחוק מאשר להת"ענות כך.

אך לבסוף, כאשר נגמרה המלאכה, ספדו המוכתר ובני לחייתיו חיוכים. העבודה ב"צעה במהירות, בארימת מינימום של כאב.

כאשר בא האולטימטום הישראלי לעבור לסוריה או למרכז המדינה — בחרו בני קראד אל-בקר בסוריה. הם אספו את מטליהם וסיפסו במעלה הגדה המזרחית של הירדן. עמם נשאו באלונקות את אות כניר עתם למוסדות ישראל: עשרות לקוחותיו של המוהל גץ, אשר לא החלימו עדיין מ"פגישתם עמו.

אש המרד. מכונית משא סובייטית שהובילה חיילים רוסיים ברחובות בודפשט, הוצתה והועלתה באש. אזרחים הונגריים מתבוננים בשלושה בשרידי המכונית הבורעים.

קבורת רחוב. קברי חללי המורדים ההונגריים, באחת הגינות ברחוב מרכזי בבודפשט. החללים שזכו לקבורה נקברו בחצרות ובכפרות. קבריהם כוסו בדגלים הונגריים ובפרחים.

תמונות שהביאה פליטה יהודיה מבודפשט היום ברחתי מן הגיהנום!

התמונות המתפרסמות בעמודים אלה הן תמונות שצולמו בימי המרד האחרונים בהונגריה. הן הניעו ארצה בין חפציה האישיים הדלים של פליטה, שהגיעה לארץ לאחר שהיתה בזמן המרד בבודפשט. כשכולה מבולבלת ונרגשת, סיפרה לילי ויס, צעירה (22) שחרחרות, נמוכת-קומה: "אינני הונגריה. נולדתי ברומניה, שם גרר גם משפחתי. הורי עלו לארץ לפני שש שנים. אני ואחי, המשרת כיום כצבא הרומני, לא רצינו לעלות ארצה.

"כשסיימתי את בית הספר והתבגרתי, החלטתי לברוח מרומניה ולעלות אל הורי בישראל. ידעתי שמהונגריה יותר קל להצות את הגבול לאוסטריה, מאשר במקום אחר. לכן עברתי לחונגריה. הייתי בבודפשט אצל קרובים. בדיוק כשהגעתי לשם, התחילו המהומות והמרד. "כשהחיה קצת שקט התחלתי לנוע ברגל, לעבר הגבול האוסטרי. לאחר כמה ימים, עצרה מכונית אחת לידי ולקחה אותי. ישבו בה עתונאים וצלמים הונגריים, שהתכוונו להימלט לאוסטריה. ליד הגבול הבחנו בקבוצת חיילים רוסיים, המתקרבת לעברנו. האנשים שהיו עמי במכונית נמלטו. לפני שברחה נתנו לי חבילת תמונות וביקשו אותי למסור אותה לכתובת מסיימת בוינה. האדם אליו הבאתי את התמונות ביקשני לקחתן עמי לישראל, כדי להראות לעולם החופשי מה מתחולל בהונגריה."

סיפוריה של הצעירה ומספורה
של אנשים אחרים, שהצליחו להימלט מגיא הצלמות בהונגריה, משתחזות תמונת אימים וזעזוע על אשר התרחש בבירה ההונגרית בשבועות האחרונים.

בדפסש אינה ניתנת עוד להכרה. לא נשאר בה כמעט בית אחד שלם. לא נותר רחוב שניתן לעבור בו. רוכעים שלמים נוערים באש, ימים תמימים. כל החצרות, הככרות והגנים הצבורים הפכו לבתרי קברות המוניים. אלפי הרוגים, ביניהם גם חיילים סובייטים או אנשי המשטרה החש-אית, מ'טלים ברחובות באין קובר. כשמש-תררת למספר שעות הפסקת אש, עוברות מכוניות ואוספות את הגויות להטילן לתוך הנהר.

אין מים, אין חשמל, אין מזון. הרחובות חסומים בחשמליות הפוכות, מכוניות שר-פות ובאריקות אחרות מכל הסוגים, ש-הקיום המורדים. עשרות טנקים רוסיים ניצבים ברחובות. הם עומדים זוגית-זוגות בקרניות ובהסתעפויות הבתים, כשגבם מופנה אחר לשני, כך שכל טנק יכול לפתוח באש לכיוון אחר. על הגבעות מסביב לעיר ניצ-בות סוללות תותחים. הנכוניות לחסל כל קן מ'רדים. לועים עצומים, שנפערו כתוצאה מפגזיהם. נמצאים בכל הבתים העומדים ע-דין על תילם.

★ ★ ★

קרבנות אימים

מורדים לא נרתעו מהטנקים
ומהתותחים, למרות שבידיהם רק נשק קל. כשהיו הטנקים הכבדים, בני 26 הטונות, מתקרבים לעמדת מורדים ומתחילים להמ-טיר עליה אש, היה אחד הנערם, לרוב ילד, מתחמק החוצה, כשכידו בקבוק נפט. הוא היה מטילו לתוך מנע הטנק והטנק היה עולה בלהבות. מכוניות היריה של ה-מורדים היו קוטלות את הצוות המתחמק מ-תוך הטנק. גופות חרוכות בפוזות אימים מ'נחות עד היום ברחובות, ואיש אינו יגש לגעת בהן.

האנשים היו נלחמים גם ללא נשק ביד. כשהיו נשמעות יריות באיזור מסוים, היו כל התושבים עוזבים מיד את בתיהם, נשים וילדים כאחד, ומתחילים לצעוד לעבר ה-חיילים הרוסים. לרוב לא ריחמו עליהם, ירו לתוך ההמון.

הקרב האכזרי והאיום ביותר התחולל ב-כל מקום בו פגשו המורדים באנשי ה-משטרה החשאית ההונגרית. גחיותיהם מתי-גדנודות מעל גשרי הדנובה ומעל העמודים

כיבוש סובייטי. חולית חיילי הצבא האדום בראשות קצינה, נראים קרונות חשמלית הפוכים והרוסים, החוסמים את הרכוב. צועדת ברחוב מרכזי בבודאפשט הכבושה וחחרבה. במרכז התמונה חזית הבית משמאל מלאה נקבי פגזים וכדורים שנשק קל.

ברחובות. רובן מסוידות בסיד לבן, שמרחו עליהן אנשי הצלב האדום למען לא יבאשו. כאשר שלטו הרוסים במצב, יצאו אנשי המשטרה החשאית מתוך מחבואיהם, החלו לתלות את המורדים שנחפסו. בפיות ה-תלויים או הכפותים לעמודים, תחבו פתי-קאות וכרזות שהודיעו: "אדם זה נלחם למען הקפיטליזם"

★ ★ ★

הרוסים חוזרים לעיר

עניי הצדדים מצטיינים באכזריותם. באחד הרחובות תפסה קבוצת מורדים אדם חשוד, ערום למחצה. לפי נעליו זיהו אותו כקצין סובייטי. תלו אותו כי שרגליו כלפי מעלה, והגיהו לו למות ביסורים.

אולם בעיקר היו אלה הרוסים שהצטיינו באכזריות. שני טנקים רוסיים הוצתו באש באחד הרחובות המרכזיים. ברחוב סמוך הוטלו רימוניי-יד מתוך חלון אחד הבתים, על קבוצת חיילים רוסיים. תוך דקות ספורות הגיעו למקום טנקים סובייטים ותותחים במספר רב. החלו להמטיר פגזים לכל ה-חלונות שברובע. באחד הבתים מצא חייל רוסי נער בן 13, שפתח לפניו את הדלת כשסכין בידו. צרור תת-מקלע קטע את ידו של הילד.

בחזית הבאריקות שהקימו, תלו המורדים את תמונותיהם של סטאלין, לנין ומלוטוב, באמרם: "שהרוסים יירו קודם במחציתם לפני שיפגעו בנו". באחד הרחובות הש-תרעה שורת פצועים הונגרים לאורך ה-מדרכה. ממול היתה תחנת עזרה ראשונה. בכל פעם שאיש הצלב האדום היה מנסה לחצות את הרחוב כדי לעזור לפצועים, היה מקלע רוסי פותח באש. אנשי העזרה הראשונה זרקו חבלים למדרכה שממול. הפצועים קשרו את רגליהם ונגררו לרוחב הכביש, אל העבר השני.

אחרי חמישה ימי תקוה, בהם שלטו ה-מורדים בעיר וקיוו כי השיגו דרור לארצם, הגיע היום הקריטי: ה-7 בנובמבר, היום בו זרם הצבא הסובייטי בהמוניו חזרה לתוך העיר. האנשים עמדו על גגות ה-בתים, כשהם ממתינים למטוסים אמריקאים שיבואו לעזרה. לאחר זאת השתתקו כולם. קבוצה של 1500 מורדים, שהתבצרה בה-ריסות הארמון המלכותי, נכנעה ללא קרב כמעט.

החיילים הסובייטים שנכנסו לעיר בזוו-ושדדו מכל הבא ליד. הם נכנסו לבתים פרטיים ולחנויות, לחפש אחרי מורדים כ-י יכול, המסו בדרכם כל דבר. הם אף הסירו מהנשים את שעוניהן ותכשיטיהן.

מספר ההרוגים בבירה ההונגרית מגיע ל-20 אלף. כאלפים איש בלבד הצליחו להימלט ולחצות את הגבול לוינה.

זאת היתה צורתה, ואלה היו תוצאותיה, של מלחמת החופש הקצרה של העם ההונגרי.

חלל אלמוני. גופתו של מורד הונגרי אלמוני, מוטלת ברחוב בבודאפשט. לידו מוטלת קסדת פלדה של חייל רוסי. מישהו כיסה את פניו במספחת צחורה, עליה רקומים פרחים.

עלי באריקות. כאן חיתח פעם כיכר מרכזית סואנת, של העיר בבודאפשט. המהדוים חטטו את הניכר בטכניות שונות, בקרונות חשמליות, בבולי עץ ושאר מיתקנים. גם כשהוכנעו אחרוני המורדים לא פגמו החיילים שהחזירו את השלטון על העיר.

רק מהירות הכניעה של יש-
ראל הצילה את המדינה מהפ-
צה סובייטית. קול שידור-
הכניעה של בן-גוריון היה יותר
מהיר מאשר המטוסים העל-
קוליים של ברית-המועצות!
במשפטים חותכים אלה הגדיר
משקיף זר את אשר קרה
בשבועיים האחרונים במרחב.
אולם גם אחרי שבן-גוריון
הודיע על נסיגת כל כוחות
ישראל מאדמת מצריים (מבלי
להוציא במפורש את רצועת-
עזה מכף זה) לא חלפה סכנת
ההתנגשות המזויינת עם ברית-
המועצות. היה ברור כי הממ-
שלה הסובייטית מחפשת בקד-
חתנות חור כל-שהוא בהודעת-
הנסיגה הישראלית. כדי לשפוך
דרכו את כוחותיה המזויינים
לתוך המרחב.
בשעה שהאור האדום נדלק
בבירות המערב ובמטות צבאו-
תיהן ובשעה שאזרחי ישראל
הדביקו בשקדנות פסי-נייר על
חלונות-הראווה שלהם. נערך
קרב סמוי זה. על כפות המאז-
ניים היה מונח גורלה של
ישראל.

חייך מוד חייך: לא היה חסר הרבה, השבוע, כדי שיעמדו זה מול זה
חיי"ל המילואים הישראלי, שהשתתף בקרבות על רפיח (ימין), והחיי"ל

הסובייטי, בעל הכוכב המחומש על אבזם חגורתו והשמיכה
לכתפו. על המתנדבים הסובייטיים היה להתגייס בחטיבות מילואי

(ראה שער)

קא בשעה זו כדאי לברית-המו
מאשר בכל שעה אחרת, להת
המרחב. התערבות כזאת יכלה
דעת-הקהל העולמית מן הנעשו
ולחסל את הדיעה כי הנוחתה כ
הכוח הסובייטי.
כל משטר דיקטטורי בנוי על
ברית-המועצות לא יכלה להר
לאבד את משלטיה החדשים ב
קרב אכזרי. אובדנו של הש
סובייטי במצרים היה משמש
המשטרים והחוגים האנטי-מער
אפריקה לעלות שוב על הקרון

ב מסיבת-קוקטייל דיפלומטית,
שנערכה לפני שנה במוסקבה, שמע
ניקוליי אלכסנדרוביץ בולגאנין את קול-
הנפץ של פקק בקבוק-שמפן. "הבה נשתמש
באלה במקום בתותחים!" אמר ראש-הממשלה
בחיוך עדין.
החודש לא הציע המרשל הסובייטי בן ה-
60 להשתמש בפקקים של בקבוקי-שמפן
נגד ישראל. הוא ביקש להפעיל נגדה
מכשירים הרבה יותר מסוככים: מתנדבים,
מפציצים, ואולי גם קליעים מונחים.

★ ★ ★

★ ★ ★
ק מעשה לא היתה סג
של פריצת מלחמת-עולם.
לאומי איפשר לרוסיה לפעול
בתנאים מסויימים, בלי להסת
עולמית.
האיום הסובייטי הראשון,
במכתבו הראשון של בולגאנין,
להפעיל קליעים מונחים נגד לונ
ולתפוצץ את ישראל. הוא ו
ברמו שקוף כי "קיומה של ישו
יועמד בספק.
באותה רגע היתה תקוותה
ישראל כי המערב לא יר
המועצות להפעיל את כוחה,
במלחמת-עולם מימנית ירתיע
טימ. היתה זאת אשליה. הב
גרינר, מסקד צבא האמנה
הודיע כי הפצצת לונדון וסא
באופן אוטומטי לתגמול אטומי
עולם. הוא גמנע בפירוש מל
אותו האיום גם לגבי פעולה
היו אלה רגעים הריעולם. ה
דעו לישראל כי לא יוכלו ל
טימ, שיחסם לישראל הסתכם ע
הכוכבי עשה את שלו, הכוכבי
יעצו אף הם לישראל להיכנע
נכשלה הפעולה הצבאית הברית
סואץ, וממשלת אידן היתה נתו
התשובה האמריקאית היתה
יותר. הנשיא אייזנהאור לא יכו
כוח כי ישראל ניצלה את הימ
לפני הבחירות האמריקאיות
מיבצע-סיני, וכי עשתה למעש
כדי להכשיל את אייך בבחירות
אייך במפורש: אם ישראל
וללא הנאי, יודיע לרוסים שלא
התערבותם. אם לא תיכנע יש
לרוסים יד חופשית נגד ישרא
זה היה השיקול שגרם לנסיגו
של ישראל, שבאה לידי בטוי
מפורסם של בן-גוריון. אולם
נגמר: ברית-המועצות עוד חיה
להפעיל את כוחה נגד ישראל
הסתבר יתר על המידה עם ה

כ אשר תוכנן מיבצע-סיני, היה זה
מושכל ראשון שברית-המועצות לא תור
כל להתערב. היא נחלה זה עתה תבוסה
בפולין. העם ההונגארי קם נגדה במרד
הסרת-קדים. גלי ההתקוממות איימו להתפשט
לרומניה, לבולגריה ולגרמניה המזרחית. ה
אימפריה הסובייטית הגדולה כולה רעדה
והזדעזעה. איש לא האמין כי בשעה כזאת
תוכל להקדיש את כוחה להגנה על עמדי
תיה הרחוקות במרחב.
אולם החשבון היה מוטעה. המנהיגים ה-
סובייטיים תפסו את אשר לא תפסו המדי
נאים בירושלים, בלונדון ובפאריס: כי דו

האם נילחם ברוסים

שנלכד כשלל. ארבעת הסאנקיסטים הסובייטיים קוראים, מן הסתם, עתון
הרבה יותר משעמם. היתגייסו כטכנאים לחיל-השריון של אחד מצבאות ערב

שעה לקריאה: החייל הישראלי, בן אחת מארצות ערב, יושב במחפורת
מצרית ליד רפיח, קורא בגליון של השבועון המצרי החשוב אלי-מוסחר,

★ ★ ★
ה איש שניצח על מלאכה
ה כחול-עיניים, בעל שערות,
ויצמני לבנים, הדומה יותר ל

OCTOBER 29, 1956

Moshe Dayan: At 41, Head of Israel's Armed Forces
(See International)

שמרני מאשר למרשל סובייטי — תואר שניתן לו עבור אירגון העורף במוסקבה הנצורה. המרשל בולגאנין, שהצטרף ל מפלגה הקומוניסטית חודשים מעטים לפני מהפכת אוקטובר ושהיה בגיל 24 ראש הבולשת הפוליטית המפחידה ("צ'קה") ב יור מולדתו ניוז'יבוגורוד (כיום גורקי), לא פקד מעולם על גוף צבאי כל שהוא.

מטבעו, אין בולגאנין איש האיום הגס. סגנונו נוטה יותר לנצל את המהמאה ה עדינה, את מסיבת הקוקטייל. הוא האיש הרגיל להופיע מאחורי הבמה בהצגות באלט ותיאטרון, להגיש מחמאות ופרחים לשח קניות, להפיק מסיבובי ריח נעים של מ קולון ודבריינימוס מיושנים. פעם, כשראה אותו המרשל סטו מסתכל ברגליה של נערת באלט יפה, נאנח בולגאנין באוזניו: "אכן, לכרוש ציב לא היו מעולם רגליים כאלה!"

אולם בולגאנין רחוק מלהיות איש רך. מאחורי ההתנהגות הג'נטלמנית של בעל משפחה (אשתו מורה לאנגלית בבית ספר תיכוני, בנו ובתו נשואים), חבוי אדם תקיף מאד.

לא היה זה האיש שכדאי היה לזלזל באימויו ללא חשבון.

★ ★ ★

מה, יכול היה בולגאנין לעשות? יתכן שלא יכול היה להעניז לשלוח נגד ישראל מאות אלפי מתנדבים, בנוסף קר ריאה, בלי לגרום להתלקחות עולמית. אולם הוא יכול היה לשלוח מפציצים סובייטיים

במערכה זה מול זה: שר-הבטחון הסובייטי גריגורי ז'וקוב, והרמטכ"ל הישראלי משה דיין, שתמונתו הושמה בשער השבועון ניוזוויק.

המרשל והרבי אדון. קשה לתאר שתי דמויות שונות יותר מאשר שני מנהיגים צבאיים טבעיים אלה, שהיו עלולים להופיע

הצועדים (משמאל) בסגנון גרמני אופייני במוסקבה. אילו פרצה המלחמה, היו לטייסי הסובייטים (למטה מימין) ולטייסי ישראל (למטה משמאל) סיכויים רבים יותר להיפגש.

שני צבאות, שני סגנונים: חיילי חטיבת 9, שערכו מיסדר בתום מיבצע המזרחי בשארם אל-שייך, בלבוש המדושל האופייני לצבא לוחם, שונים מאד מהיילי הצבא הסובייטי,

לסוריה, לציר עליהם סמלים סוריים ול הפצין את שדות התעופה, הנמלים, המחנות והערים של ישראל — כפי שעשו הבריטים במצריים.

במידה שהדבר היה קשור בקשיים טכניים (המפציצים לא יכלו להגיע לסוריה מבלי לעבור על פני שטח פרסי או תורכי) יכלו המנהיגים הסובייטיים להשתמש בקליעים מונחים מבאקו — נשק קטלני שלא נוסה מעולם בטוח כזה.

יתכן כי מסוכן יותר אף מן האיום הצבאי הישיר היה הצד הפוליטי: האיום הסובייטי נתן בידי האמריקאים מכשיר מושלם כדי לסחוט כמעט כל דבר מישראל. כי ההגנה האמריקאית הייתה המחיצה היחידה שעמדה בין ערי ישראל לבין הקליעים הסובייטיים. כך נתן האיום הסובייטי לבדו, בלי שום השקעה של כוח, יתרון עצום לגמאל עבד אל-נאצר — יתרון שאולי הציל את משטרו במשבר הגדול שעבר עליו.

מעולם לא היה האורח הישראלי הממוצע חדור שנאה כזאת לברית המועצות כמו השבוע. קשה היה לדרוש ממנו שיראה בהורסי בודפשט את מלאכיה שלום של המרחב.

ות, יותר ב בעניני הסית את בהונגריה, ימחת על

פרסטיגיה. לעצמה חב, ללא ר הפרור אות לכל ס ברחבי המערבי.

חמורה צב הבינ ישראל, בתבערה

יה כלול יה כפול: ופאריס, ע לשיאו כמדינה

זידה של לברית גי האיום הסובייט אלפרד האטלנטית, ס תגרום ילמלחמת שמיצ את ישראל.

פתיים הר הברית באימרה ול ללכת ממלא בתעלת ה בנטיגה יורה עוד היה לש האחרונים עריכת את הכל קבע יכנע מיד ירשה את ול, תינתן

המבוהלת שידורו ה מחזה לא הנה דרכים מבלי ל ערב.

י היה גבר שם וזקנקן חר בורגני

אלכסון (ימין) וקרוואלו (מרכז) מנמנים בהצגת דיין לא ינום ולא יישן שומר ישראל

ידבר אנגלית, וכל אלה שבאמת יודעים אנגלית מתבקשים לסלוח לי. התצאות הורגשו מאוחר יותר: כתב הטייס 'ג'ורג' דה קראוואלו וכתב הטייסם הלונדוני רוי אלסמן, לא עצרו כוח אחרי יום עבודה קשה, נרדמו בעצם דברי הרמטכ"ל... פקיד גבוה במשרד החוץ הביע השבוע את רחמיו על שגריר ברית המועצות בישראל (לשעבר) אלכסנדר אברמוב: "כל ה" קץ נצלה אצלנו בשמש, ובדיוק לקראת ה" חורף הוציאו אותו שלגים של רוסיה". בין העולים שהגיעו לישראל בתורש האחרון נמצאת גם קלייר מאריאן שאכס בת ה-89, שהיתה מזכירתו הפרטית של מייסד ההסתדרות הציונית תיאודור הרצל, ר חיתה מאז מצרפת... במסיבה שנערכה לכבודו של המנהיג הציוני-אמריקאי לואי ליפסקי אמר יושב ראש הכנסת יוסף שפרינצק דבריהוקרה לאורו, על שבא לישראל בימים חמורים אלה. השיב ליפסקי: "להודי בגילי, יכול להיות פה רק סיום מעניין של החיים. אין לי מה להפסיד".

★ ★ ★

אבינו מן הלב

בשיחה בין שחקנים, הציע השבוע שי אופיר להקים מחדש צינבאטרו, לשירות החיילים. התנגד להצעה שחקן הבימה

פשעים וקשיים לאחר שיצאו ד"ר יגאל אלון למסע הסברה בי דותהעבודה יגאל אלון למסע הסברה בי אנגליה מטעם משרד החוץ, אמר מנהל משרד החוץ שמעון פרס: "זה מעיד על עוצמתו הצבאית, שגם בימי מלחמה יש לנו גנרלים ל"צוא". ח"כ הפרוגרסר בים פנחס רוזן פנה השבוע אל ביגיי בהצעה לספל באפשרות של הרחבת הקר אליציה ביגיי נתן את הסכמתו, אך אמר: "אינני מתלהב לשלוח לקרב הזה את הבן היחיד של הפרוגרסיבים". לאחר ש הארץ כתב בסעות, בכתבה על נאומו של ח"כ מקי ד"ר משה סנה, "פשיים מדיי ניים" במקום "קשיים נ"ניים", התלונן סנה: "כך עושים הבורגנים - הם הרבים את הקשיים שלי לפשעים". בחתונתם של אורה מיונס ובצלאל רובין, שנאכה ה שבוע, "הפעם הראשונה אחרי אלפיים שנה", באלעריש, כמעט גיש אחדות העבודה, ה" פולטרוק" בני מהרשק, כי מקצועה של צבאי של הכלה הוא סימון מפות מיקשים. אמר בני: "אבל את מקום הפז שהסמינה לבעלה לא גילתה לו". אחר כך בירך את הווג הצעיר שיכלו את ירחיהדבש בריבירת הרקלים של אלעריש... את מסיבת העי תונאים שלו פתח הרמטכ"ל משה דיין באמרו כי בגלל ריבוי העיתונאים הורים

84.010 = 100.000

הכיצד?

שאל לפרטים בסניף הקרוב

בנק לאומי לישראל בע"מ

זהו מר דוד נבון

הכנסתו איננה גדולה, אך הוא משתדל להלביש את עצמו ואת בני ביתו היטב ובטעם. על ניגוד זה מתגבר אבא נבון על ידי כך שהוא קונה את בגדיו אצל טלמן ושות'. הוא נוהג כך זה חמש-עשרה שנה והוא בא תמיד על סיפוקו.

(רביעי בסדרה)

טלמן ושות' תל אביב, רחוב נחלת בנימין 27

אגרת

תשס"ו - 1955

מתנה נאה לחנוכה

★

הפרס הגדול 40.000 ל"י

להשיג בכל הבנקים

הופיעה החוברת הראשונה של הירחון "נר" שנה ח' ליסודו לבעיות ציבור ולתקורות יהודית-ערבית. בכל חוברת מדור לאנגלית

דמי-חתימה 5 ל"י לשנה. ירושלים. ת. ד. 451.

תן לו מצלמה

מפני שזו בקשתו הגדולה ביותר.

מצלמה תהיה גם שמחה לכל המשפחה. ל"ברנר" יש מצלמות בכל המחירים. הוראות נתונות בחנם.

פוטו-ברנר חיפה, רחוב החלוק 31

פסוקי השבוע

- מאיר ווייסנאל, יושב ראש יד חיים וייצמן, כצטטו פתגם עתיק: "מי שאנגליה יריתה, כבר אינו צריך לחפש לו אויבים."
- הסופר משה שמיר, בטורו בקולמוס מחיר בעל חמשטר: "אם תמצא שוב איזו מעצמה אירופית שתשתוקק להקים את הצבא המצרי מחדש (ואין זו מוכרחה להיות דווקא רוסיה), היא תצטרך הפעם לספק למצרים לא רק את הציוו, אלא גם את החיילים."
- מנהיג האגף השמאלי במפלגת העבודה הבריטית אנריין בוואן, בנאום באסיפה בכרמינגהאם: "אנתוני אידן הוא טיפש כמו ניקיטה כרושצ'וב. אידן סבור כי יצליח להבטיח מעבר אניות בתעלת סואץ בכוח סיוע, וכרושצ'וב סבור, כי יצליח לדכא את הונגאריה בכוח סיוע. אך כל עוד אין ההונגארים משתפים פעולה - יעמד כרושצ'וב חסר-אונים לעומתם, כמו אידן לעומת המצרים."
- העיתונאי עמנואל פרת, על המצב המדיני: "אייזנהואר מזהיר, בולגאנין מזהיר - רק המצב אינו מזהיר."
- ח"כ חרות יוחנן באדר, עם חום הקרבות בחציהאי סיני: "אפשר כבר להודיע למשה שרת שהוא יכול לחזור הביתה."
- הסופר דב סדן: "כיום, כל אשה צעירה מחכה בבית לסגן-אלוף נעוריה."
- המשורר נתן אלתרמן: "מה מותר האדם מן הבהמה? שיש לו כסף."

שבבים של דני קרש

אם: וזה טוב.
אב: אני עייף מלפנות. מתר עוד יום של צפה.
אם: גלך לישון...
אב: גלך...
אם: גלך...

★ ★ ★

סופר: בינתיים החל הנצחון מסתמן באופק. המנצחים אמנם עדיין יותר מיום ליום, מספרם הולך וקטן מיום ליום, אבל הם המנצחים.

ערים שחררו, רכסי סם נכבשו. והגיע יום הגנה באור עד סוף מישור. עמדו מסוגרים, הביטו סביב וראו שבא ה' אביב, והרחו ריח אדמה.

אז באו אליהם והצביעו על ההר, הר גבוה באד, שמדרונות תלולים ושחורים לו, ואמרו: הנה הזה, הוא האחרון, לבו לכבוש אותו.

★ ★ ★

(בני וחברים כבשו את המשלט ה' אחרון. מיטב חבריהם נפלו, ואז באה הפקודה לחיסול מן המשלט שנכבש ב' דם. לא בא השלום, אבל באה שביחת חנשק).

הקריין: בצעדים אטיים הם יורדים מעל במות ההיסטוריה. עיניים מלוכ' לכים מדם ועפר, רעבים לשלוח, סרר חיב, שרופים, נושאים מומים בגוף ר' צלקות בנשמה, גניחת חבר פצוע עוד מצלצלת באוזן, והפחד השחור עודו דבוק בעצמות, לא יפים ולא טובים, ולא חזקים. הורידו אותם מהמשלטים, לחוך עולם זה.

★ ★ ★

(דני מת. הווים וחברים באים לחפ' פידו על קברו. ביניהם נמצא המורה ששיכר את בנו).

מורה: בני יכול היה היום להיות בגילו. עם מותו של כל תלמיד מל' מיד, כובל אני שוב ושוב לקבורה גם את בני, יודע אני שפע סמיכת הגולל חותם אני על כשלוני שלי, על כשלונו של דור מחנכים, אשר לא מצא את ה' דרך אל לבו של דור צעירים זה.

עם מותו בלא עת של דני אפרתי מציב אנכי מצבת זכרון למפעל חי, שהתמוטט כבנין קלפים. למראה בזבזו זה של יפי נפש, כשרון ויכולת, לא איכל כבר לתקן דבר.

אינני מעורה עוד בחנוך. אני אדם זקן.

אם: ואני הייתי עומדת כאן ר' שותקת עד שכובד השתיקה היה קשה משאת. ואני הייתי אומרת —

הוא צעיר... הוא כה צעיר... אדם דומה לשיח בשדה. שומה עליו לעבור את כל ארבע עונות החיים. אפילו ענה, אינני נושר לפניו הסתיי... זה, כאלו היה הבן שלי... הוא נתקן כמו ה' בעקב צר אבל הוא לא נכשל... ה' כשולן נצח בחיים.

הייתי עומדת מבלי נוע. לא הייתי ביכה. לא כלום. לא זו העת לבכות.

האב: כאן הייתי נגש אליך ואומר — באוי ברשע. אמא.

האב: הקרש. **ציצו:** לכו הביתה. באמת חבל על כל מלה. אתם יודעים מי היה הבחור הזה? שום דבר אינכם יודעים. רק מי שום שנבחת לו את האף, ולימדת אותו להשתמש בסכין ומזלג, אתם מ' לים את עצמכם שאתם יודעים עליו משהו, שאתם יודעים מה הפסדנו. אז שמעו. אני לא. זה לא לפי כבודו.

הקריין: לפני עשרים וכמה שנים נולד ילד. קראו לו דני.

(אב ואם עומדים לחוד).
אם: נולד לי בן...
אב: הוא יפה...
אב: נולד לי בן...
אב: הוא בריא...
אב: סבלתי למען יחיה...
אב: עמלתי שיהיה לו קיום...
אב: ולכן אקחתי...
אב: מן שום כך אשתדל...
אב: שיגדל...
אב: שיתבגר...
אב: ויהיה אדם...
אב: ויהיה גבר...
אב: טוב וישר...
אב: חזק ואמין...
אב: עדין נפש...
אב: רחב כתפים...

אם: שידע לאהוב כמו שרציתי ל' אהוב אני ולא יכולתי...

אב: שידע להיות חיי חרות כמו שרציתי אני ולא יכולתי...

★ ★ ★

(חאס באה להתלונן בפני המורה על כי בנה מתרחק ממנה. בורח סן חבית).

הקריין: ועכשיו השנים עוברות. הילד צומח, מתחיל ללכת, לדבר, צוחק, בוכה, הוא טוב, הוא רע, אוכל קוקר, אוכל בננה, שותה חלב. הולך לגן, נס' צע בברך.

חוגג יום הולדת, לבוש יפה, חג ה' חנוכה, הוא נר שלישי, שואל שאלות, שובב, נספץ בברך.

מצויר, משקף, יש לו חום, שעת. הוא חיוור, שנה עוברת, ועוד שנה. בית הספר, הילקוט, המורה, השעור הראשון. קוראים בקושי, סופרים בקושי, משתר ללים בהסקיה. שירים וסס רים על צמ' חים וטפרי המקרא. ועוד שנה עוברת, הוא נספץ בברך.

יש לו חברים. ילדי השכונה. הם מ' שחקים ביחד. בימי החורף כשהשמש זורחת, ילדים באים ומשחקים בחצר. **מורה:** אל תחששי גברתי. אנחנו מורלים לעשות כל מה שביכולתנו. אלא שאנחנו, המורים, נתונים במלחמה קשה לא עם הבוידים, אלא עם הדור כולו.

איני יודע מדוע קיים קרע בינינו ו' הנוער. לא קיינו, כשהלמנו על דור חדש בארץ. רצינו להתדיר בדור זה את ה' אתה, לתרבות היהודית, לערכיה, ליציר רותיה. חשבנו לחשוף לפניכם עולם נפלא, גדול... והם אדישים!

המסורת שקיימה אותנו במשך אלפים שנה — אינה כעניינם. ספרות הענק שלנו — מבראשית ועד ביאליק — הם מלולים בה. המשוררים הגדולים שלנו, שהרעידו לבבות במשך אלפי שנים, משיארים אותם אדישים. בשבילים כל זה הוא חומר לכתיבות ות' לא.

★ ★ ★

(בני יצא למלחמת העצמאות. ההורים מודאגים, חסרי ידעה, מרגישים שבנם נסח אותם).

אב: יש לנו בן.
אם: יש לנו בן.
אב: בתוך ים של אש.
אב: בתוך ים של אש.
אב: באפלה.
אב: בחושך.
אב: בסערה.
אב: ברוח.
אב: הוא חי.
אב: הוא קיים.
אב: וזה חשוב מאד. חשוב מכל דבר אחר.

שיצר מחוה'בתוך מחזה, ניתחו את מבנה ההצגה. אולם הצופה הרגיל ילך להצגה כדי לראות את עצמו, את חבריו, את בניו, לשמוע את דבריהם, שהם אמיתיים עד כדי להרהים.

התמונה הבלתי-נשכחת של המורה השכל (ניסן יתר) המעלה דמעות בעיני המסתכל, דמותו הכפולה והמושכת של אברהם בך יוסף כמנהל וכאב, האם שבורת-הלב (שר'...

אמונת

תיאטרון

קרש מחפש את המחר

מחזה רגלי (תחיאטרון הקאמרי, מאת יורם מסמור, הבמאי יוסף מילוא) עוסק באדם רגיל — כל כך רגיל, עד ששום שד קן לא היה מסוגל לגלם אותו. דני, הצבר הממוצע, מופיע על הבמה רק בדמותו של קרש.

יורם מסמור (31), יליד רומניה שבילה ארבע שנים בצ'י הבריטי ולחם כמס'כף ב' ירושלים, היה בן 25 כשהעלה את דני קרש על במתה הצבאית של להקת חכרמל. מאז כתב את המחזה מחדש, לדבריו, "לפחות 14 פעם", ניסה להציעו לתיאטרונים שונים. אנשי הבימה קבעו, אחרי קריאה: "אם זו האמת, מוטב שנציג שקר!" לבסוף הר' כיב מסמור בעצמו להקה נסיונית, במסגרת התיאטרון הקאמרי. כשהלהקה הנסיונית ה' גיעה לטלב של חזרה כללית, ראה יוסף

מחזאי מממור (מרכז)

מה מריץ את דני

מילוא את ההצגה. החליט בו במקום להכ' יקשה לרסטרסור, הרגיל של התיאטרון. דני קרש הגיע, לבסוף, אל הקהלים.

חמשום האחרון. אין אדם בקהל ש' אינו מכיר את דני — הוא בנו של השכן, הילד ששיחק בגולים בשכונה, שהדביק כרוזים בשביל ההגנה (או אצ'ל, או לחי' שהצטיין במלחמת-העצמאות, והמסתובב מאז בבתי-הקפה של ג'וריק, פאריס ותל-אביב. החסר מטרה בחיים, הפוחד מחד מוות מפני נשואין וסגירה כלשהי, המוכן תמיד ל' עזוב את הכל כדי לחדוף אחרי צעירה ה' נואית לו כמבטיחה ביליגיליה חסר הת' חיביוות. (אומר חברו): "כשהולך לי, זה מפחיע אותי. כשלא הולך לי, זה מפחיע אותי. תמיד הפתעות!".

מה מריץ את דני? יורם זורק על הבמה את חיו, תמונה אחרי תמונה אכזרית: את ההמרמות ההורים שאינם מבינים את בנם, את הקרב רחיהמים על "המשלט האחרון", את הנטיה הנוראה מן המשלט, ישר לתוך עולם ריק מתוכן וחיים חסרי-כלות.

על הבמה ברור שדני קרש אינו אש — הוא וחבריו עשו את המוטל עליהם. הם נוצלו לצורכי המלחמה, ונשארו אחר-כך בלתי-מוכנים לכל דבר אחר. אולם בחיים אין הדברים פשוטים כל כך. הציפה ה' חושב יכול לשאול, בצדק: מדוע לא היה הדור הזה מסוגל לבנות לעצמו חיים אחרים, לתת תוכן לחייו בימי שלום?

יורם מסמור, לשעבר סטודנט לפילוסופיה, מתחמק מן התשובה בעזרת סכסים תיאט' רוני: השחקן שהיה צריך לשחק את דני מותקף נקיסת-מצפון, הולך לקיבוץ, נהרג בידי מסתננים. הקהל מתפתה לחשוב שדני היה בכל זאת בחור טוב וחיובי. הוא יוצא מן האולם באנחה של הקלה, תחת לחזור הביתה במוקעה הנפשית הפוריה שהמחזה צריך היה ליצרה. נדמה שהתיאטרון נבהל מאומץ-הלב של עצמו.

תשואות לקרש. היה כמעט מובטח מראש שרוב המבקרים הקשישים, וביניהם גם רוב מבקרי העיתונים, לא יבינו את ה' מחזה. הם התעכבו על תחבולות המחזאי

שלמה ברישביט (גם הוא חבר הצי' באטרון לשעבר): "מה זה, בכל מלחמה נקים צ'יזבאטרון?... המשורר אברהם שלונסקי, שקיבל השבוע, כרגיל, את ה' שבועון ידיעות ישראל-ברית-המועצות, דיפדף בו, נזכר במצב המדיני ונאנח: "אכן, ידיר דות"... חברת היקטור האמריקאית הוציר אה החודש לאור תקליט אורנג'ן של שירי ישראל, מושרים בפי שחקנית תיאטרון אהל **לאה רגנית**... בעת ובעונה יחת, יצא לאור בחברת קולומביה תקליט אורנג'ן שני, הנקרא "שיריה אהרן שרה את שירי ישראל"... הצייר הישראלי **בצלאת** ("רידיק") שץ' הוא אחד הגיבורים של הספר השמן הער'ן, יצירתו האחרונה של הסופר האמריקאי **יציר מילר**, שהגיעה השבוע לישראל בצורת ספר-כיס... ה' משורר **זמן שניאור** הדוע לידועות אחרונות במכתב, כי הודיעה על מותו של יחידה מוטב, המוציא לאור המנצח של ה' עיתון, "פנעה בי וברעיתי כמכת לבנה על הקרקוד"... הצגת מחזה רגלי של **יורם מסמור** בתיאטרון הקאמרי (ראו אמונת) היא כה מלאה בהלסטיות של תיאטרון בח'תיאטרון, עד כי כאשר יצא בהפסקה לבמה השחקן **אברהם ארצי** הודיע ל' קהל כי לאחר ההצגה יחבו בחץ אוטובוס סים מיוחדים, קיבלו הצופים את דבריו כחלק מן המחזה... הסופר **רב סדן** התחיל להוציא את כל כתביו בסידרת כר' כים, שכל אחד מהם נקרא בשם אבני... (שני הראשונים, שכבר יצאו: אבני-שפה ואבני-דוך). אמר סדן: "עם כל כך שיוצא לאור, נגולה אכן מלבי".

★ ★ ★

נורלים מצטלמים

על השאלה הכללית: "מה יהיה?" ענה ראש הממשלה דוד ב'רגורין השבוע במשל סיני: "דיני סיני מצא גחיתו של אחד מנכבדיהעיר נהר. רץ הדיני אל משר' פתחו להמת ואמר: אם תתנו לי 1000 דובים, אכסור לידכם גחיתו של אבר' משפחתכם. השיבו הקרובים: ניתן לך רק 50 דובונים, כי רצישתן מוגזמת, סירב הדיני וחזר לביתו. כעבור ימים מספר, כשהדיני סחה לא נתרכבה, הלך הדיני לשאול בעצת חכם וקן. אמר החכם: הגחיתו בידך ואין אחרת תסתיה. לכן כדאי לך לשלוח ואילו בני המשפחה הלכו גם הם לשאול בעצת חכם, והוא השיב להם אותה תשובה: וכי מה יעשה הדיני בגחיתו כשתתחיל להעלות צומח? חכו"... בישיבת הממשלה, ש' אליה הביא בוגי לאישור את נאיו על מבצע סיני, התנגד שר הדתות **משה שפירא** למלים "חור מעמד רסיני" שהיו כלולות בסיסה. נימוקו: "סוף סוף, לא קיבלנו שם הפעם תורה חדשה"... כי שסירי ביבי השבוע במדבר סיני וראה אנק' מצרי שנפגע פגיעה ישירה ומדויקת על ידי אחד ממטוסי חיל-האוויר, הגיב על כך בצע: "פתחת טאנק אחד לחיל השריון"... רב-אלוף **משה דיין** לא שכה בימריסיני את חיבתו הרבה לעתירות: "באליטור רכש מדי תושבי המקום כמה כדים עתיקים, ואילו באל-עירש חפר כמו דיו כמה שברירחס מן החולות... יסודי חתר היה הארכי אולוג **שמריה גושמן**, חוקר מצדה ר' חבר משק נען, שהחל השבוע בכקר ארכי אולוגי מקיף של חצירה ובסיסון מקומות חפירה לעתיד-לבוא (אם יבוא)... כש ביקש צלם הלייף האמריקאי את דיין להצ' טלם בשדה, כשהוא מחזיק בלינשק, סירב דיין באמרו: "אינני מן הגנרלים היוצאים לשדה כדי להצטלם בפורות שונות". שונה לחלוטין היתה תגובתו של מפקד כוח ה' אום הגנרל **אדיסון ל. מ. בארנס**, ששש למלא את בקשת הצלם באמרו: "מה לא יעשה גנרל כדי להופיע בטיים ובלייף?"... דקן האוניברסיטה העברית, פורי **פסור בנימין מזר** טוען כי לספריה שלו יש מעלה ויש חסרון: החסרון הוא, שכל ספריו נלקחו בהשאלה ולא הוחזרו. המעלה — שמדפיו גדושים ספרים שהשאלו לו חבריו... לאחר שנערכה ישיבה סגורה של מועצת עיריית תל-אביב, בה נידונו ס' דורירחיים עירונים, טען ראש העירייה **חיים לבנון** כי נוכח לדעת שאילו היו הישיבות הנרכות כרגיל ללא נוכחותם של העיתונאים, היו הדיונים קצרים וענייניים הרבה יותר... הרב ד'ר **ברוך הולנ' דר**, חבר הסתדרות הרבנים בארצות-הברית, שחור מבקור בבירת המועצות, סיפר כי זקנו המגולה גרם לאכזבתם של ישרי מוס' קנה. ניחם אותם הרב הראשי של מוסקבה: "אל תסתכלו ביוקנן, אלא במה שיש בו".

סובת עגל הזהב של הוליבוד מאשר לאל-הים.

על אי בודד

כל צופה קולנוע בחר לו ביום מן הימים אחת מאלילות הבד, עמה היה מבקר בלילות כמה ימים ולילות על אי בודד. אולם גם לכוכבות הזוהר יש חלומות משלהן בכיתון זה, ונראה שהן לא היו בוחרות דוקא ב"צופה הממוצע כשותף לאי הבודד. הוכחה ברורה לכך ניתנה השבוע, כשאורה גארדנר, אחת מאלילות הבד האלהיות ביותר, סיימה את עבודתה בהסרטה סרט אכזזי באר טליה, בשם הסוכה הקטנה, שנושאיו שני גברים ואשה הנקלעים לאי בודד. בהזדמנות זאת נשאלה אורה, את מי היתה מעדיפה לארח עמה, לו היתה נקלעת לאי בודד במציאות.

תשובתה היתה די מפתיעה. היא לא כללה את בעליה הקדומים: מיקי רוני, ארטי שאו ופרנק סינטרה, גם לא את אהובה הנוכחי. ראשון ברשימה היה עדלי סטיבנסון, ה"מועמד הדימוקרטי לנשיאת ארצות הברית. אחריו באו לפי הסדר: הסופר ארנסט הי מינגווי, השחקן יול (עשרת הדברות) בריינר, המשורר וההיסטוריון רוברט (אני) קלאו (דיוס) גרייבס, המחזאי טנסי (דרך הסבך) ויליאמס, הצייר סלבודר דלי ואלברטו, איש הבר באחד הברים של הוליבוד.

מי יטפל בלילה? עתונאי זרזו לא התעצל, מיהר לודא אם חלומותיהם של שבעת המועמדים, עולים בקנה אחד עם שאיפותיה של אורה. אמר עדלי סטיבנסון: "הבחירה מחניפה לי. היכן נמצא האי?"

אורה גארדנר
מי מוכן עמה?

לארנסט המינגווי היתה תוכנית מפורטת יותר: "אני אשתדל להיפטר מכל השאר, או לפחות להעסיקם בתפקידי שעשועי". יול בריינר רק ציין: "נעים לי מאוד להיות פליט בחברה כה מכובדת", ואילו אלברטו, הברמן הודיע שהוא אורז את חפציו.

האחד ששקל את האפשרות ברצינות היה רוברט גרייבס: "אורה היא ברשימת הנשים עמן הייתי רוצה להיפלט לאי בודד, ואינני חושב שיהיו אלה חיים רעים. את המינגווי אעסיק בדיק וציד, ואילו ביול בריינר אשתמש לשם התמחות בהודיה". דלי השיב: "הייתי מעדיף לפגוש באי בודד. את האמן טורנר, משום שהוא הצייר הגרוע בעולם". לטנסי ויליאמס נשאר רק לסכם: "אני אמלא את חובתי בנאמנות. יתכן שאוכל לשמור על הכלבים."

סרטים

רובוט מקולקל

המחר תמיד יבוא (חן, תליאביב, ארצות הברית) מטפל בבעיה, שהוליכנו כבר הציגה אותה בעשרות גוססות שונות: בעית הרובוטים. אלה הם האנשים הרגילים, בעלי המשפחות השקטות והרגילות, החיים ב"מסגרת שקטה ורגילה, חיים משעממים וחד-גוניים. ביום מן הימים הם נוכחים, שהפכו לרובוטים בעלי סדר חיים מחושב וקבוע. הוליבוד יצרה גם כמה יצירות מצוינות על נושא זה. שובי שבא הקטנה, עם שירלי בות, היה ניתוח דרמטי משכנע של בעיה זו. המחור תמיד יבוא אינו נמנה עם היצירות המצויינות מסוג זה, אך גם לא עם הגרועות. פרד מקמורי הוא בעל בית-חרושת ל"צעצועים, המייצר באופן סמלי רובוטים הנעים והמדברים ממש כמוהו. הוא גם אב למשפחה חמודה, שכל אחד מבניה עסוק בבעיותיו הוא, אינו מתפנה לשים לב לאב הקשיש. ראש המשפחה נדחק לקרן זווית. האשה (צ'ואן בנט) דואגת בעיקר לילדיה. **תרופה בדוקה.** באחד הימים נפגש פרד בידיה ותיקה (ברברה סטנוויק), עובדת משרדו לשעבר, שעזבה אותו משום שאהבה אותו בלי ידיעתו. הגורל, או הבמאי, מפ גיש אותם בכמה הזדמנויות חשודות, המ עוררות בלב בנו של פרד את החשד שאביו בוגד באמו.

יותר מאוחר מתחיל האב עצמו לחשוד בעובדה זו, מסביר איתה בכך שחיי-הרר בוט נמאסו לו. בניו אינם מהססים כמוהו, נפגשים עם ברברה, משתכנעים בצדקת מע שיו של אביהם. אולם ברברה משתכנעת גם היא, עוזבת את העיר, מפעילה בכך מחדש את מנגנון הרובוט.

זהו סרט סולידי חסר יומרות, שנעים לראותו. ביחוד יתנו ממנו נשים החושדות שבעליהן עומדים לבגוד בהן. כי הסרט מוצא גם תרופה לבעיה. כדי למנוע בעד הרובוט מלהתקלקל, יש לטפל בו ביתר תשומת לב, לשמנו בשמן-הסיכה של האהה. בה אין חשש ממעצורים.

הוליבוד

עגל הזהב

שעה שחיילי ישראל לחמו בסיני, ניתנה ההזדמנות לרובוט צופי קולנוע בארצות הברית לחזות מקרוב בקרבות בסיני. אופיים היה שונה במקצת. הם התנהלו בחרבות, מטרות אבנים ומרכבות רתומות לסוסים. היו אלה הקרבות שהתנהלו במדבר סיני לפני כ-3600 שנים, וששוחזרו בסרטו של הבמאי סטיל בלאונט דה-מיל, עשרת הדברות. במשך 43 שנים יצר דה-מיל שבועים סרי טים, הדריך רבבות שחקנים, הלהיב צופים בכל רחבי תבל, שמספרם כפול כמעט ממספר אוכלוסיית העולם. השם דה-מיל הוא אחד משמות הבמאים היחידים, המור כרים בקרב צופי הקולנוע, בעיקר הודות לראשון בהם היה עשרת הדברות. הוא הופק ב-1923, נקטל על ידי הביקורת בשל היותו "בלתי מהוקצע, גם והמוני ובלתי מוסרי", אולם הפך לסרט קופה.

ההסרטה המחודשת של סרט זה, שחלקה נערך במצרים, זכתה לתגובה קצת יותר נלהבת של הביקורת. אנשי כמורה בני כל הדתות, כולל רבנים, שהתנגדו עד כה להתגלמות שליחויות דתיות בכשרן של כור כבות הוליבוד, קיבלוהו בהתלהבות כגורם מתנן ומסייע לדת.

דברות מקוצרים. לאחר עבודות הכנה של למעלה משלוש שנים, העסקת רבבות ניצבים והוצאת 26 מליוני דולרים הגיע סוף סוף הסרט לסיומו. יול בריינר משחק בו את תפקיד פרעה וגיון קרדין את תפקיד הארון. לתפקיד משה עצמו בחר דה-מיל את צ'רלטון הסטון, בגלל דמיונו למשה של מיכאל אנג'לו. הוא בחר אפילו בבנו של הסטון לשחק את משה בתיבה. השבוע, ניצב במאי דה-מיל במסיבת עתור נאים במנהטן, הודיע תגיגות: "המאבק בין הכוחות שיוצגו על ידי משה ואלה שיוצגו על ידי פרעה נמשך גם כיום... עשרת הדברות (המופיעים בסרט מקוצרים וחררי טים בכתב כנעני על הלוחות) אינם רק חוקים. הם החוק, הם הדרך לחרות ה"אנושית". לאחר זאת הודיע דה-מיל על ויתורו על כל הכנסותיו מהסרט לטובת קרן מיוחדת למטרות צדקה, דת וחינוך. למרות זאת, גם המבקרים וגם אנשי הדת לא היו מוכנים להסכים שאלוהים היה ה"מפיק של עשרת דברות הסרט. הם תמנו לדעת אם לבסוף יעשה הסרט פחות ל"

מפעל "ידיעות אחרונות"

ספר מפואר

שכל אחד ירצה לרכוש

ספר שיישאר למזכרת
למאבק הגבורה של צה"ל

ספר שיפאר כל ספריה
בכל בית בישראל

"ידיעות אחרונות" מגיש
לקוראים ולכל אזרחי ישראל

האלבום המפואר של דוד בן-גוריון

המופיע בהוצאת "עיינות"

אלבום זה, שבו משתקפת כל ההיסטוריה של העם המחדש את חייו במולדתו, מימי העליה, המאבק, הקמת המדינה, מלחמת השחרור ומערכת סיני, כולל מאות צילומים

מודפסים על:

- נייר איילוסטרציה עבה
- פורמאט גדול (28x27)
- כריכת עורית לבנה מפוארת

האלבום יימכר בחנויות במחיר של

10 ל"י

לקוראי "ידיעות אחרונות"

4.800 ל"י

דמי הרשמה 1.500 ל"י

ההרשמה התחילה השבוע
בכל תחנות ההרשמה בארץ

„מרד הנעורים“ של ג'יימס דין הביא לישראל את הפורחן של המת-החי

בהוליבוד היה דין מתפרץ לא פעם: „אמי מתה עלי כשהייתי עוד ילד. מה היא רצתה שאני אעשה? שאעשה הכל לבד?“

לאחר מות האם נשלח ג'יימס לדודו, ששכן בחוה באינדיאנה. בן 10 כבר נהג טרקטור. אולם הוא היה מדוכא וסגור, משום שהרגיש שהוא בלתי-רצוי. פעם התפרץ בצעקה בכיתה בה למד, השיב לגערת המורה: „אני מתגעגע לאמיו!“ בן חמש-עשרה היה אופנוען מומחה, ספורטאי די מוכשר, שסבל מרגשי נחיתות משום שהיה צריך להרכיב משקפיים. יום אחד החליט להיות לוחם-שורים. הוא אסף סכום כסף ונסע לבדו למכסיקו, שם היה יושב ימים רצופים ומת' בונן במלחמות-שורים. כשנשאל מדוע לא הפך ללוחם-שורים, השיב: „לחיתם השורים היא אמנות. יש להתחיל בה מילדות.“

★ ★ ★

דין ומשפטים

את ראשית דרכו כי שחקן החל דין בהיותו בן 18. לאחר שסיים את לימודיו בבית-הספר התיכון, נסע לקליפורניה, כדי להיחזק באביו על המשך דרכו בחיים. האב הציע לו ללמוד משפטים. הוא נכנס ללמוד בקולג', שם פגש ב' ג'יימס ויטמור, שחקן שניהל את בית-הספר הדורמתי בקליג'. הוא יעץ לו: „אתה גולדת שחקן. סע לג'ורג' ואלמד את המקצוע.“

ג'יימס אסף כמה דולרים, נסע לג'ורג' ויטמור. משך שנה רבע לחם. הוא גר בעליית-גג חשור' כה, עבד כשוטף-כלים במסעדות, בילה את זמנו בשוטטות ובהצגות קולנוע.

דמותו של מרלון ברנדו היתה טבועה תמיד בראשו. הוא הרגיש קירבה מיוחדת לשחקן זה, משום שידע שהוא שיך לאותו סוג אמני-פרא, בעלי ביטוי חפשי. אולם דין לא ניסה לחקות את ברנדו. הוא ניסה רק להפש את עצמו. כל אותו זמן המשיך דין בלימודיו הדורמתיים.

מי שגילה אותו היה הבמאי אליה (חשמלית ושמה תשוקה) קאזאן, שגילה גם את ברנדו. הוא חיפש שחקן מתאים למיזיו תפקיד הנער קאל טסק בקידמת עדן. הוא בחר בג'יימס דין.

כל תקופת ההסרטה ניסה קאזאן לשמור בסוד את דבר גילויו של דין. אולם העתונות חשפה את הסוד, הודיעה בצהלה על ברנדו חדש שהתגלה. דין התרגז מאוד, הציע מיד לערוך תחרות כשרונות בינו לבין ברנדו. ההתחרות לא התקיימה. מהשנים היה דין יותר רגשני, יותר לירי, אך בהרבה פחות חזק במשחק.

★ ★ ★

שירת אהבתו באמצע נפסקה

בערך באותה תקופה התאהב דין בשחקנית האיטלקיה הצעירה פייר אנג'לי. לפתע הוא הפך לאיש אחר. הוא החל מקפיד בלבדו, ענד עניבה, לא שכן להתגלח, כמנהגו, למשך שבוע ימים, וצינצח את נעלם בתמידות. אולם שירת האהבה באמצע נפסקה. פייר אנג'לי הודיעה על נשואיה לויק דמון.

ג'יימס דין רצה להסתלק מהוליבוד. מה שהניא אותו מכך היה חזונו עם חברת ורנר להופעה בסרט מרד הנעורים.

מעריציו של דין לא יוכלו לשכוח לפייר אנג'לי עובדה זאת לעולם. רובם אף רואים אותה ואת התנהגותה, כגורם הישיר למותו של אלילם, סמל העולם הבוגדני והאכזר בו הם מורדים. על ג'יימס עבר משבר חמור. הוא הפך לאחר הטיפוסים הגורעים ביותר של הוליבוד. היה פשוט בלתי נסבל.

כשנגמרה עבודת ההסרטה של מרד הנעורים, מיהר ג'יימס לג'ורג' ויטמור, פיזר אלפי דולרים לכל עבר, השתתף במשחקי מזל, ידידיו זוכרים כי באותה תקופה חשב רבות על המות. ברבעים אינטימיים היה לפתע מתפרץ בזעקות, קורא לאמו המתה כשהוא שואל את עצמו אם לא מתה משום שואר עצמו גולד רע מיסודו. שחקנית שוויצית צעירה, בשם אורסולה אנדרס, עמה שוחח ג'יימס דין משך כמה שעות על נושא המוות, היתה קרובה להתמוטטות עצבים.

★ ★ ★

אין דין ויש פורחן

משחקן הטבעי המצוין של דין במרד הנעורים, היה הגורם העיקרי להאלהותו בעיני הנוער המורד. סבלו ותגובותיו על יחסה העוין והדוחה של כנופית תלמידי כתתו כלפיו, חרגו מתוך הבד עליו הוקרנו, הפכו לכאבם של כל הנערים, שהוכו אי פעם באסם בידי חוקים מהם. הסרט הוקרן לקהל רק אחרי מותו של דין. אולם דין עצמו נכח בהצגה מוקדמת של עצמו. משחקו ותגובתו דקלה עליו, עצבנו אותו מאוד. הוא ברח מהקולנוע, ישב

האירע לפני כשנה, בתאריך הוכרז למילוני צעירים ברחבי העולם יותר מתאריך המהפכה הצרפתית. ב'30 בספטמבר 1955, בשעה 5.59 אחר הצהרים בדיוק, דהרה מכונית-מירון חדשה באוטוסטרדה קליפורנית, במהירות של 120 קילומטר לשעה, המותרת לפי החוק בכביש זה. היא היתה נהוגה בידי שחקן הוליבודי בן 24 בשם ג'יימס (ג'יימי) דין. ליד העיר סלינס, כשניסה דין לעקוף מכונית אחרת, התנגש במכונית שבאה ממולו, נהוגה בידי הסטודנט דונלד טרפנסקי, שדהר אף הוא באותה מהירות.

טרפנסקי, שנכנס עקב תאונה זו להיסטוריה, יצא ממנה ללא כל חבלה בגופו. חברו של דין שנסע עמו במכונית המר' רוק, שבר את רגלו. ג'יימס דין נהרג.

זה היה סופו של ג'יימס דין האדם. אולם זאת היתה רק תחילתו של ג'יימס דין המיתוס. תוך שנה אחת הפך הכוכב, שהספיק להופיע רק בשלושה סרטים לאילום של מיליוני בני נוער בכל מקום לשם מגיעה תוצרת הוליבוד. חייו הפכו לאגדה הגלמדת על-פה לכל פרטיה. פולחן שלם נוצר סביב אישורו תו.

מדי חודש מופיעים להגיע כי ששת אלפי מכתבים על שמו, חצייים מחוץ לאמריקה. עתוני קולנוע בכל העולם מוצפים ב' אלפי מכתבים נוספים, בהם מת' עניינים הקוראים לדעת מה היה צבע עיניו, היכן נמצא קברו או מה היו הפרטים האהובים עליו. בערים רבות מוקמים מוע' דונים על שמו, נוסדות קרנות מיוחדות להקמת מצבות לזכרו.

כל תמונה, כל עתון, כל תקליט הקשורים בדין נחשפים במיליוני מהדורות. בארצות-הברית הגיע שגשוג דין לממדים של היסטוריה המונית, כשמיליוני בני-נוער מחקים את סגנון דיבורו, את צורת הליכתו, את התנהגותו, ובעיקר את תאווה לדהירה במהירות מטורפת. בהצגת הבכורה של סרטו האחרון, ענק, הופיעו מאות נערות בתלבושת אבל, מררו בבכי כל זמן ההצגה.

מצפה הכוכבים, בו הוסרט קטע מסרטו של דין מרד הנעורים, מוצף המוני מבקרים, המחפשים את הכסא בו ישב דין כדי לשבת עליו שניות מספר.

אפילו בישראל החלו מתפתחים כל הסימנים הרגילים של פולחן דין. המונים נוהרים לסרטי, נערות מבקרות בהם כחצי תריסר פעמים לפחות, שבועוני הקולנוע הקדישו לזכרו גליונות מיוחדים. אחד משבועונים אלה אף הגדיל לעשות, ערך תחרות מיוחדת, בה התבקשו הקוראים לכתוב הספדים ומאמרי הערכה לזכרו של אלילם.

„הוא כבש אותי... הרגשתי את מחשבותיו ורגשיו תו...“ כתבה רחל טרנסגוט מרמתיגן. „תמיד חשתי ג'יימי“ כתבה נערה אחרת שצבת בעלים שלה. „כי אילו יכולתי להימצא עלייך, היינו שנינו מוצאים ללא ספק שפה משותפת...“

„דבר מותו העביר בתוכי רסט וחפצתי לבכות“, התודה בנימין אטואר, משכונת שבת-אחים בפתח-תקוה.

★ ★ ★

ישו של המאה ה-20

אי-אפשר היה להתייחס לתופעות אלה בלולול. ה' אנשים שנשחפו בהיסטוריה הדינית לא היו מטומטמים או מטורפים. רק 10 אחוז משולחי המכתבים לדין הם חוליי-נפש ממש. השאר הם ברובם צעירים בעלי השכלה, תלמידי אוניברסיטאות, חלקם אנשים מבוגרים ומבוססים. 70 אחוז מהם נשים.

פסיכולוגים ואנשי-מדע אחרים שחקרו תופעות אלו ברצינות מדעית, הגיעו כמעט כולם לידי מסקנה שתופעת ההיסטוריה הדינית היא הביטוי הנמרץ ביותר של מרד הדור הצעיר בעולם. מרד נגד מסגרות החברה האנושית, נגד הריקנות מאידאליים. היסטוריונים כבר הגיעו לדעה כי הכינוי ההולם את הדור יותר מכל שם אחר הוא הדור של דין.

מדוע מצאו מיליוני הצעירים את אלוהיהם דוקא בדמותו של דין? הם עצמם נוהגים תשובה לכך בפרטם בדיקנות נמרצת את תולדות חייו ואישיותו, כאילו היה ישו של המאה העשרים.

הם כולם יודעים שהוא גולד ב'8 בפברואר 1931 במריון, אינדיאנה, לטכנאי-שיניים, שכמה שנים לאחר מכן עברה משפחתו לקליפורניה ושבהיותו בן 9 מתה אמו מחלת סרטן.

★ ★ ★

„אני מתגעגע לאמיו!“

תמותו של דין, והשפעתה על נפשו, הן מהקודות המשפיעות ביותר על מעריציו. בהיותו כבר מבוגר

קדמת עדן, מרד הנעורים וענק.

ג'יימס דין ופיאר אנג'לי

יש דין ויש פורחן

כל זמן ההצגה במכונית שחנתה בחוק. לאחר מכן חקר את חבריו: „איך היית? איך שיחקת?“

מרד הנעורים הפך את דין לכוכב, למרות שיכולת משחקו הוכחה עוד קודם לכן בקדמת עדן. הוא החליף את אופנועו במכוניות מירון חדשות, הוא לא נתן לאיש להגיד לו מה לעשות. גם לא לבמאי שלו בסרטו האחרון ענק, ג'ורג' סטיבנס. הוא היה מתמרד בשעת ההסרטה כסוס פרא הרוצה להדריך את הרוכב עליו. סטיבנס היה די חזק כדי להתגבר על דין.

הסרט שהוסרט לפי ספרה של עדנה פרבר עם אליוכס טיילור, וששוחרר רק עתה להצגה בארצות-הברית הוא סיאו של דין. היא ממלא בו תפקיד בוקר מטכסס שהפך למליונר. הסצנה בה נואם דין את נאום השכרות של המליונר הבודד, לפני אולם ריק מידידיו שעזבוהו, נחשב לפיסגת היכולת אליה הגיעה.

בתור שחקן ראוי דין שייזכר ויוערץ. אולם הדרך מהערצת זכר שחקן, ועד לפולחן מטורף סביב צעיר מופרע, עקב נסיבות חייו המיוחדות, עדיין רחוקה. בחייו לא היה לדין מעריצים רבים. הוא התייחס בחשדנות לחבריו גרם לא פעם שיעזבוהו במרירות, הוא לא בטח באיש, רק בשעה שהיה טס במכונית המירון שלו כשהוא מרגיש את כוחה של המכונית, רק אז הרגיש את עצמו קרוב למובנם האמיתי של החיים. כמו במלחמת שורים, היתה סכנת המוות התענוג העילאי של הצעיר הדוהר במכונית המירון.

הוא נהרג בדרכו למירון מכוניות, במכונית מתוצרת גרמנית שמחירה שבעת אלפים דולר. זאת היתה תחילתו של מיתוס מודרני מזור, שאין דומה לו בתולדות האנושות. דור מקצב הרוק והרוקל מונהג ברוחו של המת החי המסמל את חיפוש העתיד, את אי שביעות הרצון ואת היצרים המזוירים, טרם הראה את כל מה שצפון בו.

פתוח, עד שלא היה כל חשש עבורם ל הופיע כנמל מערבי. הנבוכים מכולם היו 175 חברי המשלחת ההונגרית, שחלקם ה גיעו יחד עם הרוסים. הם עטו על החדשות האחרונות ממולדתם ובשמעם אותן, לא ידעו מה לעשות. המשטרה האוסטרלית עש תה את כל הסידורים כדי למנוע הפגנות בפני המשלחות הקומוניסטיות.

גברת חמשתיהמכובעים. באוירה קר דרת זו, התקבלה דוקא השתתפותה הצנועה של ישראל (3 אנשים) באהרה גלויה. לא רק ציוני אוסטרליה ערכו להם קבלות פנים נלהבות. העתונות והרדיו ציינו לשבח את ישראל, שעל אף המצב המתוח לא ביטלה את השתתפותה.

ביחד וכתה להעצרה גלויה שושנה ריב נר, השחינית הישראלית. היא רואינה על-

שחינית שושנה ריבנר אין תוכניות להתחתן

די מאות העתונאים, שציננה כאחת היפה פיות הברדות בין הספורטאיות, לא שכחו לצייץ כי היא חיילת שהשתתפה במבצע סיני (עובדה בלתי נכונה). בשיחה עם כתבים ציינה שושנה בת ה-19 כי יש בדעתה ל המשיך בלימודים, לאחר שירותה בצבא. "לפי שעה, אין לי תוכניות להתחתן", אמרה. ספורטאית אחרת שזכתה לפרסום גדול היתה נינה ("חמש הכובעים") פונומרבה האתליטית הרוסית שנאסרה לפני חדשים בלונדון בעוון גניבת כובעים. המשפט הרא שון שאמרה נינה בהגיעה למלבורן, היה: "אנא, אל תזכירו את ענין הכובעים". היא באה ללא כובע לראשה. כשעל מעילה סמל קטן של המשלחת האולימפית הסובייטית.

האולימפיאדה פתיחה קודרת

בשם ירד בימים האחרונים במלבורן, אוסטרליה. האיצטדיון האולימפי הפך אגם בוך טובעני, מזג האוויר החורפי והגשם, שמנעו מספורטאי העולם להתאמן לקראת המבחן האחרון, סימלו את מצב הרוח הכללי בו התכנסה האולימפיאדה ה-16.

שוב לא עמדה ההתמודדות הגדולה ב מרכז ההתענינות העולמית, כבתקופות הזר הר שלה. המתיחות הבינלאומית הלהטת נתנה אותותיה בכפר האולימפי. הוא היה גדול מהכפר האולימפי שהוקם לפני ארבע שנים בהלסינקי, אולם הוא היה רק ברר בו. לעומת 6500 הספורטאים מ-69 ארצות, שבאו לאולימפיאדה ה-15 בהלסינקי, הגיעו

למלבורן רק 4700 ספורטאים מ-65 מדינות. נושאי הלפיד האולימפי — שהודלק ב שפלת אולימפ, 300 קילומטר מאתונה, הו עבר במסוס לאוסטרליה, ערך הקפה סביב היבשת, בדרך של 2500 מילין — התקרבו למלבורן. מאות היוגים הצהורות, שיופרכו לאור שעה שהדוכס מאדינבורג יפתח ביום החמישי את האולימפיאדה, יהיו הפעם כי מעט חסרות משמעות. כי שנאת העמים ופירודם נתנה אותותיה גם בספורט.

אף לא אחת מארצות ערב שלחה את נצי גיה לאולימפיאדה, ואילו היחסים בין ספורי סאי המזרח והמערב היו מתוחים. כך, לי משל, שהתה האוניה שהביאה את 510 ספורי סאי ברית המועצות חמשה ימים בים ה

בית ספר לנהגות "החץ"

בחדרכת אכרהם כהן ת"א, רח' מנדלי 6, מעכשיו גם שעורים על וספה

אויבי הנער

מחלות המין

מאת הד"ר מרדכי זידמן

טבלת הסיכויים

יותר מהר יותר גבוה יותר חוק! אלה היו שאיפותיהם של ספורטאי העולם, מאז הוכרזה שפלת האולימפ ביוון כמקום מפגש לספורטאים, לפני 2732 שנה. כל הנספחים שנוספו לענפי הספורט שהיו קיימים אז, נשארו בבחינת נספחים. במרכז האולימפיאדה עומדות התחרויות באתלטיקה קלה — מלכת הספורט.

בתחרויות אלה אין המדינות מתחרות, אלא פרטים. השיטה של חישוב נקודות למדינות היא בלתי רשמית, קיימת רק בעתונות הספורט, המחלקת שלוש נקודות לכל זוכה במקום ראשון, שתיים לשני ואחת למקום שלישי. בשטח זה גדול המאבק בין ארצות הברית וברית המועצות. באולימפיאדה הקודמת ניצחו האמריקאים בהשיגם 618 נקודות, לעומת 554 של הרוסים.

הפעם הכריזו הרוסים בבואם: "אנו ננצח. ניקח את כל המקומות הראשונים" הסיכויים לא היו לטובתם. לפי התוצאות הידועות בארצות המערב, עולים האתלטים האמריקאים על יריביהם הרוסים.

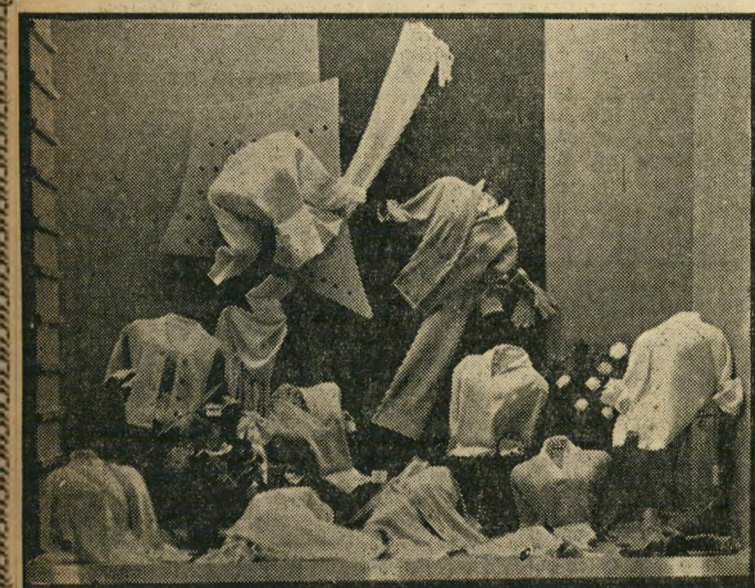
מומחה ספורט הרכיב במיוחד עבור העולם הזה את רשימת האתלטים, שרבים סיכוייהם להשיג מקומות ראשונים ומשניים.

מוריסון, ארה"ב	בוב מורו, ארה"ב	100 מטר
ביקר, ארה"ב	מורו, ארה"ב	200 מטר
גים לי ארה"ב	לו ג'ונס, ארה"ב	400 מטר
סואל, ארה"ב	סום קרטני, ארה"ב	800 מטר
גילסון, דנמרק	ג'רום לג'וי, אוסטרליה	1.500 מטר
גורדון פירי, בריטניה	איהרוס, הונגריה	5000 מטר
קוסט, ס.ס.ס.ר.	פירי, בריטניה	10.000 מטר
קרבונו, פינלנד	זטופק, צ'כיה	מרתון
קלהון, ארה"ב	דיוויס, ארה"ב	110 משוכות
סוסון, ארה"ב	דיוויס, ארה"ב	400 משוכות
ריצ'ין, ס.ס.ס.ר.	צ'רוטיק, פולין	3000 משוכות
קונולי, אסליה	גורדיאן, ארה"ב	דיסקוס
בנטום, ארה"ב	אוכריאן, ארה"ב	ברזל
בנט, ארה"ב	בל, ארה"ב	קפיצה לרוחק
גילסון, שוודיה	דיוויס, ארה"ב	קפיצה לגובה
גרהם, ארה"ב	ריצ'ארדס, ארה"ב	קפיצה במוט
ניושב, ס.ס.ס.ר.	קריבונסוב, ס.ס.ס.ר.	פטיש
צ'רבוב, ס.ס.ס.ר.	סילבה, ברזיל	קפיצה משולשת
גיקינו, פינלנד	סילבה, פולין	כידון
קונצ'וב, ס.ס.ס.ר.	ג'ונסון, ארה"ב	קרב עשור

בית האופנה המפואר ביותר בתל-אביב

בתוככי המרכז החברתי והמסחרי החדש של תל-אביב, פתח בשבוע שעבר איוניר בית אופנה חדיש ביותר.

בית האופנה הראשון של איוניר הוקם על-ידי האחים מקס ויוסף איוניר לפני כעשרים שנה ברחוב אלנבי מספר 31.

בשני בתיו מציג איוניר את מיטב האופנה לגברים (למעלה: שניים משמונה חלונות הראווה המפוארים של בית האופנה החדש ברחוב דיזנגוף פינת רחוב גורדון).

ספרים

מקור

אדם ואדמה

שלנו עד עולם (מאת יצחק זיו'אב, הוצאת אמנות 1998, 338 עמודים) הינו, בעצם, לא סידרת רשימות מקוטעות, אלא רומאן אחר גדול — עלילת אהבים בין ה' אדם היהודי, החנוק עלידי חומות העיר, לבין אדמת הארץ המזונוחת. את ראשית העלילה לא ראה המחבר, איש התאחדות האכרים, כמו עיניו. אולם אין עובדה זו פוגעת בתיאור החי והמרתק כסרט קולנועי: משה מוסיפירי מבקר ב' ארץ, שומע הצעות התישבות מוזרות (600 בני בקר, 600 עזים, 100 חמורים, 500 אי כרים יהודיים) מפי מרדכי סלומון, היושב בקרב הפלאחים הערביים, בני מאסורה; קונסול בריטי משתף פעולה עם קבוצת יהודים ברכישת אדמה, מתמודד עם בריט בלתי-קדושה של ערבים ונוצרים רוסיים; יה די ירושלים מתחרים עם מוסה אפגני, אבי משפחת החוסיינים, על רכישת ערבות יריחו.

שערי עזה, אגדת המתישבים הראשונים חיונה רק חלק קטן של הספר המהודר, ה' מצויד בנספח אלבומי של תצלומים. ויר אב מרחף על פני תקופת הבארונים הירש ורוטשילד ופקידיהם, שרידי הישוב היהודי בשפרעם, פקיעין וכפר-סיף; העליות למר ניהן; תקופת חומה ומגדל; ההתישבות ה' ראשונה בנגב. הוא מגלה אפילו כי ה' טרמפיסטים היו מפסיקים את תנועתם על פני עמק בית שאן בימי נסיעותיהם של אוטובוסים אגז. הסיבה: המתישבים חששו כי חברת התחבורה תכעס למראה הטרמפיסטים, תצמצם את ביקוריה באזור מ' פעמים בשבוע לפעם אחת. סיום הספר אקטואלי ביותר. כותב זיו'אב ברשימה המוקדשת לרועי רוטברג, איש נחל עוז: "תעודה בינלאומית אינה מספקת ב' מערכה על עצמאות לאומית. כי רק עק' שנות וכו' הסבל של העם קובעים עובדות מדיניות... אלה הם שערי עזה". אחר מ' סוף הוא ומצטט את המשורר חיים גורי: אז שמעתי הבכי, נורא מכל בכי בעולם — בכי אדמת הקרבות — ותקרא: אל תשני ילדי, אל תישוש את אמן לזרים... רשימה על יוטבת עדיין אינה נכללת בספר.

ביקורת

הקואדיה הספרותית

"לכל עם מוכרח להיות משל. העובדות לא יוכלו למלא את מקום המשל. גם ההיס' טוריה לא תוכל למלא את מקום המשל — אולי מפני שהיא משקרת."

זו היתה נקודת המצא של אחת התיאוריות הספרותיות המקוריות ביותר, שהושמעו לאחרונה. מקור התיאוריה: הסופר הארמני אמריקאי ויליאם (הקומדיה האנושית) סאר' ויאן, בבואו למתוח ביקורת על הספרות האמריקאית מעל דפי כתבהעת האמריקאי רפורטר.

ראניון מלאכותי. תוך כדי כתיבת מאמרו של סאריאן הפכה התיאוריה המ' לים שלו לשוט, אשר הצליף בגדולי סופרי ארצות-הברית. אחדות מן ההצלחות: "המש' לים של אדגאר אלן פו הינם מלאכותיים. או הנרי הינו רך לב וחובב להטישים מכ' די לדבוק באמת. יצירות דיימון ראניון הינן משעשעות בחלקן. אולם הן מלאכותיות הן מבחינת הדגשת ניבי העולם התחתון והן מבחינת ההעצרה החולנית למפלצות אגור' שיות."

היחיד שזכה ללטיפה מידי סאריאן היה ההומוריסט האמריקאי רינג לארדנר: "רינג לארדנר לא שיקר ולא רימה מעולם. כל יצירותיו הינן משעשעות וניירות כספוגות אמת."

הצלפה עצמית. המצליף הגדול לא מנע את שוטו מעצמו: "מרבית המשלים שלי הינם הסרי ערך. אולם זה נובע מן העובדה כי בחקופה בה כתבתי אותם, הייתי זקוק לכסף. הייתי שמן. גובה המסים שלה את ידו. לכל מקום, בו קיימי להרויח כמה דולארים. מרבית הסופרים בניימני מתו, או יצאו בדימוס. סופרים אחרים מכרו את עצמם לקולנוע, או לסלבויה...". מובן מאליו כי הביקורת העצמית לא מגעה בעד סאריאן מלהמשיך בביצוע תוכ' גיותי הספרותיות: הוא מתכוון לכתוב ר' מאן, מחזה וסיפור קצר, אשר עתיד, לדעתו, לזכות להצלחה.

הווי

מקורות יודע-דבר

ב' בון, גרמניה, הודרו עתון לפרסם כי דיעה מוסמכת את הכוב הישראלי כי ד' ינאל דין יצא בראש משלחת ארכאולוגית לחפש את שרידי לוחות הברית המנופצים בהר-סיני, מיהר לפרסם למחרת היום הודעה כי הידיעה הקודמת לא היתה אקטואלית ביותר, מאחר שד' דין ע'שה עתה ב' בריטניה.

★ ★ ★

זמנים מודרניים

ב' עפולה, חוקקה המועצה המקומית חוק-עזר, האוסר על המבקרים בבתי קולנוע, אולמות קונצרטים והיכלי תרבות מקומיים לפצח גרעינים, בוטנים או פיס' סוקים, מאחר שש' אין הדבר הולם את התפתחות התרבות של עפולה.

★ ★ ★

וביערת הרע מקרבך

ב' טוקיו, יפאן, הסביר וא' מכביהאש כיצד הצליח למנוע הצתות זדוניות של בניינים: "תופסים את האשם, קושרים את דיו מאחורי גבו, תולים אותו על חצובה ומבעירים מתחתיו מדורה. זה אמצעי יעיל מאוד."

★ ★ ★

שרות מקצועי

ב' פמרבורו, ארצות-הברית, אחרי ש' נאשמו בגניבת מכוניתו של עורך-דין, ביקשו שני נערים מאותו עורך-דין שייצג אותם כסגורם בבני בית-המשפט.

★ ★ ★

על חומותיה, הפקדתי שומרים

ב' צ'רטר, ארצות-הברית, ברח ס'הר בית-הסוהר המקומי, אחרי שגנב את אקדחו של מסקר המשטרה ו-50 דולר, שיח' רר בצאתו אסירה יפה שהיתה נתונה ל' שמירתו.

★ ★ ★

רוח חזמן

ב' תדאביב, קרא רחמים סיני לבנו ה' נולד: תצאיהא'.

★ ★ ★

טול קורה מבין עיניך

ב' ושינגטון, ארצות-הברית, עלתה אשה על דוכן העדים של בית-המשפט כדי להעיד כי אינה יכולה לחיות עם בעלה, ה' שיכור תמיד, הורדה מהדוכן ונעצרה לסי' סקודת השופט, באשמת שיכרות.

★ ★ ★

מטרה חינוכית

ב' איסטנבול, תורכיה, הודיע עתון יר' מי כי יפרסם חינום מודעות על מציאת אבירות, "כדי לעודד את מידות היושר של תושבי העיר".

★ ★ ★

מקומה של אשה

ב' משלט צבאי, בגליל, ביקש חייל ח'פשה מי'חת וצו תנועה לאזור ה' קרבות במב' אות תעלת-סואץ, על מנת ל' בקר את אשתו, שגויסה ליחידת מילואים והשתתפה במבצע סיני.

★ ★ ★

אמנות למען אמנות

ב' לות, אנגליה, הסביר גורדון גודארד מדוע זייף שטרות בני חמש לירות: "ראיתי במשימה זו קריאת-תגר ליכולתי האמנותית, כצייר חובב".

★ ★ ★

שרות עצמי

ב' אנטוורפן, בלגיה, הופתע פורץ בשעת מלאכתו, נמלט על נפשו, טיפס בחפזו על קיר מוגן גדרות-חייל, גילה במאוזר כי טיפס אל תוך חצר בית-הסוהר המרכזי.

★ ★ ★

ברווז עתונאי

ב' וואאהו, ארצות-הברית, צפר העתונאי ביל בהרנס בצופר מכוניתו לברחודבר שהופיע מעל ראשו, גילה כי העוף הוקסם מקול הצופר, קרא לאשתו להביא לו את רובה-הצייד שלו, ונשם לאזהרתה שלא ל' צוד בתחום השטח העירוני, נסע במכוניתו אל מחוץ לעיר, כשצפוריו הממושכות מושכות אחריו את הברווז, ירד, כיוון את רובהו ומגע בעוף המוסיקלי.

נתבקשתי להדפיס שורות אלה כל
שנן. מיד תבינו מדוע:

“שורות אלו מיועדות למוצא תמונות
(העולם הזה 995: “חיל-הימניקית”)
רבי” רפי יצחק, אישם. בתחילה רצו
ני להדוות לך, רפי, על השבת האבי
דה, היות ותמונה זו היא מזכרת עבר.
היא צולמה לפני כשלוש שנים והיתה
מיועדת ל”קוקי” שהפך במשך הזמן ל-
היות בעלי.

אודה שהופתעתי מאד בראותי את
תמונתי מבצבצת מעל דפי הגיליון, אך
אם הסלתי צל של ספק בדבר, הרי הוא
נמוג מיד למקרא השורות הבאות. נר
כחתי שזו אני, בכל זאת.

“התמונה אבדה כנראה לבעלי בהיותו
במילואים... אגב, רפי, אם התברכה
בדם צברי טהור, הרי שיש בידך להר
כיה, וזאת על ידי שליחת תמונתך ל-
רותי. אוקיי? היא ודאי לא תתנגד לכך,
לא כן, רותי? אני מקוה כי לא תכזיב
את החברה.

“קבל בצרופן את הוקרתי והערכתה ה-
נתונה לך ולכל החיילים בצה”ל, אשר
לא תוכיבו במערכת זו.”

עליוה (יוני).
באמת רפי, הבה נראה אותך. אתה
אולי כבר לא תהיה הטיפוס של עליזה,
אך אולי של מישהי אחרת.

★ ★ ★

“שילכו לרותי!”

מכתבכם של (997/1096) הגיע אלי
מאישם רחוק, כשהוא קמוס ומרופט
מעט בקצות. כנראה שהתגלגל לא מעט
עד שנפל לידי הקטנות. מספרים הם:
“שמחנו גורא גורא לשמוע מהחברה דב-
רים שונים על מדורך היפה. אבל אם
כאמ, נספר לך את כל האמת ורק את

“בפעם האחרונה שישבנו ב— לא
קיבלנו עתונים. לא שמענו דריו כי לא
היה חשמל. על פנינו היו זקנים בני
ימים אחדים, והחברה התחילו לפסס.
בין יריה אחת לשניה, החלו החברה ל-
דבר, לא פחות ולא יותר מאשר עליך
ועל העולם הזה. ומעשה שהיה, כך היה.
“לפתע נראה באופק שתי דמויות. הן
נלפתה לרובה, ולפתע הפטיר אחר ה-
חברה קללה: “שילכו לרותי!” “מה ל-
רותי, מה פתאום לרותי, מי זאת רותי?
שאלו החברה. אך אותו גינני שצעק
הסביר: “שלחתי מכתב לרותי ולא קבל-
תי ממנה תשובה.” “מה קרה? היא בג-
דה בך?” שאלנו. “ספשו” ענה הגינני,
“רותי מהעולם הזה.”

באיו מידה נכון הסיפור, אינני יכו-
לה לערוב לכם. אפילו אם אין הוא
מדויק כל כך, ודאי רצו (997/1096)
לספר לי אותו כדי שאומר מלה טובה
על מודעתם שתבוא להלן. על כל פנים,
אינני יודעת אם לשמוח או להצטער
שכבר מקללים בשמי, נראה כי הפכתי
כמעט למוסד.

ואתן, בנות, אם באמת רוצות אתן
בחברים לעט מעניינים, כתובנה לאותם
ברגשים, וזאת לא רק משום שהם מח-
מיאים לי. הם פשוט עושים רושם חבוב.
השניים הם שני פייטרים, שאחד מהם
אפילו בעל עבר צנחני. הם בוגרי תיכון,
מעידים על עצמם שהם משכילים ובעלי
הופעה נאה “ובכלל, 200 אחוז.” הם
אינם נופלים מאחרים באהבת כל הדברים
שכל קורא רותי רואה לעצמו, משום
מה, חובה לפרט: מוסיקה, ציור, תיאטר-
רון, קולנוע, טיולים.

הם רוצים בהתכתבות עם נערות ספ-
חיות, חניניות ומשכילות שאינן כתבי-
שוח לשוח תמונות כבר במכתבן ה-
ראשון.

★ ★ ★

ביאליק ואני

(997/1097) אומרת, משום מה, שהשיר
בין נהר פרת ונהר חידקל של ביאליק
היה מתאים לי, דווקא. “אם כן, ציפור
זהב, עופי, חוגי, צאי ובקשי לי את

חברי, מעיפה היא אותי במחי כתב
עגול.
אין לי כל רצון לעוף. נוח לי מאד
במקום שאני נמצאת, ואפילו סתם לי
צאת החוצה ולבקש לה חברים, אין לי
חשק. ומה גם כשהיא עצמה טוענת כי
אין לה מושג כיצד הוא עלול להיראות
ומה הן הבעיות המעסיקות אותה. היא
רק יודעת שהוא גבה קומה. אם תראו
בסביבתכם אחד כזה, אמרו לו. שיכתוב
ל- (997/1097).

★ ★ ★

שוררים, חמורים וחרוזים

מישהו אומר כי ברעום התותחנים, עו-
נות המזוות, אחרים טוענים בדיוק ה-
היפך. אך מה אני אשמה? אפילו בימים
טרופים אלה מופצצת אני בחרוזים. כו-
תב האחראי לחרוזים הבאים: “אני אחד
מאלה ששלחתי למדורך הנחמד שירים,
וצחקתי צחוק רב כאשר קראתי את
שירי הנאה של 995/1082. בקשתי
אלייך: לפרסם את החרוזים הבאים כי
תשובה, ככתב הגנה על חבריי לעט ה-
מסכנים וחסרי הישע.”

והרי השיר, וכל מה שאני יכולה לו-
מר, הוא כי ידי לא היתה כמעל.

שלום לך, חייל עליז!
אני מנחש שהנך צנחן.
בא זה אליך מבחור סויו
שרותי בחביבות קראה לו פייסון.
נהניתי מאד מתאור חרוזיני...
ההפריע הסיט לשנת גבורים?
העלבת! לדין תיתבע, אך לא מצדנו;
יתבעוך אולי... שוררים וחמורים.
ומה לפתע עסקת בפיוט?
ההיטבת לעשות מאתנו? בקיצור:
נוספת לשורותיני, לכותבי הפטפוט,
אך מאתנו תשלול... חופש הרבוב.
ואומר לך דרך אגב הדברים,
זה לך חשבו, והיה מבוסס.
מקרבוב שונים לי יותר פצעים
מאשר לך... שנות שרות.

אולי רוצה מישהי מכתבים מחורזים?
תכתוב איפוא, ל- (997/1098).

הטיפוס שלי

“היא ברחה לי בין האצבעות,” כותב
לי החייל זכריה גבאי, ששלח לי את
התמונה הזאת, “והשאירה רק את תמו-
נתה, בעמדה מצרית, אישם ליד אלי-
עריש. לכן אני פונה לכל חיילי צה”ל
שיפקחו את עיניהם ומבקשים להתקשר
אתי, אם ימצאו את היפהפיה שלי.
אחרת, אהיה אומלל עד סוף ימי.”
חזיקום חברה, מצאו אותה.

רדיו

הסיבוב השני הפתעה והגשמה

היומיים הראשונים של מערכות סיני הפ-
תיעו את שירות השידור הישראלי כמו
מוסדות רבים אחרים, ההרגל למעט ככל
האפשר באינפורמציה לאורחים היה כה
מושרש במוסדות הבטחון הישראליים, עד
כי אפילו האנשים האחראים ביותר ב-
קול ישראל ניצבו פעור-פה בפני ההפתעה
בבוא השעה.

הנסיגות הראשונים להתגבר על התר-
מה היו כושלים. את שידור החדשות
הראשון ליווה ההידורים המקובל, כשמיד
עם תום החדשות השמיעו גלי-האתר הישר-
אליים סידרה של מארשים צוהלים. ציל-
צול טלפוני נרגז ממשרד ראש-הממשלה
הפסיק את שידור המארשים באמצע הטקסט.

לא יותר קל היה מצבם של עורכי ה-
תוכניות המילוליות. חלק ניכר מהם גויס
לשירות בצבא. אחרים לא עשו כל הכנות
אירגוניות או טכניות לכיסוי במצע כה
מסובך כמו הסיבוב השני. גם מוסדות
הבטחון לא גילו כל נטייה להקל מן המג-
בלות החמורות.

היומיים הראשונים לא הביאו, על כן, כל
הדים מן הקרבות, פרט להודעותיו הקצר-
צרות של דובר צה”ל במסגרת החדשות.
את החסר ניסו למלא, כרגיל, במסכות סס-
רוחיות של חצייה סיני. ששידורו ביד
רחבה. הציבור החל לסובב ברוגזה את
הכפתורים ולחפש את שידורי החדשות ה-
אנגליים של התחנות הערביות. בתקופה
לשמוע קצת יותר ממה שמכונה ממשלתו
לספר לו.

16 שעות ו-40 דקות. 36 שעות
אחרי תחילת הסיבוב השני חל מפנה ל-
טובה. שירותי השידור החלו להתארגן לק-
ראת מילוי תפקיד-החירום הראשון-במעלה
שלהם. לאחר תיאום בין קול ישראל וגלי-
צה”ל, הורחב מספר שעות השידור והגיע
בסופו של דבר ל-16 שעות ו-40 דקות ביום.
החדשות נמסרו בתכיפות, לא רק במסגרת
15 המהדורות העבריות היומיות ו-19 המה-
דורות הלועזיות, אלא גם תוך הפסקת תוכ-
ניות אחרות, במידה שחשיבות הידיעות
הצדיקה זאת.

מאמצים מיוחדים עשו עובדי יומן ה-
חדשות ואנשי גלי צה”ל בשטח הרפורטזיה
הרדיופונית. מאמצים אלה עלו יפה רק עד
כמה שהדבר נוגע לכמות. מספר המשרדים
היה גדול מאד והגיע לפעמים לעשרה ב-
יום. תהנת גלי צה”ל פתחה למטרה זאת
תוכנית יומית מיוחדת, שנקראה יומן ה-
מערבה, ואשר בה רוכזו כתבות מן השדה
יחד עם פרשנות צבאית ומדינית. בקוץ
ישראל פוזר החומר בשידורי החדשות, בי-
יומן החדשות. כן שודרו גם כתבות כתוכ-
ניות עצמאיות.

אולם המחסור הרגיל בכתבי-ידיו, היות
עיס את מלאכתם, נתן את אותותיו באיכות
הכתבות, שרק בודדות מתוכן, כמו ההקלטה
של טכס כניע עזה, שיקפו בכנות ובמתח
את חוויות הלוחמים.

בין שתי תחנות. שירות אחר שהרדיו
נטל על עצמו בימי המערכה ואחריה, היה
יצירת קשר בין החיילים למשפחותיהם. מי
אחר שהקשר בכל הציגורות האחרים היה
לקוי במידה שגבלה עם שערורייה, החל
המדור הקבוע של גלי צה”ל, פריסות שלום,
לקבל כמיות עצומות של דואר יומי.
לאחר מכן, גשלו כתבי גלי צה”ל להקליט
פריסות שלום חיות בבסיסים צבאיים. עד
מהרה נמצאה גם שיטה טכנית שתבטיח
את השתתפותם של חיילי יחידות מנותקות:
טכנאי גלי צה”ל הצמידו את מכונות ההק-
לטה למרכזיות של טלפוני-שדה, נתנו בכך
אפשרות ליושבי מוצבים מרוחקים להקליט
את קולם למען בני-משפחתם.

כאשר גבר לחץ פריסות השלום, החליטה
תחנת גלי צה”ל לפתוח מדור נוסף בשם
שלום באהבה, הזמינה את ההורים עצמם
לסלף למספר 82076, על מנת להקליט את
דבריהם לבנים. ההיענות היתה בלתי-משוערת,
וכעבור זמן קצר נשרפו נתיכי הטלפון,
כתוצאה מאלפי השיחות שכחונו לאותו מספר
אחד ויחיד בעת ובעונה אחת.

קול ישראל החל גם הוא בשידור המוני
של פריסות שלום, אך לאחר מכן הוחלט
שאין לייער את ההורים בחיפוש בין שתי
תחנות אחר דרישת-השלום הנוצעת להם,
ומדור זה רוכז, איפוא, בגלי צה”ל בלבד,
פרט לתוכניות כבקשתן הרבות בקול ישר-

ראל, שהפכו גם הן אוטומאטית לצינור של
פריסות-שלום.

בני כסף. אטית יותר היתה התאר-
גנותן של התוכניות האמנותיות, שכמה
מהן, כמו שלושה בסירה אחת, התבסלו
בתהוירובותן של הימים הראשונים. חלק
ניכר משעות השידור הנוספות נתמלא
בהכרח על-ידי תקליטים מכל הסוגים. רק
לאחר מכן אירגן קול ישראל את תוכנית
האמן לחייל, בה מופיעים מדי ערב ה-
שחקנים, המנגנים והזמרים של כל מוסדות
הבידור בישראל, מבלי לקבל כל תשלום.
היענותם הרחבה של האמנים לפניות שר-
רות-השידור, איפשרה לבצע כמעט יום-יום
תוכניות חיות ומבדרות, אם כי ערוכות
על רגל אחת. שידור תוכניות אלה ימשך
גם השבוע בימים ד', שבת, וז' בשעה
9.30 וביום ו' בשעה 8.10.

טיפה בים. חיות מיוחדת בחשיבותה
היתה מערכת השידורים בערבית. לרוע ה-
מזל, הורחק מתפקידו אחד העובדים ה-
מוכשרים של המחלקה הערבית בקול ישר-
אל ימים אחדים לפני הסיבוב השני, על
רקע של סיכסוכים אישיים פנימיים. על-ידי
כך. נעשה הסל המצומצם-מאד של מחלקה
זו מצומצם עוד יותר, כלל למעשה שלושה
עובדים בלבד. בכל זאת, עשה סגל זעיר
זה מאמצים מיוחדים במינם, כדי להרחיב
את השידורים בערבית לארבע שעות ביום,
בתוכן 5 מהדורות חדשות, שנקלטו בלי
ספק באוזן דרוכה בכל המרחב, כפי ש-
העידו השבויים המצריים.

בכל זאת, היה זה רק טיפה בים לעומת
שפע המישורים שניתן על העולם הערבי
מתחנותיו הוא ומקול בריטניה, שהחל מנסר
בחלל במלוא עוצמתו, ושהודרו לעלות על
הגל של קול ערב, מיד לאחר ההצגת מת-
קניו של שירות השידור המצרי (ראו
במרחב).

במרחבה, לא בשלום. ביצוע תוכ-
נית רחבה זאת, חייב את עובדי שירות
השידור למאמצים בלתי-רגילים, בפרט לאור
העובדה שחלק ניכר מהם גויס. “לא היו
לנו שעות-עבודה”, אמר מנהל התוכניות
ד”ר ישעיהו ספיא. “אנשים ישנו באול-
פנים, שתי שעות לילה.”

בסופו של דבר, למרות כל הליקויים
והקשיים, עמדו שירותי השידור בכבוד
בעומם המיוחד שהוטל עליהם במסגרת.
“אולם, כפי שאמר אחד המאוינים, “הצרה
של הרדיו היא כמו הצרה של המדינה
כולה: הוא מסוגל למלחמה, אך לא לשלום.”

גלים קצרים

המסך התקציבי עולה

שמועות עקשניות המהלכות באולי-
פני קול ישראל מבשרות כי לקראת שנת
התקציב הבאה (המתחילה בחודש אפריל)
עומד משרד ראש-הממשלה להכיר ברבות
מתביעותיו של שירות-השידור ולהגדיל ב-
מידה ניכרת מאד את תקציבו בהצעת
התקציב שתיגש בבוא הזמן לאישור האוצר
והכנסת... פיטר פריי, הבכאי האמ-
ריקאי שהשתקע בישראל (על עכברים ואני-
שים, מדיה), עומד לערוך בקול ישראל
סידרה של תוכניות תעודתיות-למחצה. ה-
תוכנית הראשונה בסידרה תוקלט באולסן
ללומדי-עברית בנתניה... גלי צה”ל
הגדילו את שעות-השידור לאחר הסיבוב
השני, ומעתה נפתחים שידורי התחנה ה-
צבאית בשעה 6 מדי ערב.

מה נשמע

תוכניות אלה, מתוך שידורי השבוע חבא
עשויות להיות מעניינות. שינויים אפשריים.

● על קצה המזלג (יום ה' 9.30)
קול ישראל) — משרד ראשון בסדרתו
החדשה החדשה של יצחק שמעוני, ש-
באה לרשת את ינשוף וחיוכים זל-
התוכנית, שתיערך בפני קהל באולם ימקא-
בירושלים ותועבר משם, תכלול ארבעה
פזמונים חדשים של דן אלמגור, יהודה פרי-
דס, מאיר הרניק, יוחנן זואי ואחרים, וכן
כמה מערכונים תיוליים וקטעי מוסיקה
קלה סתם. ישתתפו בה תזמורת של 10
מנגנים, מחברי תזמורת שירות-השידור ו-
מקהלת קול ציון גלולה.

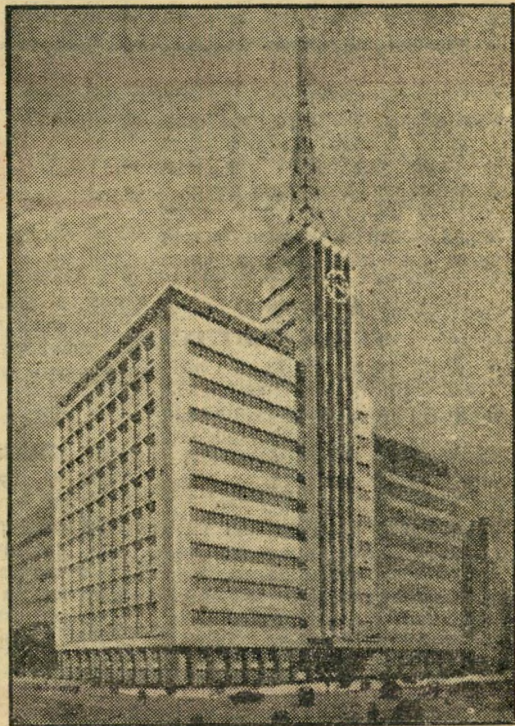
● המסך עולה (יום ב' 8: קול
ישראל) — מחזהו המקורי של יהודה ה-
אורחי, הסיור, הכולל בתוכנית השנה של
תיאטרון זירה, יושמע בהשתתפות שחקני
זירה ובכימויו של מיכאל אלמו.

מצריים

קול קורא במרחב

מספיק לשמוע שניים-שלושה משפטים מפי קרייני רדיו קאהיר כדי להבין כי אין לתחנה זו דומה בעולם האתר של היום. כי מאז גדם קולו של יוזף גבלס לפני 12 שנה, איש לא אחז במיקרופון כבונסק חם. לגבי קרייני קאהיר, לא קיים המושג המעורר של "מאזין יקר". כל פנייה שלהם, כל הודעה, כל הכרזה מופנית אל "אחינו בכרית-הדם הערבית". עד כדי כך, שכינוי זה היה להיות אחת מצורות הברכה הנפוצות ביותר ברחבי העולם הערבי, ממארוק עד עיראק.

לכן, כאשר הודיעו האנגלים, לפני שבועיים, כי מפציציהם הצליחו להשתיק את הקול המסית, היתה זו הודעה שקולה כנגד

מנין שרות השידור המצרי בקאהיר
כולם אחים בברית חדש

השמדת תריסר מיגים מצריים. קרייני קול ישראל בערבית לא יכול היה להסתיר את גימית-הנצחון האדירה, כאשר הכריז: "קול הערבים הופעץ וחוסל. קול גמאל עבד אל-נאצר הושחק. קול ההסתה, ההתרברבות והשנאה לעולם כולו, לא יישמע עוד!" היתה זו תקווה מופרזת במקצת. תוך עשרה ימים, שוב יצקו משדרי קהיר אש לבהבות ומארשים לאומניים לוהטים, בחלקם שירים נאציים מתורגמים לערבית.

חזרה עם "מארוקוני" התחלתו של שירות השידור המצרי היתה צנועה ביותר. לפי הסכם בין חברת הסלגרף מארקוני לבין ממשלת מצרים, קיבלה החברה האנגלית ב-1934 זכויות לשדר שניים, להקים ולהפעיל את תחנת השידור הממלכתית של קהיר. כדמי שירות, קיבלה החברה 60% מהכנסות אגרות החזקות המקלטים. 40% הנותנים נועדו להיות קרן לרכישת התחנה עלידי ממשלת מצרים מהחברה האנגלית, עד אשר, למחרת ההפיכה של 1952, הוקם מיניסטריון חדש: משרד ההדרכה הלאומית. בראשו עמד התעמולן חוצב-הלהבות, סלאח ("הרבסון הרוקד") סאלם.

אכן הפינה. סלאח סאלם ניגש ל-מלאכה. הוא גייס את מיטב העיתונאים, הסטנאים והאמנים, קבע להם את הקו המדיני ונתן להם יד חופשית וחקציב בלתי מוגבל כמעט לבצע. יחד עם זאת, הביא יועצים זרים — לא מומחים אמריקאים לשידורי בידור מסחריים, כי אם חנוכי רדיו ברלין של גבלס.

תוך חודשים, התרבו תוכניות קאהיר פי כמה — התפתחות שהיתה מלוח תר-פעות מוזרות כסאפיה אלימוהנדס, המפקחת על כל רשת השידורים בשפות זרות. בלי שסאפיה, אשה צעירה וחגיגית, תחתום על הכתב-יד, לא שודרה שום תוכנית בשפה זרה. העובדה שסאפיה מדברת רק ערבית ואנגלית לא הפריעה לאיש. בשיא פעילותו, שידור רדיו קאהיר וקול הערבים על שלושה גלים, ב-12 שפות: ערבית, תורכית, הונדו

סטאנית, אינדונזית, ארמנית, יוונית, איטל-קית, צרפתית, אנגלית, עברית, סחאהילית, ואמהאית.

ברור כי למיבנה אדיר כזה, היה דרוש גם משכן מתאים. סלאח סאלם הגיש את התוכנית: בית מודרני, בן 15 קומות, על גדות הנילוס, ברובע היפה ביותר של קהיר. אבן הפינה הונחה בנובמבר 1952, ארבעה חודשים בלבד אחרי פרוץ ההפיכה. ב-חגיגה זו, הושמעה לראשונה נימת החיכוך כיס בין מוחמד נגיב לבין אדונה האמיתי של מצרים, גמאל עבד אל-נאצר.

בפני קהל של רבבות, שהתרכזו מכל קצות מצרים להשתתף במעמד הגדול, הכריז נגיב: "כמה טוב יותר אילו הנהגנו כאן את מסטר הצנע של בריטניה, במקום לבזוז כספים וזמן על טכסים כאלה!" לסלאח סאלם לא היתה ברירה אלא לפרוץ סם מיד הודעה כי הטכס כולו עלה רק 100 לירות, מתוך 1500 שהוקצו למטרה זו. "האם אין זה צנע?" שאל.

עיראק השמועות כרגיל

שעורית השבוע של ה-עולם הערבי פרצה בבגדאד. גרמה לה ידיעה קצרה אך סנסציונית, שמקורה בע-מאן. קבע מיברק של סוכ-נות הידיעות של המזרח ה-תיכון המצרית: כאשר פר-צצו לוחמיות ערבים את צינור הנפט של חברת הנפט האנגלו-עיראקית, ה-עובר בתוך שטח ירדן, פרצו ממנו סילוני נפט. הצינור, שהתחלתו בשדות קירקוק, מסתיים בבתי הזיקוק של חיפה.

מאז תום המנדט, במאי 1948, הורתה ממשלת עיר-אק להפסיק את הורמת ה-נפט בצנור לחיפה. ה-בורע הצפונית של ה-ציר נור מקירקוק, המסתיימת בלבנון, המשיכה החברה הבריטית לינוק את הנוזל השחור משדות עיראק. היה זה, למעשה, הצעד הרציני הראשון בחרם הכלכלי ה-

ההודעה האחרונה, על מציאת נפט בציר, נורה בשעת פיצוץ לפי הוראות קהיר. עיר-אק גל של ניתוחים ותהומה בכל בירות ערב. כמה עתונים מצריים וסוריים מיהרו להסיק את המסקנה: החרם העיראקי לא היה אלא אחיזת עיניים; למרות הצהרותיה התקיפות, הרשתה ממשלת עיראק לחברה הבריטית להזרים נפט משך כל השנים ל-ישראל.

תשובה לקהיר. ממשלת עיראק לא קיבלה את ההאשמות בשתיקה. "פירסום הידיעה הכוזבת", קרא ראיו בגדאד, "בא רק להזיק לאחדות הערבית בשעה גורלית זו".

הקריין עמד על כך כי עיראק היא אוי-בתה בנפש של מדינת ישראל, וכי אם אמנם אין הממשלה העיראקית מפרסמת הצהרות ביטחונית על נאמנותה לפלסטין, הרי שהיא מבצעת בכל מאת האחרים את הבטחותיה. "אם הבטחנו להפסיק את הורמת הנפט בצנור לחיפה", ציין הקריין, "הרי יכולים אנו להכריז בפה מלא כי לא זרם נפט בצנור זה מאז 1948. יתר על כן, אנו מצהירים כי אין כיום כל זרימת נפט לחיפה ואף לא תהיה, כל עוד קיימת מדינת ישראל".

מה, אם כן, מקורה של הידיעה? מדיני-אים עיראקיים לא היססו לתת את התשובה: שירות התעמולה המצרי, שהודאג מפלגת קרנה של עיראק עקב המהלומות מספנה מצרים, ביקש בצורה זו להבאיש את ריחה של הממלכה ההאשמית בעולם הערבי. "אבל זה לא יעזור למצרים", הבטיחו ה-עיראקים. "אנו עוד נגלה את האמת לעולם כולו". ואכן, למחרתו ביקשה עיראק רשות מירדן להסיט למקום הפיצוץ קבוצת עיתו-נאים בלתי משוחזרים כדי שיעידו שהצינור יבש לגמרי.

היה ברור כי למרות שעת החירום, המ-שיכו לפחות שתי מדינות ערביות אלה לדגל בסיסמה: השמועות כרגיל.

ארוכה

יולטר
מכל האחרות

טובה

יולטר
בטעמה וניחוחה

בטוחה

יולטר
ע"י פילטר התאים

ורק
30 פד/אה יולטר

אריסטון
פילטר

פרס עשר לירות יוגרל בין פותרי תשבץ "העולם הזה" 997

		8	7	6	5		4	3	2	1	
13				12		11			10		9
	18				17			16		15	14
						21			20		19
		24					23				22
								26		25	
			28		27						29
						31			30		
		32								34	33
37			36				35				
				39							38
		43				41					40
							46		45		44
			47								
					49						48

מאונך: 1. דר-גתו של אסף שמי; 2. חנוכי; 3. סיני; 4. תנועה עברית; 5. אחת מתופעות ה-חורף; 6. בין דויד לגוריון; 7. בעלה של גרייס קלי; 8. תפקידו של סגן-משנה בחי"ר; 9. תוצרת נשר או א-בית; 10. הבחינה החיונית כלפי כל חומר מודיעיני; 11. כוחו של הצי; 12. בה שוהה משלחת השלומים; 13. מקום השכלה; 14. מן המקר; 15. מידת אורן; 16. ליפט; 17. לא כל כך מבו; 18. שלו; 19. בית-החרד; 20. שח לגפרורים; 21. ממלכה ערבית; 22. טבליות נגד כאב ראש; 23. מיפגש המתאגפים; 24. בירה מרחבת; 25. העיר שנוספה לישראל; 26. מה שקיים בין השכר לאינדקס; 27. הסעודה; 28. **מאונך:** 2. בדחן; 3. בירת הוואלסים; 4. איראן; 5. סמל האיסיות; 6. סמל ה-מפא"י; 7. מצב גאוי; 8. דיפ-לומט ישראלי; 9. מפקד הנסטאפ; 10. תרמיל; 11. צליל קלי; 12. ליקוי גופני; 13. מימי, אך סמיק; 14. כתב סתר; 15. גבורה בלשון זרה; 16. הבעת כאב; 17. נצח ישראל לא ישקר; 18. חכמי המשנה; 19. טקסי, אבל בעברית; 20. חמשה החומשים; 21. מלך ביהודה; 22. בעל מלאכה; 23. בן הרב לוי; 24. כונה רעה; 25. יישוב ליד חיפה; 26. אילן; 27. בח קול; 28. חס וחלילה.

הערות=שוליים

בולגאנין דורש שישראל תשלם פיצויים...

...בהסתמך על כך, שהצבא המצרי נחמד לנוח.
מלחמה.

כיצד לקרוא לאינספורמציה הלוקייה שניתנה לעיתונות העולמית על מברש חציהאי סיני? ...
●
...חציהאי-אינספורמציה.

מה בין האב לבנו ? ...

...עמוס בן-גוריון מתכוון למאבק נגד "שורת המת-
נדרבים", בעוד שדוד בן-גוריון מתכוון למאבק נגד
שורות של מתנדרבים סובייטיים.

עד כה יצאו על חשבון משלם המסים "במחנה" לחיילים סתם, "מחניי"ם" לחיל הדת, "במחנה הגונ"ע" ו"במחנה הנח"ל"...

...עתה, אחרי כיבוש רצועת עזה, מן הראוי להוציא גם את "במחנה חפלימים" ו"במחנה השבויים".

העולם הזה
העריכת ימי ימי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים המשתתפים בעמוד זה יזכה מד"י שבוע בפרס של 10 ל"י. הזוכה השבוע הוא נתן בכרך, חיפה, חרמון 34.

שיעור 10

אשה תימניה צעירה, שהובאה לבית-החולים לפני ברחובות כדי ללדת את בנה ה-12, ושאלה עליי אחת האחיות מה טעם היא נחפזת כל כך בהבאת ילדים גוספים לעולם.

"אני אגיד לך," השיבה התימניה, "כשאני לא בהריון, משעמם לי בסוף", אחות, בית-חולים לפני

פנות קרב

עולם הפוך

היחידה שהתקדמה לעבר שארם אל
שייץ ישנה לילה אחד בדרכו על חוף
ימי-סוף, ליד דהב. כששמו בבוקר, חסר
תכל אחד הקיבוצניקים בנוף ואמר:
"איה, באלאגאן! השמש זורחת פה
מהיט."

ערב אחד של אושר

בין מלחי חל'הים שעלו על סיפון
המשחתת איבר'ים אלאחאל אחרי
בושה, היה גם סיפון אחד בשם מכה.
כשמלכה עלה על האנייה, הוא ניגש
דבר ראשון, לתא של סגן־קברניט ה'
אנייה, הוציא מהתרון את מדיה־השרד
לבגנים, תבס את הכובע עם העיטורים
המזהבים ותגר חרב. כשבאו החיילים
מול כרי עריכת חיפוס לתא, התחיל

מלכה מקלל בערבית ומרצת. המחפשים
לקחו אותו בלי חוכמתם בשבי, ו
הביאו אותו לחקירה בפני המפקד.
רק שם התברר סוף סוף מינו ומזה.
כששאל אותו המפקד: „מה זה, מלכה,
ונולת את הראשו?” ענה מלכה: „מה יש,
המפקד? פעם אחת בחיים רציתי גם אני
להרגיש את עצמי כמו קסטן!”

★ ★ ★
לגן-העדן וחזרה

הערבים כל כך מיחרו לנוס, עד שבעזה השאירו הרופאים חולה על שול-חן הניתוח בבית-חולים, כשאזמל הניתוח מודנו ועוץ בקרביו.

רופא צבאי, ישראל, שהוביל לסקוט, סיים את הניתוח בהצלחה. כשתמר עזרה חולה מתרוממת, חשף במצב סביבו ואחר־כך התעלף מפחד. כששאלו אותו אחר־כך מדוע נבהל כל כך, הסביר: "חשתי בסיכון". לפני שגרומתי ראיתי שמנתח אותי רופא שחור. כשהתעוררתי, ראיתי פתאום רופא לבן. הייתי בטוח שישמי' כבר פרוח ואני' נמצא בגן־העדן".

כזקיוס
זינקא

סינימה בלאש

כשעופר ביקר פעם עם המחלקה שלו בירושלים, התחשק להכירה לראות את דורקון השחור שהוצג באדיסון. הצרה הייתה רק, שבאותם הזמנים הכרטיסים היו עולים כסף, והפמלחמניקים לא. לכן התכרה ביקשו את עופר שיארנן משהו מה עשה? הלך לפרידמן, בעל הקול-גן, ואמר לו: "שמע, הצגל עומד לי פוצץ היללה את הקולנוע שלך. אלא מה? יש לי מזל. ההגנה בילתה את הרכובתי, ושלחו אותי עם המחלקה שלי למוצא את המיזמים."

השאר ברור. כעבור כמה רגעים כבר
עמד עופר יחד עם מרדכי המבוהל
על-ידי הכניסה, כשהוא מראה לו: „תב-
נים את זה ואת זה ואת זה ואת זה ואת זה.
אלה מהחברה שלי.“

★ ★ ★
מומחיות

יודקה ממשמרהעמק היה בחוץ לארץ
רק שבועיים, יחד עם משלחת נזרה.
אבל מאז הוא נחשב בעיני עצמו ל-
מומחה רציני בענייני העולם.

יום אחד, כשנסבה השיחה על מאכלים שונים ומשונים, התערב יודקה ואמר: "מה אתם יודעים, בצרפת הצמרדעים זה נחשב למאכל דקולמה."

★ ★ ★
ביצוע המשימה

סעם היה לוצקי חולה. אמרו ללואח
להוריד אותו בסנדר למרפאה בלהבות.
הלך לחפש את לוצקי. אמרו לו, לוצקי
חלה. מילא, חולה חולה. נסע ללהבות
לברו.

במסענה הנח"ל

נוער עברי - לאַז הערב?

קולנוע אייק וושינגטון מציג את הסרט שנבחר בשבוע הבחירות שוני, שנא הקסנה מעל מסך סיניסקופי לרגל המצב, יוקדמו שעות ההצגה	קולנוע ים מתכבר להציג את הסרט הימי העלילתי אילו כולם היו כמוהם בהשתתפות המשתתפת "אירחים אל אואל" וצוות מלחיה
קולנוע נשיא קאהיר הסרט הנוגע לכל לב איכה נדרדחת, אחי? בהשתתפות הכוכב גמאל עבד אלנאצר כרטיסים לחיילים מצריים — באנחה גדולה	קולנוע א-ים הכוכבים הידועים אנטון ערן — זהבה מחיר בדרמה הטראגית הנוקבת אהבני או עזבני בצבעים טבעיים מאד רק למבוגרים
תיאטרון המתנדבים פסיג מציג הם יגיעו מחר מחזה בשלוש מערכות-קרביות שלל צבעים, תפאורות ומסכות	קולנוע ארמון רבת-עסון מציג את הסרט הקומי המצויין ליצן החצר בהשתתפות רקדן-הבטן חוסיין מדבר ומזמר אנגלית
קולנוע רדיו קאהיר הקומדיה המוסיקלית הנצחית בנטאזיה שפע פזמונים ישנים-נושנים ועלילות אלף לילה ולילה	קולנוע החיה איסטעליה שבוע שני ואחרון — הסרט על הצבא המצרי המהולל היחפן סרט ללא גיבורים, הצגות בוקר וערב, יום וליילה
קולנוע מצבור אל-עריש מציג את היצירה המשותפת המצרית-סובייטית אל תגע בכסף זה תפאורות-ענק שעלו 50 מיליון דולאר	תיאטרון האמת מוסקבה באה להציג שוב את מחזה רגיל הכמאי — נ. באלאגאנין

נתן בכרך, חיפה

שתי בקות אינאלינציה
ברנשיס ואותיות

לפניכם צרור אישים ששמן הפרטי ושם משפחתם מתחילים באותה אות (למשל: אנתוני אידן או ג'ורג' גרשטין). גלה את שאר האותיות בשמותיהם.

- (1) א – איש מדע. (2) א – דיפולומט ישראל. (3) א – סופר רוסריחוד. (4) א – מייסד "גליל". (5) ב – מוסיקאי. (6) ג – מי שאמר, "ואם על פי כן נוע תנוע". (7) ד – סופר אנגלי, מחבר "רובינזון קרוזו". (8) ה – משורר יהודיגרמני. (9) ו – משורר אמריקאי. (10) ח – מחבר, "הי הג'יפ". (11) י – ד"ר ורביאלוף. (12) מ – מנהל חברה ורביאלוף. (13) צ – אלוף פיקוד המרכז. (14) מ – עסקן ציוני מכריסמית בתקופת הרצל. (15) פ – צייר בקזמננו. (16) ש – משורר ישראלי.
- שבת חיים, ירושלים

★ ★ ★

(ወረቀት ወፍረድ)
ወደፊት (፩) ፈጣ. ፈጣ. (፪) ወደፊት ወፍረድ. (፫) ፍጥነት ፍጥነት (፬) ወ. ወደፊት
(፭) ሁሉንም ሁሉን (፮) ሁሉን ሁሉን (፯) ሁሉን ሁሉን (፲) ሁሉን ሁሉን (፲፩) ሁሉን ሁሉን

97א-דני

— „אוי ואבוי, לך אס שברת
לי את העקטים!"

שעות לעולם צודקת

עיריית חולון עשתה מאמץ ר
שילמה הפרעות. (על המשמר)
אליק מג, חיפה
השוטרים שמרו על הסדר.
העבריינים ייעשנו בכל חומר
הדין. (דבר)
ברכה הלפרין, תל-אביב
כמובן, עבריון.

ראש המשקפיים גנראל ברנס.
(הארץ)

אליהו ניר, עפולה
עינים להם ולא ישקיפו.

האם לתועלת כלכלת המדינה הוא
כי אלפי הבקבוקים הנמכרים יום

יום על-ידי קופ"ח, יזרקו לאשה
אתרי שימוש חד-פעמי? (הארץ)

תנה רונן, ירושלים
בזבז פושע, ביחוד בימי מלחמה.
צריך לעשות אותם ולזכור אותם גם